

T.C.
HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI

**EĞİTİM DENETMENLERİNİN DENETİM SONUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI
ÖNERİLERİN OKUL YÖNETİCİLERİ TARAFINDAN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİ
(Diyarbakır İli Örneği)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BAYRAM SEZGİN

DİYARBAKIR 2013

T.C.
HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI

**EĞİTİM DENETMENLERİNİN DENETİM SONUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI
ÖNERİLERİN OKUL YÖNETİCİLERİ TARAFINDAN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİ
(Diyarbakır İli Örneği)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bayram SEZGİN

Danışman: Doç. Dr. Mikail SÖYLEMEZ

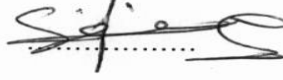
DİYARBAKIR 2013

T.C

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Bayram SEZGİN' e ait "Eğitim Denetmenlerinin Denetim Sonunda Getirmiş Oldukları Önerilerin Okul Yöneticileri Tarafından Yerine Getirilme Düzeyi" adlı tez çalışması, jürimiz tarafından, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Doç. Dr. Mikail SÖYLEMEZ (Danışman)

Üye: Yrd. Doç. Dr. Hasan ŞENTÜRK

Üye: Yrd. Doç. Dr. Cemal AKÜZÜM

KİŞİSEL KABUL

Yüksek lisans tezi olarak hazırladığım “Eğitim Denetmenlerinin Denetim Sonunda Getirmiş Oldukları Önerilerin Okul Yöneticileri Tarafından Yerine Getirilme Düzeyi” adlı çalışmamı, ilmi ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazdığım ve faydalandığım eserlerin kaynakçada gösterdiklerimden ibaret olduğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu şeref ve haysiyetimle doğrularım.

05.07.2013

Bayram SEZGİN

ÖNSÖZ

Eğitim sisteminin, eğitim-öğretim hizmetinin temel üretim birimi okullardır. Okulların, kurumsal amaçlarına ulaşması, etkili ve verimli olabilmesi, okulun kritik ögesini teşkil eden öğretmen, okul yöneticisi ve müfettişlerin etkili işbirliği halindeki çalışmalarıyla mümkündür.

Üzerinde çalışılan hammaddenin insan olduğu eğitim örgütlerinde, yapılan teftişin diğer örgütlerde yapılan teftişten farklılaşan yönleri bulunmaktadır. Bu farklılık okulun amaç, süreç, ürün ve insan gücü özelliklerinden kaynaklanmaktadır.

Bu araştırmada; Eğitim Denetmenlerinin Denetim sonunda getirilmiş oldukları önerilerin okul yöneticileri tarafından getirilen önerilerin okul yöneticileri tarafından yerine getirilme düzeyi ne derece giderildiğini, giderilemeyen önerilerin engellerini ortaya çıkararak, uygulama düzeyinde eğitim yönetimi sisteminin geliştirilmesi yoluyla ilköğretim okulu yöneticilerinin sorunlarının çözümüne katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Öte yandan kendilerine ayırmam gereken zamandan fedakârlık eden ve çalışmalarımda bana daima yardımcı olan, eşim Nigar, kızlarım Ecrin ve İrem'e teşekkür ederim

Araştırmanın oluşmasında ve ders sürecinde görüş ve önerileri ile emeği geçen değerli tez danışmanım Doç. Dr. Mikail SÖYLEMEZ' e teşekkür ederim.

Araştırmada emeklerini esirgemedi olumlu katkılarda bulunan Eğitim Denetmenlerine ve İlköğretim Okul Müdürlerine teşekkür ederim.

Yüksek lisans dersleri boyunca kendilerinden çok şey öğrendiğim değerli hocalarım Doç. Dr. Behçet ORAL' ve Yrd. Doç. Dr. Cemal AKÜZÜM' teşekkürlerimi sunarım.

Bayram Sezgin

Temmuz 2013

ÖZET

Bu araştırmada, “Eğitim Denetmenlerinin Denetim Sonunda Getirmiş Oldukları Önerilerin Okul Yöneticileri Tarafından Yerine Getirilme Düzeyi”nin ortaya konulması, yöneticilerin ve denetmenlerin görevlerini daha nesnel, objektif ve bilimsel olarak yerine getirilmesi için öneriler sunulması amaçlanmıştır.

Araştırmada; eğitim yönetimi ve denetimi, denetimin önemi, ilköğretim kurumları yöneticilerinin görev ve sorumlulukları, Eğitim Denetmenlerinin görev ve yetkileri, kurum ve yönetici denetimi, ilköğretim kurumları yöneticilerinin ve denetmenlerinin uygulanan denetim sonuçlarının yerine getirilmesine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Yapılan araştırmada aşağıdaki soruların cevapları araştırılmıştır.

1. Anketi cevaplayan denetmen ve yöneticilerin kişisel ve mesleksi özellikleri nelerdir?
2. İlköğretim Okulu müdürleri ve Denetmenlere göre; ilköğretim denetmenlerinin kurum denetimi sonucunda getirmiş oldukları önerilerin; ilköğretim okulu (yönetici) müdürleri tarafından yerine getirilme düzeyi nedir?
3. Bu düzey müdür ve denetmenlerin kişisel ve mesleksi özelliklerinden etkilenmekte midir?
4. Bu alt boyutlar açısından ortaya çıkan görünüm, müdür ve denetmenlerin mesleksi ve kişisel özelliklerinden etkilenmekte midir?

Araştırma sonunda elde edilen bulgular şunlardır:

1- İlköğretim Okulu müdürleri ve denetmenler, kurum denetimi önerilerinin yerine getirilme düzeyini “Kısmen” olarak algılamışlardır.

2- Önerilerin yerine getirilme düzeyinin müdür ve denetmenlerin çeşitli özelliklerinden nasıl etkilendiğine ilişkin şu sonuçlar elde edilmiştir: İlköğretim okul yöneticilerine göre; kıdemi 1-10 yıl olanlar 11 yıl ve üstü olanlara göre; müdür unvanlılar müdür vekillerine göre, il merkezinde olanların ilçe merkezlerine göre, daha önce teftiş geçirenlerin teftiş geçirmeyenlere göre önerileri daha fazla yerine getirdiklerini belirtmişlerdir.

3- Boyutlarına göre önerilerin yerine getirilmeleri ile ilgili olarak; “Eğitim- Öğretim”, “Fiziki Durum” alt boyutlarında "Kısmen" ve “Hesap, Ayniyat, Demirbaş ve Döner Sermaye İşleri” ve “Büro ve Öğrenci İşleri” ve “Personel İşleri” alt boyutlarında “Çoğunlukla” düzeyinde görüş belirtmişlerdir. “Eğitim-Öğretim Durumu” algı düzeyi en düşük, “Büro ve Öğrenci İşleri” ise algı düzeyi en yüksek alt boyut olarak saptanmıştır.

4- Okul yöneticilerinin kişisel ve mesleki özellikleri açısından önerilerin yerine getirilmesi arasında farklılık olup olmadığına ilişkin sonuçlar şunlardır: Görev unvanlarına ve teftiş geçirme durumlarına göre, önerilerin tüm alt boyutlarında anlamlı farklılıklar çıkmıştır. Kıdem ve okulun yerine göre, önerilerin tüm alt boyutlarında anlamlı farklılıklar çıkmamıştır. Eğitim denetmenlerinin kişisel ve mesleki özellikleri açısından önerilerin yerine getirilmesi arasında farklılık olup olmadığına ilişkin sonuçlar şunlardır: Görev unvanlarına ve eğitim durumlarına göre, önerilerin tüm alt boyutlarında anlamlı farklılıklar çıkmıştır. Kıdem durumuna göre, önerilerin tüm alt boyutlarında anlamlı farklılıklar çıkmamıştır.

ABSTRACT

In this study, It has been aimed to suggest so that the accomplishment level of suggestions that education supervisors suggested after the supervising is revealed by the school managers, the school managers' and supervisors's duties carry out more objectively and scientifically.

In the study, it has been mentioned the importance of education management and supervising, the importance of supervising, the duties and responsibilities of primary education institution's managers, the duty and authority of education supervisors, the supervising of institution and manager, the opinions of primary education institution's managers and supervisors about accomplishing the results of the supervising

In the study, the answer of the following questions has been studied 1. What are the personal and Professional qualifications of the supervisors and managers replying the questionnaire? 2. According to primary school managers and supervisors, what is the level of accomplishment of the suggestions that suggested as a result of the supervising of primary education supervisors by primary school managers (administrators)? 3. Is this level affected by the personal and professional qualifications of managers and supervisors? 4. Is this view revealing in terms of sub-formats affected by the personal and professional qualifications of managers and supervisors?

Here are the findings achieved in the end of the study

1-Primary school managers and supervisors partially comprehend the level of accomplishment of the suggestions of institution supervising.

2-Here are the results related with how the level of suggestions accomplishments affected the managers and supervisors in various qualifications; according to primary school managers, the one whose seniority is 1-10 to 11 and more than 11, the one who have manager appellation to the one who is alternate, the one who is in city center to district center, the one who was supervised before to the one who wasn't supervised indicate that they accomplish the suggestions more.

3-Related with the suggestions accomplishment to their formats, they express their opinions at the level of Partially in the sub-formats Educations-Instruction, Physical Situation and mostly in the sub-formats "Account, Office Supply, Fixture and Circulating capital stuffs". It has been determined Education-Instruction Statue is the lowest level of perception, and "Office and Students Affairs" is the highest sub-format.

4-Here are the results related with the whether there is a difference between the suggestions accomplishment of the school managers' personal and Professional qualifications; there are significant variety in all the sub-formats of suggestions according to the situations of duty appellation and being inspected. Here are results of whether there is difference between the suggestions accomplishment in terms of the personal and professional qualifications of managers and supervisors; There is a significant variety in all sub-formats of the suggestions according to duty appellation and education situation. There is no significant variety in all the sub-formats of the suggestions in terms of seniority status.

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Okul ve Okul Yöneticilerine Ait Genel Bilgiler	34
Tablo 2. Araştırmaya Katılan Eğitim Denetmenlerine Ait Genel Bilgiler	35
Tablo 3. Denetmenlere Uygulanan Ölçeğe Yönelik Faktör Analizi Sonuçları	36
Tablo 4. Denetmenlere Uygulanan Ölçeğin Toplam Varyans Açıklama Oranları	37
Tablo 5. Yöneticilere Uygulanan Ölçeğe Yönelik Faktör Analizi Sonuçları	38
Tablo 6. Yöneticilere Uygulanan Ölçeğin Toplam Varyans Açıklama Oranları.....	38
Tablo 7. Eğitim Yöneticilerine Göre Fiziki Durum Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	40
Tablo 8. Eğitim Yöneticilerine Göre Eğitim-Öğretim Durumu Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri	41
Tablo 9. Eğitim Yöneticilerine Göre Büro-Öğrenci İşleri Durumu Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	43
Tablo 10. Eğitim Yöneticilerine Göre Hesap Ayniyat İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri	45
Tablo 11. Eğitim Denetmenlerine Göre Fiziki Durum Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri	46
Tablo 12. Eğitim Denetmenlerine Göre Eğitim-Öğretim Durumu Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	47
Tablo 13. Eğitim Denetmenlerine Büro ve Öğrenci İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri	49
Tablo 14. Eğitim Denetmenlerine Göre Hesap Ayniyat İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri	50
Tablo 15. Okul Yöneticilerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Görev Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	51
Tablo 16. Okul Yöneticilerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Görev Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	52
Tablo 17. Okul Yöneticilerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Görev Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	54
Tablo 18. Okul Yöneticilerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Görev Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	56
Tablo 19. Okul Yöneticilerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	57
Tablo 20. Okul Yöneticilerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	57
Tablo 21. Okul Yöneticilerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	59
Tablo 22. Okul Yöneticilerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	60
Tablo 23. Okul Yöneticilerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Okulun Yeri Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	61
Tablo 24. Okul Yöneticilerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Okulun Yeri Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	62
Tablo 25. Okul Yöneticilerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Okulun Yeri Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	63
Tablo 26. Okul Yöneticilerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Okulun Yeri Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	64
Tablo 27. Okul Yöneticilerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Teftiş Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	65
Tablo 28. Okul Yöneticilerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Teftiş Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	66

Tablo 29. Okul Yöneticilerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Teftiş durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	68
Tablo 30. Okul Yöneticilerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Teftiş durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	70
Tablo 31. Eğitim Denetmenlerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	71
Tablo 32. Eğitim Denetmenlerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	71
Tablo 33. Eğitim Denetmenlerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	73
Tablo 34. Eğitim Denetmenlerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	73
Tablo 35. Eğitim Denetmenlerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	74
Tablo 36. Eğitim Denetmenlerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	75
Tablo 37. Eğitim Denetmenlerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	76
Tablo 38. Eğitim Denetmenlerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	77
Tablo 39. Eğitim Denetmenlerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Unvan Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	78
Tablo 40. Eğitim Denetmenlerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Unvan Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	78
Tablo 41. Eğitim Denetmenlerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Unvan Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	80
Tablo 42. Eğitim Denetmenlerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Unvan Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	80

İÇİNDEKİLER

KİŞİSEL KABUL	III
ÖNSÖZ	IV
ÖZET	V
ABSTRACT	VII
TABLolar LİSTESİ	VIII
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi.....	7
1.3. Alt Problemler.....	7
1.4. Araştırmanın Önemi	7
1.5. Araştırmanın Amacı	9
1.6. Sayıtlar	9
1.7. Sınırlılıklar.....	9
1.8. Tanımlar	9
İKİNCİ BÖLÜM	11
KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE LİTERATÜR TARAMA	11
2.1. Denetim Kavramı	11
2.1.1. Denetimin Amacı	11
2.1.2. Denetimin Öğeleri	12
2.1.3. Denetim Türleri	12
2.2. Eğitim Denetimi	14
2.2.1. Eğitim Denetiminin Amacı	15
2.2.2. Eğitim Denetiminin İlkeleri	16
2.3. Eğitim Denetiminin Türleri.....	18
2.4. Eğitim Denetmeni.....	19
2.5. Eğitim Denetmenlerinin Rollerini.....	20
2.5.1. Yöneticilik.....	21
2.5.2. Liderlik	21
2.5.3. Rehberlik.....	22
2.5.4. Öğreticilik	24
2.5.5. Araştırma	24
2.5.6. Soruşturma	25
2.6. Eğitim ve Okul Yönetimi.....	25
2.7. Okul Yöneticisi	26
2.7.1. Görevleri	26
2.7.2. Yeterlikleri	27

2.8. İlgili Araştırmalar.....	29
2.8.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar	29
2.8.2. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar	31
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	34
YÖNTEM.....	34
3.1. Araştırma Modeli	34
3.2. Evren ve Örneklem.....	34
3.3. Veri Toplama Aracı.....	35
3.4. Verilerin Toplanması.....	39
3.5. Verilerin Çözümlemesi Ve Yorumlanması.....	39
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	39
BULGULAR	40
4.1. EĞİTİM YÖNETİCİLERİNE GÖRE; EĞİTİM DENETMENLERİNİN KURUM DENETİMİ SONUCUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI ÖNERİLERİN İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİ TARAFINDAN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM.....	40
4.1.1. Eğitim Yöneticilerine Göre Fiziki Durum Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	40
4.1.2. Eğitim Yöneticilerine Göre Eğitim-Öğretim Durumu Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	41
4.1.3. Eğitim Yöneticilerine Göre Büro ve Öğrenci İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	43
4.1.4. Eğitim Yöneticilerine Göre Hesap Ayniyat İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	45
4.2. EĞİTİM DENETMENLERİNE GÖRE KURUM DENETİMİ SONUCUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI ÖNERİLERİN İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİ TARAFINDAN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM	46
4.2.1. Eğitim Denetmenlerine Göre Fiziki Durum Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	46
4.2.2. Eğitim Denetmenlerine Göre Eğitim-Öğretim Durumu Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	47
4.2.3. Eğitim Denetmenlerine Büro ve Öğrenci İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	49
4.2.4. Eğitim Denetmenlerine Göre Hesap Ayniyat İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	50
4.3. OKUL YÖNETİCİLERİNİN DENETMENLERİNİN KURUM DENETİMİ SONUCUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI ÖNERİLERİN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİNİN KİŞİSEL VE MESLEKSEL ÖZELLİKLERİNDEN ETKİLENME DURUMU	51
4.3.1. Okul Yöneticilerinin Denetmenler Tarafından Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Görev Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	51
4.3.2. Okul Yöneticilerinin Denetmenler Tarafından Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	57
4.3.3. Okul Yöneticilerinin Denetmenler Tarafından Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Okulun Yeri Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)	61

4.3.4. Okul Yöneticilerinin Denetmenler Tarafından Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Teftiş Geçirme Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	65
4.4. DENETMENLERİN KURUM DENETİMİ SONUCUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI ÖNERİLERİN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİNİN DENETMENLERİN KİŞİSEL VE MESLEKSEL ÖZELLİKLERİNDEN ETKİLENME DURUMU	71
4.4.1. Denetmenlerin Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	71
4.4.2. Denetmenlerin Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	74
4.4.3. Denetmenlerin Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Unvan Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları).....	78
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	82
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	82
5.1 Sonuçlar	82
5.2 Öneriler.....	85
5.2.1.Uygulayıcılar İçin Öneriler	85
5.2.3 Araştırmacılar İçin Öneriler	86
KAYNAKÇA	87
EKLER.....	90
EK-I. OKUL YÖNETİCİLERİNE UYGULANAN ANKET FORMU.....	90
EK - II. EĞİTİM DENETMENLERİNE UYGULANAN ANKET FORMU.....	97
EK-III. YÖNETİCİ TEFTİŞ FORMU	104

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde; problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın önemi, araştırmanın amacı, sayılılar, sınırlılıklar ve tanımlar yer almıştır.

1.1. Problem Durumu

“Eğitim bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir”. Bu tanımda yer alan “kasıt” sözcüğüyle, eğitimin planlı değişimleri içerdiği ve rastlantılara bırakılmadığı; “istendik” sözcüğüyle ise, her türlü değişimin değil, toplumun istek ve idealleriyle, beklentilerine uygun düşen davranış değişiklikleri kastedilmektedir. “Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla” ifadesi ise, öğrencinin yaparak, yaşayarak öğrenmesini ifade etmektedir (Gürsel, 2008: 1).

“Örgüt bir yapı oluşturmak için tasarlanan faaliyetlerin hepsini içine alır.” Bu bakımdan hareketten çok, bir model veya desen ifade eder. Bu yaklaşım, esas olarak, örgütü bir yapı, yönetimi de bir süreç kabul etme eğilimindedir. Diğer yandan, “örgüt, üyeleri arasındaki ilişkilerin bir örgüsüdür.” Örgütün kendisi ile ilgili diğer örgütlerle olan ilişkileri, bu örgütün bağlarından (Gürsel, 2008: 17).

Okul bireylerin eğitimi için oluşturulmuş özel bir çevredir (Toprakçı 2002: 295). Eğitim genellikle dolaylı bir girişim olduğundan, bu amaçla okul denilen özel bir çevre yaratılmıştır. Bu yapılırken, gerçek çevrede olmayıp istenen yahut olup istenmeyen kavram ve süreçlerin bu özel çevrede yer alıp almamasına dikkat edilmiştir. Bu özel çevrenin görevi, çocuğa gerçek çevreyi kolaylaştırarak, temizleyerek ve dengeleştirerek öğretmektir (Bursalıoğlu 1994: 33).

Okulun, eğitim programları, öğrenci, öğretmen, yönetici, bina ve araç-gereçler olmak üzere beş temel ögesi vardır. Birbirleriyle etkileşim içinde olan bu öğelerin her biri okulun niteliğini etkiler. Bu öğelerden birindeki aksaklık yada eksiklik okulun amaçlarına ulaşmasına olumsuz etkide bulunur. Bu öğelerin yanı sıra okulun dışında yer alan, ancak okul eğitimi üzerinde önemli rol oynayan toplumsal kurum ve gruplar da vardır. Bunlar okulun amaçlarına ulaşmasına bazen katkıda bulunurken, bazen de engelleyici etkinliklerde bulunurlar. Bu nedenle okulun çevresini oluşturan bu grup ve kurumlar da okulun diğer bir ögesi olarak düşünülebilir (Erden 2004: 52).

Eğitim yönetimini öteki yönetimlerden ayıran özellikler eğitimin özelliğinden doğmaktadır. Eğitimin olduğu gibi, eğitim yönetiminin de en önemli konusu insandır. Eğitim yönetimi, insan ve insanların oluşturduğu toplumu her yönden geliştirip, zenginleştirmeyi amaçlar (Bursalıoğlu,1982: 3).

Okul yönetiminin görevi, okuldaki tüm insan ve madde kaynaklarını en verimli bir biçimde kullanarak, okulu amaçlarına uygun olarak yaşatmaktır (Bursalıoğlu, 1982: 6). Bir okulda yönetim,

amaçlarına uygun olarak yapıldığına göre, değerlendirmede de yine amaçlar esas alınır. Böylece amaçlara göre yönetim ve yine amaçlara göre değerlendirme yöntemi uygulanır (Gürsel, 2008: 62).

Okul bilindiği üzere açık bir sistemdir. Okulun toplumsal açık bir sistem olarak özellikleri şunlardır: (Başaran, 1982: 84-88)

a) Okulun bağımlı olduğu bir çevresi vardır. Bu çevre okula girdi veren ve onun çıktılarını alan diğer sistemlerdir.

b) Okul girdiler olarak hayatını sürdürür. Bu girdiler, işlediği hammadde olan öğrenci, eğitim hizmetini verecek öğretmen, uzman ve işgörenler, eğitim hizmetini üretmek için gerekli araç-gereç, fiziksel ortam için aydınlatma, ısınma, temizlik, işletme ve eğitim teknolojisidir.

c) Okul, milli eğitimin amaçlarına uygun olarak öğrencileri eğitim sürecinden geçirir.

d) Okulun çıktısı, yetiştirdiği öğrencilerde oluşturduğu davranışlardır.

e) Çıktılar toplumca beğenildiğinde, elde edilen değer yeniden okulun girdisi olur.

f) Zamanla okul daha çok girdi almak zorundadır. Çünkü okulun gelişip yenileşmesi için girdilerin yeterli düzeye çıkarılması gereklidir.

g) Okul kusurlarını tanıyıp, yetiştirdiği öğrencilerin yeterli düzeyde olduğunu anlamak için bilgi toplamalıdır.

h) Okul, çevresi ile sürekli etkileşim içindedir. Bundan dolayı okulun yönetimi, sürekli bir sorun çözme sürecidir.

i) Her sistemde olduğu gibi okulun da alt sistemleri vardır. Alt sistemler de sistem özelliği gösterirler. Bunlar, üretim, alışveriş, uyarılma, yaşatma ve yönetim alt sistemleridir.

Yöneltme ise, eğitim örgütlerinde etki yoluyla gerçekleştirilebilecek bir süreçtir. Bu bakımdan, eğitim yönetimi alanındaki yeni yazarlar yönetim süreçlerini karar, planlama, örgütleme, iletişim, etki, koordinasyon ve değerlendirme olarak sıralamışlardır (Gürsel, 2008: 65).

Bu öğeler bir bütün olarak yönetim sürecini oluşturmaktadırlar. Yönetim sürecini oluşturan öğeler arasında yakın ilişkiler bulunmaktadır. Sözelimi, karar süreci diğer öğelerden ayrı ve bağımsız değildir. Planlama, sadece karar verme açısından değil, örgütleme ve iletişimle ilişkisi açısından da önemlidir. Değerlendirme eylemi, yönetimin diğer öğelerinin her birinde yer almaktadır (Aydın, 1988, s. 85). Yönetim sürecinin etkinliğini artırabilmek için, bu öğeler arasındaki organik ilişkinin bilinmesine ve uygulamada dikkate alınmasına ihtiyaç vardır (Gürsel, 2008: 65).

a) Karar: Tıp biliminin esası nasıl organizmanın biyolojisi üzerine kurulmuş ise, örgütün hastalığı da, anatomisi ve fizyolojisi bilinmeden teşhis ve tedavi edilemez. Örgütün anatomisini karar, yetki ve görevlerin dağılımı oluşturur. Diğer yandan örgüt, karar koşulları ve ortamını yaratmak yo-

luyula, üyelerinin kararlarını etkiler. Örgütün fizyolojisi ise, bu etkileme eylemlerinde görülür (Bursalıoğlu, 1982: 116).

“Karar, örgütte her türlü değişikliği yapmak amacıyla başvuru kurumuş ve toplu bir süreçtir.” Yani, karar süreci ile örgütteki değişme, birbirine neden-sonuç zinciri ile bağlı bulunmaktadır. Her değişimin bir veya birkaç karardan sonra yapılabileceği tartışma götürmez (Gürsel, 2008: 66).

Başka bir tanım, bir çatışmayı önleme veya çözmek amacıyla, yargıya varmak yönünde yapılabilir. Bu tanıma göre, karar süreci örgütteki çatışmalar, genellikle, birbirine aykırı değer ve beklentilerden doğar. Açık çatışmalarda amaçlar bilinçli ve bilerek planlanır. Kapalı olanlarda ise, bu bilinç ve açıklıktan yoksundur (Bursalıoğlu, 1982:119).

b) Planlama: Planlamanın çok çeşitli tanımlamaları yapılmıştır. Planlama, örgütün amaçlarına ulaşmak için, gerekecek insan gücü ve teknoloji kaynaklarını, bunların kullanım biçimlerini kararlaştırma eylemidir (Başaran, 1982: 42).

Bir başka tanım göre, “planlama ne yapılacağına önceden karar verilmesidir.” Yine, “planlama, sınırlı kaynak ve araçlarla en yüksek tatmin sağlama sanatıdır (Gürsel: 2008: 72). Diğer bir tanım, “planlama, önceden kararlaştırılmış hareket tarzıdır.”

Yukarıdaki tanımlar incelendiğinde planlamanın aşağıdaki özellikleri taşıdığı görülür (Gürsel: 2008: 73):

a) Planlama geleceğe yönelik bir faaliyettir. Planlama geniş ölçüde, gelecekteki koşulların ne olabileceği konusundaki tahminlere dayanır.

b) Planlama bir kararlar sistemidir. Ancak, her karar bir plan değildir. Karar, çeşitli seçenekler arasında bir seçim yapmaktır. Oysa planlama mutlak olarak geleceğe yöneliktir ve bir faaliyet içerir.

c) Planlama seçilen bir amaca yönelik olup, bu amaca ulaşabilmek için en uygun yöntem ve araçların seçilmesi ile ilgilidir.

Hesapcıoğlu'na (1984: 15) göre, eğitim planlaması, eğitim sektöründe bir yenileşme (innovation) sürecidir. Bu yenileşme süreci, aynı zamanda bir karar verme sürecidir. Bu anlamda bir eğitim planlaması, planın “analitik bir karar yardımı” olmasını, “kıt kaynakları en iyi biçimde kullanmaya imkan veren mekanizma”, “kaynak dağıtım mekanizması” olmasını da içermektedir. Bir eğitim planı da, uygulanacak eğitim politikası kararlarına dayanak olmaktadır.

Eğitim planlamasında izlenecek aşamalar şöyle sıralanabilir: (Bursalıoğlu, 1982:143)

1) Sistemin hedeflerinin saptanması: Bu girişim, eğitim sisteminin ürününe bulunacak piyasayı sağlamak içindir.

2) Sistemin ürünü ve bunların değeri: Bu değerlendirmeyi en doğru yapacak organ önce istihdam piyasası, sonra da kamuoyudur.

3) Sistemin üzerinde çalıştığı madde: Eğitilecek nüfusun yeteneklerinin, çeşitli bilgi ve beceri düzeylerine göre dağılımını gerektirir.

4) Üretim teknikleri: Programların ahenk ve sürekliliği, öğrencilerin bu programlara göre seçilmesi, öğretmen, yetiştirme ve yerleştirme, öğretim yöntemleri ve benzerleri bu aşamada ele alınır.

5) Kurulacak sistemin yapısı: Daha çok kaynakların kullanılmasıyla ilgili olup, yatırım programları, bina verme, öğrenci akımı gibi problemleri içine alır.

6) Sistemin verimini değerlendirme: Eğitimden kazanılan yararların belirlenmesi, sistemin parçalarının birbiriyle veya sistemin diğer sistemleriyle karşılaştırılması sonunda elde edilebilir.

c) Örgütlenme: “Planların verimli ve ekonomik biçimde uygulanması için gerekli koşulları sağlama ve devam ettirme yolundaki çalışmalara örgütlenme” denir. Tanımdaki gerekli koşullar, moral, örgütlenmiş yapı ve davranış ilkelerini kapsamaktadır (Gürsel, 2008: 74).

Bir başka tanıma göre örgütlenme, amaca ulaşmak için gerekli olan araç ve imkânları bir düzende toplamaktır (Tortop, 1990: 71).

Kısaca örgütlenme, yapıyı kurma, kadrolama ve donatım eylemleridir. Örgütlenme girişiminin informal yanı ise, anlayış göstermeyi gerektirir. Yapının kurulmasında örgüt modellerinden yararlanır. Bunlar, genel olarak dik ve yatık olmak üzere iki grupta toplanır. Birinci grup merkezden ikincisi yerinden yönetilen sistemler meydana getirir (Bursalıoğlu, 1982: 145).

d) Etki: Üst kademedeki yöneticilerin alt kademedekilerin kararlarına tesir etmeyi öngören tutum ve davranışlarına etkileme denir (Gürsel, 2008: 82).

Etkinin hedefi, karar sürecidir ve bu bakımdan, örgütün anatomisinden çok fizyolojisi ile ilgilidir. Çünkü fizyoloji üstlerin, astların kararlarına etki yollarını içine alır. Üyelerin koordine çalışmasını sağlayan bu yollar iki grupta toplanabilir. Dış etki yolları; yetki, bilgi, iletişim ve hizmet içi eğitimidir. İç etki yolları ise; bireysel ihtiyaçların karşılanması, örgütün benimsenmesi ve karar sürecine katılma imkânının verilmesidir. Etki bakımından, yetki belki de en son başvurulacak çaredir ve yöneltme yahut kontrol eylemlerini desteklemek için kullanılır (Bursalıoğlu, 1982:160).

e) Koordinasyon: Koordinasyon, örgütteki madde ve insan kaynaklarının birleştirilmesi, bilgi ve becerilerin uzlaştırılması ve bu yollarla örgüt amaçlarının gerçekleştirilmesi için yapılan eylemleri kapsar. Koordinasyonun iki görevi verme ve yöneltmedir. Koordinasyon bir girişime katılanların birbirinin eyleminden haberli olmasını öngörür (Bursalıoğlu, 1982, s. 161).

Koordinasyon, departmanları (bölüm) arasındaki işbirliğinin kalitesini ifade eder. Eğer, bu kalite yüksek düzeyde ise bölümler arasındaki çatışma, anlaşmazlık ve amaca yönelme gibi sorunlar azalacak işbirliği düzeyi ve anlayışlılık artacak, koordinasyon o ölçüde gerçekleşmiş olacaktır (Eren, 1993, s. 179). Barnard' a göre, “işbirliği, bireyin biyolojik yetersizlikler nedeniyle ulaşamayacağı amaçlara duyduğu ihtiyaçtan kaynaklanıyordu” (Gürsel, 2008: 83).

f) Değerlendirme: Değerlendirme, yapılan bir işin ya da bu işi yapan işgörenin değerini biçme, tanıma sürecidir. Değerlendirme, denetim sonucunda elde edilen bilgilerin (verilerin) birbiriyle karşılaştırılması sonucunda varılan bir yargı olduğu için denetimin bir uzantısıdır (Başaran, 1989: 76).

Değerlendirmenin amacı, uygulamanın başarı derecesini tarafsız olarak belirleyebilmektir. Genel olarak, değerlendirme eyleminden önce araştırma, sonra yeniden düzenleme yapılır. Değerlendirme, değerlendiren ile değerlendirilen arasında ortak bir etkileşimdir. Bu bakımdan değerlendirilene de bu eyleme katılma imkânı verilmelidir. Değerlendirmenin formal ölçüleri yeterlik ve kıdem; informal ölçüleri ise, üstlerle fikir birliği ve meslektaşları ile iyi geçinmedir. Böylece değerlendirme formal ve informal beklentilerin çeşitli özelliklerini uzlaştıran bir etkileşimdir (Bursalıoğlu, 1982: 165-166). Değerlendirmede, yalnız geçmiş çalışmaların göz önünde tutulması yeterli değildir. Örgütün geleceğe yönelik çalışmaları da, geçmişin ışığı altında değerlendirilmelidir. Yönetici, değerlendirme sonucu gerçekleştirilemeyen işlerin nedenlerini araştırır ve daha sonraki çalışmalarda kusurların tekrar edilmemesi için gereken önlemleri alır. Aksaklıkların giderilmesi ve beklenen sonuçlara zamanında erişilmesi için gerekli çalışmaların neler olacağını karara bağlar.

Değerlendirme sürecinin dört aşaması vardır (Gürsel, 2008: 86-87):

1) Yapılan veya yapılacak olan fonksiyonların ölçüleri belirlenir. Yapılacak işlem ve eylemlerin belli bir süreye yayılması bunların kimler tarafından, nerede, nasıl ve ne zaman yapılacağını belirlemesi ve ortaya konmasıdır.

2) İşgörenlerin yaptığı işlem ve eylemlerin ölçülmesidir.

3) İşgörenlerin değerlendirme sonuçlarının önceden hazırlanmış olan değerlendirme ölçüleriyle karşılaştırılmasıdır.

4) Aksaklıkların ve olumsuzlukların ortaya konulmasıdır.

Teftiş, örgütsel eylemlerin kabul edilen amaçlar doğrultusunda, tespit olunan ilke ve kurallara uygun olup olmadığının anlaşılması süreci olarak düşünülebilir (Aydın, 1986:1). Bir başka tanıma göre teftiş, “kamu yararı adına davranış kontrol yöntemi olarak tanımlanabilir.”

Teftişin amacı, örgütün amaçlarının gerçekleştirilme derecesini tespit etmek, daha iyi sonuç alabilmek için gerekli önlemleri almak ve süreci geliştirmektir. Bu amaçla, örgütsel işleyiş bir bütün olarak, planlı ve programlı bir biçimde sürekli olarak izlenir, eksik yönler tespit edilir, düzeltilir ve böylece daha sağlıklı bir işleyiş gerçekleştirilmeye çalışılır (Aydın, 1986:1).

Eğitimde Teftiş: Eğitim sürecinin temelinde her öğrencinin bilgisinde, düşüncesinde, inançlarında, davranışlarında değişme olacağını kabul eden bir sayılı vardır. Ancak, her öğrencinin kişiliğinin beklenen yönlerde gelişeceği sayılı da tamamen kabul edilemez. Eğitimciler bazen bekledikleri ve arzu ettikleri bu gelişme ve değişimleri bulamazlar. Hatta istemedikleri yönlerde değişimlerle karşılaşarak hayal kırıklığına uğrayabilirler. Bu bakımdan, başlangıçta kabul edilen sayılıya kuşku ile

Bakılması, yapılan çalışmaların sık sık yoklanması, denetlenmesi ve değerlendirilmesi gerekir (Gürsel, 2008: 87).

Bu gün ise teftiş kurumunun birini seçmek zorunda olduğu iki yol görünmektedir: Ya okulu toplumun yararlarına göre çalıştıran bir araç, yahut da bireysel öğrenme ve gelişmeyi sağlayacak bir süreç olmak (Bursalıoğlu, 1982:172 - 173).

Teftişin tanımı, genel olarak kurumdaki teftiş birimleri ve denetmenlerin görevlerini kapsamaktadır. Her kurumun teftiş birimi tarafından hazırlanan ve Bakanlığın onayından sonra kesinleşen yönetmelikte, Denetmenin görev ve yetkileri maddeler halinde belirlenir. Denetmenler kurumun kanun, tüzük ve yönetmeliklerinde verilen yetkiye dayanarak teftiş yaparlar. Sözelimi, Milli Eğitim Bakanlığı müfetişleri, Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilât ve Vazifeleri Hakkındaki Kanun'un 10 ncu, Memurun Muhakematı Hakkında Kanun'un 2 nci, Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 4, 18, 40, 49 ve 50 nci maddeleri gereğince, Bakan adına inceleme ve denetleme yapmaya yetkilidir. Ayrıca, izlenmesi Memurun Muhakematı Hakkında Kanunun kapsamına giren suçlarda ceza mahkemeleri usulü kanununun 177 nci maddesi gereğince Sorgu Hâkimi sıfat ve yetkisiyle soruşturma yaparlar (MEB, Teftiş Kurulu, 1973).

Denetmenlerin görevleri rehberlik, koordinatörlük ve kaynaklık olmak üzere üç grupta toplanabilir. Bu görevlerin gerektirdiği eylemler ise, şöyle sıralanabilir: (Bursalıoğlu, 1982: 173)

- 1) Öğretmen ve yöneticilerin, öğrencileri daha iyi anlamasını sağlamak,
- 2) Öğretmenin bireysel ve mesleki gelişmesine yardım etmek,
- 3) Öğretim materyallerinin daha verimli kullanılmasında, ilgililere yol göstermek,
- 4) Öğretim yöntemlerinin geliştirilmesinde öğretmene yardım etmek,
- 5) Diğer personelin öğretmene yardımcı olmasını kolaylaştırmak,
- 6) Öğretmenin öğrencilerini ve kendini değerlendirmesine rehberlik etmek,
- 7) Öğretmenin işinde ve çevresinde kendisine güveni olmasına yardım etmek.

Ayrıca, denetmenlerin görevleri, niteliği, rolü ve seçim ölçüleri gözden geçirilip tekrar tespit edilmelidir. Denetmenler arası hiyerarşi de, kıdem ve maaş derecesi gibi sadece zaman ölçütüne değil, mesleki yetişme ve yönetim basamakları gibi ilkelere göre kurulmalıdır. Ayrıca, bu hiyerarşi içindeki formal ilişkilerin, geleneklere değil, yazılı ilkelere bağlanması da gerekir (Bursalıoğlu, 1982: 176).

Eğitim-öğretim hizmetinin temel üretim birimi okulların kurumsal amaçlarına ulaşması; okul yöneticileri, eğitici personel ve denetmenlerin etkili işbirliği halinde çalışmalarını mümkün kılmalıdır.

Eğitim yönetimi ve teftişi bilim alanı insanları teftişin temel fonksiyonunun “eğitim ve öğretimi geliştirmek” olduğu düşüncesindedirler (Öz 2003: 59). Ancak, sağlıklı bir eğitim sisteminde de-

netçiler kadar denetlenen bireylerin kendi etkinliklerini değerlendirebilmeleri de önemlidir (Karacan ve Ağaoğlu 2004: 15; Söbü 2005: 12).

Eğitim Denetmenlerince, görev alanları içerisinde yer alan eğitim kurumlarının belirlenen amaçlara ulaşma derecelerinin saptanması, sapmaların önlenmesi, üründe verim ve kalitenin geliştirilmesi amacıyla, kurumların teftiş defterleri ile geçmiş yıllara ait kurum teftiş raporları incelenir. Önceki rehberlik ve teftiş çalışmalarında görülen başarı durumlarının devam edip-etmediği ve belirlenen eksikliklerin tamamlanması için ne gibi çalışmaların yapıldığı kontrol edilir.

İlköğretim de yapılan denetimler sonucunda yasal metinlerle okulu amaçlarına ulaştırmada yetkilendirilen okul yöneticileri, denetim tebliğlerinde belirtilen eksiklikleri gidermede bazı eğitim kurumlarında herhangi bir değişiklik yaşanmamaktadır. Bu durumun hem Eğitim Denetmeni hem de Okul Yöneticisi açısından değerlendirilmesi araştırmanın genel problemini oluşturmaktadır.

1.2. Problem Cümlesi

Müdür ve Eğitim Denetmenlerine göre; eğitim denetmenlerinin kurum denetimi sonucunda getirmiş oldukları önerilerin ilköğretim okulu yöneticileri tarafından yerine getirilme düzeyi nedir?

1.3. Alt Problemler

1. Ölçeği cevaplayan denetmen ve yöneticilerin kişisel ve mesleki özellikleri nelerdir?
2. İlköğretim Okulu müdürleri ve denetmenlerine göre; eğitim denetmenlerinin kurum denetimi sonucunda getirmiş oldukları önerilerin; ilköğretim okulu müdürleri tarafından yerine getirilme düzeyi nedir?
3. Bu düzey müdür ve denetmenlerin kişisel ve mesleki özelliklerinden etkilenmekte midir?
4. Bu düzey ve engeller, önerilerin okulun Fiziki Durumu, Eğitim-Öğretim Durumu, Büro ve Öğrenci İşleri, Personel İşleri ve Hesap, Ayniyat, Demirbaş ve Döner Sermaye İşleri boyutları açısından nasıl bir görünüm sergilemektedir?
5. Bu alt boyutlar açısından ortaya çıkan görünüm, müdür ve denetmenlerin mesleki ve kişisel özelliklerinden etkilenmekte midir?

1.4. Araştırmanın Önemi

Türkiye’de, yirminci yüzyılın ikinci yarısından sonra başlayan eğitim yönetimi alanındaki araştırmalar yoğunluk kazanmaktadır. Bu araştırmalar, yönetimin sadece, sanat yanının değil, bilimsel

yanının da var olduğuna dikkati çekmektedir. Bu durum geleceğin eğitim yöneticisinin, yönetime ilişkin teknik ve yöntemleri öğrenmesini zorunlu kılmaktadır.

Okulun amaçlarını gerçekleştirecek, yapısını yaşatacak ve havasını koruyacak iç öğelerin önderi okul müdürü olmalıdır. Okulda egemen olan yönetim anlayışı, yöneticilerin-öğretmenlerin, öğrencilerin ve okul işgörenlerinin özelliklerinden, okulun içinde bulunduğu toplumsal çevrenin özelliklerinden, ülkenin eğitim ve siyasi politikasından ve elbette yöneticinin özelliklerinden etkilenir. Okullarda her ne kadar önceden saptanan amaçlar, politikalar ve ilkeler doğrultusunda öğretim yapılıyorsa da her okul, fiziksel olanakları, bu alanlardan yararlanma biçimleri, bireyler arasındaki iletişim örüntüsü, yetkilerin kullanılışı ve aktarılışı, kurallar ve uygulanışı gibi konularda özgünlük gösterir. Okulların bu birbirinden farklı özellikler göstermesinin temelinde insan etmeni yatar. Okulun işleyişine yön veren temel insansal etmen de yöneticidir.

Yönetim ilke ve yöntemlerinin eğitime uygulandığı ayrı bir bilim dalı olan "eğitim yönetiminde" yönetim süreçleri gereği gibi işletilememektedir. Eğitim yönetimimizde:

- Karar verme, planlama, örgütlenme, iletişim, etkileşim, eşgüdüm ve değerlendirme süreçlerinde demokratik katılımın yoksunluğu,
- İletişim ve eşgüdüm yetersizliği,
- Yetki devri ve paylaşımının yetersizliği,
- Yetki ve sorumluluklarda karışıklık,
- Görev tanımlamalarında açıklığın olmaması,
- Teknolojik gelişmelere ayak uyduramama,
- Bilgisayar ağının kurulamayışından bilginin paylaşılabilmesi,
- Araştırma-geliştirme çalışmalarına gereken önem ve kaynağın ayrılamamasından kaynaklanan bilgi üretiminin yetersizliği,
- Siyasal eğilimlerin etkisinden yönetsel görevlere yetersiz kişilerin gelmesi veya yeterli kişilerin görevden alınması,
- Eğitim yöneticiliğine meslek gözüyle bakılmadığından meslek güvencesinin olmaması,
- Yöneticiye en büyük yardımcı olan eğitim uzmanının yetiştirilmemesi gibi temel sorunlar yaşanmaktadır.

Bu araştırma İlköğretim kurum yöneticileri ve eğitim denetmenlerinin, kurum denetimi önerilerinin yerine getirilme düzeyinin incelenmesi; yapılan denetimlerin ne derece sonuca ulaştığının ortaya konması ve aksaklıkların giderilmesinde neler yapılması gerektiğini önerebilmek açısından önem taşımaktadır.

Yönetici denetimlerinin gerçekleşme düzeyi konusunda ilgili ülkemizin diğer illerinde daha önce farklı çalışmalar yapılmasına rağmen Diyarbakır ilinde denetim etkinliklerinin gerçekleşme düzeyi ile ilgili daha önce yapılmış herhangi bir araştırma bulunmamaktadır. Çalışmanın bu yönüyle önemli olduğu düşünülmektedir.

1.5. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, eğitim denetmenleri tarafından denetimler sonunda getirilen önerilerin okul yöneticileri tarafından yerine getirilme düzeyine ilişkin algıları arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek ve önerilerde bulunmaktır.

1.6. Sayıtlar

1. Ölçek sorularına verilen cevapların, yöneticilerin gerçek görüşlerini yansıttığı varsayılmıştır.

1.7. Sınırlılıklar

1- Araştırmanın evreni Diyarbakır İl merkezinde 2012–2013 öğretim yılında görev yapan ilköğretim kurumları yöneticileri ve eğitim denetmenleri ile sınırlıdır.

2- Araştırma “Eğitim Denetmenlerinin Denetim Sonunda Getirmiş Oldukları Önerilerin Okul Yöneticileri Tarafından Yerine Getirilme Düzeyi Ölçeği ” nin ölçtüğü özelliklerle sınırlıdır.

3-Araştırma Diyarbakır il merkezindeki 58 okul ile sınırlandırılmıştır.

1.8.Tanımlar

İl Eğitim Denetmeni: İl Milli Eğitim Müdürlükleri kadrosunda görev yapan, il genelindeki tüm resmi ve özel kurumların inceleme, soruşturma işleri ve ilköğretim okullarının denetimi ile görevli personel (MEB, 2011).

Eğitim Yönetimi: Toplumun eğitim gereksinmesini karşılamak üzere kurulan eğitim örgütünü, önceden belirlenen amaçlarını gerçekleştirmek için etkili işletmek, geliştirmek ve yenileştirmek sürecidir (Başaran, 1994:12).

Okul Yönetimi: Okul yönetimi, eğitim yönteminin alt birimidir. Eğitim yönetiminin sınırlı bir alana uygulanmasıdır (Bursalıoğlu, 2011:5)

Denetim: Örgütsel eylemlerin kabul edilen amaçlar doğrultusunda, saptanan ilke ve kurallara uygun olup olmadığının anlaşılması sürecidir (Aydın, 2011:11).

Eğitimde Denetim: Değerlendirme dışında, rehberlik ve yetiştirme faaliyetlerini de öngörmektedir. nk bugünün müfettişi, sadece tavsiye eden değil, aynı zamanda uygulayandır (Grsel, 2008: 87).

Değerlendirme: Yapılan bir işin ya da bu işi yapan işgörenin değerini biçme, tanıma sürecidir. Değerlendirme, denetim sonucunda elde edilen bilgilerin (verilerin) birbiriyle karşılaştırılması sonucunda varılan bir yargı olduğu için denetimin bir uzantısıdır (Başaran, 1989: 76).

İlköğretim: Milli Eğitim Bakanlığı'nın temel amaçlarını gerçekleştirmek için kurulmuş dört yıl süreli ve zorunlu **ilkokul** ile dört yıl süreli ve zorunlu **ortaokuldan** oluşan bir milli eğitim ve ğretim kurumudur (ERG, Erişim <http://erg.sabanciuniv.edu>).

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE LİTERATÜR TARAMA

2.1. Denetim Kavramı

Denetim ve teftiş sözcükleri arasında, ikincisinin Arapça olması dışında bir farklılık yoktur. Her ikisi de düzeltme-geliştirme amaçlı etkinlikler bütünüdür. İngilizcede de kontrole dayalı denetim biçimine “inspection” denilirken, daha kapsamlı denetim biçimine “supervision” denilmektedir (Başar, 2000: 8). Denetim sözcüğü eğitim literatüründe daha yeni denebilecek bir zamandan beri kullanılmaya başlanmıştır. Türk Milli Eğitim Sisteminde tarihi süreç içinde teftiş yerine denetim; müfettiş yerine de denetmen terimleri kullanılmıştır. Günümüzde yasal metinlerde ve eğitim literatüründe her iki kavram da kullanılmaktadır (Aslantaş, 2007: 23). Bu araştırmada “Denetmen” ve “eğitim Denetmeni” kelimesi tercih edilmiştir.

Emberson ve Langager’e göre denetim, öğretim sanatında personelin gelişiminin sürekliliğini, personel motivasyonunu ve personele gelişmiş öğretim programını sağlayan gelişimsel bir süreçtir. Blumberg’e göre denetim, öğretimin geliştirilmesi ve öğretmenlerin kişisel ve profesyonel gelişiminin arttırılmasıdır. Goldhammer, Anderson ve Krajewski ise denetimi şu şekilde tanımlamaktadır: Denetim, personel gelişimini teşvik etmek, sınıflardaki öğrenci davranışlarını etkilemek, iyi öğretimsel yaklaşımların ve materyallerinin seçimi, gelişimi, kullanımı ve değerlendirmesini geliştirmek için Denetmenlere verilen görevlerdir. Alfonso, Firth, ve Richard’a göre denetim, bir dizi kararlar, eylemler ve etkileşimler dizisidir. Dağınık veya ayrı ilişkiler topluluğu olmanın aksine ilişkinin devamlılığı anlamına gelir. Denetim, bireylerin ve grupların iş verimliliğini geliştirmek için sürekli olarak tasarlanan süreçlerin, prosedürlerin ve koşulların birleşimi veya entegrasyonudur. Denetim, işi gerçekleştirdiği yerde yani yakın alanda kontrol ederek ve durumlarla gerçekleştirdiği yerde ilgilenecek iş görmeyi ifade eder (Alfonso, Firth, & Richard, 1981:88, Akt:Göktaş: 10).

2.1.1. Denetimin Amacı

Her örgütün gerçekleştirmek istediği bir amacı vardır. Örgütün başında bulunan yöneticinin temel görevi örgütü bu amaca yönlendirmektir. Bunun için de kendisine bağlı örgütün, amacının gerçekleşmesinde veya hedefe yönelmede ne durumda olduğunu bilmek, izlemek ve denetlemek isteyecektir. Bu, denetim mekanizmasının varlığının en önemli nedenlerindendir (İnal, 2008:20).

Denetimin genel amaçları daha çok ülkenin eğitim felsefesine göre belirlenir. Denetimin genel amaçlarına ilişkin ortak noktalarda birleşen farklı tanımlamalarda bulunmuştur. Randall (1992: 36-37, Akt: Korkmaz, 2008: 131) ise denetimin amaçlarını; a-İlgili personelin işini iyi yapıp yapmadığını belirlemek, b-Bir kişinin işini daha iyi nasıl yapacağına yardım etmek, c-Çalışan kiralamak, çalışanı işten çıkarmak, d- Memurluk hakkı vermek, e-Terfi ettirmek, f- Ödül vermek, g-Öğretmenin öğretimsel verimliliğini arttırmak, olarak belirtmiştir.

2.1.2. Denetimin Ögeleri

Denetim kavramının algılanması, onun ögelerinin bilinmesine bağlıdır. Denetimin ilk ögesi “durum saptama, kontrol” dür. Kontrol prosedürleri, tüm ihtimaller gözetilerek esnek tutulmalı, insan-cıl yönü teknik yönü kadar önemsenmelidir. Kontrol süreçlerinde personel beklentilerinin örgütçe, örgüt beklentilerinin de personelce algılanması ve karşılıklı anlayışın gelişmesi önemlidir (Sarı, 2006: 20).

Denetim kavramının ikinci ögesi “değerlendirme” dir. Kararlar için enformasyon sağlama ve karar seçeneklerine ağırlık vermeyi içerir. Öğretmen yeterliliklerinin değerlendirilmesinin genel amacı öğretmene işin değerini belirtmektir. Değerlendirme, öğretmen yeterliliklerinin saptanmasında önemli bir boyutu oluşturur. Öğretmen değerlendirmesinin diğer önemli bir amacı ise öğretmenin başarısını etkisini ve mesleki etkinliklerini tanımak ve kanıtlamaktır. Öğretmenin değerlendirilmesindeki yargılar, öğretmenin niteliğini belirleyen kararları oluşturmaktadır (Kuran, 2002: 269). Denetim uygulamalarında Denetmenlerin değerlendirme rollerini diğer rollerden daha fazla oynamaya eğilimli olmalarına karşın araştırmalar Denetmenlerin bu rolü de yeterince yerine getiremediklerini göstermektedir (Burgaz, 1995: 129).

Denetim kavramının üçüncü ögesi, değerlendirme sonucu ortaya çıkacak seçeneklerden karara dönüşenlerin uygulanması şeklinde görülebilecek olan “düzeltme- geliştirme ” etkinlikleridir. Denetimin ağırlığını ve amacını aslında bu öge belirlemektedir. Durum saptama ve değerlendirme buna göre araç durumundadırlar. Düzeltme ve geliştirme aşaması, ilk iki aşamada elde edilmiş ve değerlendirilmiş bulgulardan yola çıkarak “eksikliklerin düzeltilmesi, gereksiz fazlalıkların atılması, yanlışların doğruya dönüştürülmesi, amaç ve planlardan sapmaların düzeltilmesi, daha iyi süreç ve sonuçlar için öneri ve uygulamalara ulaşılmasının gerçekleştiği süreçtir (Başar, 2000: 6-8).

Bu algılama, denetimi, durum saptayıp raporlama aşamasından ilerilere götürmüş, çalışanlara yol gösterme ve yardım etme, amaçlarından sapmaları düzelterek etkinlikleri geliştirme, denetim eylemlerinin ağırlığını oluşturmuştur (Başar, 2000: 6-8). Eğitimsel bağlamda ise denetim, istenilen ve gereksinim duyulan yer ve zamanda sağlanan; eğitimin her düzeyinde uygulanabilen bir mesleki ve rehberlik yardımıdır. Eğitim programlarının birçok yönünü etkileyen eşgüdümlemiş bir teknik ve sosyal süreçtir (Taymaz, 1993: 2-3).

2.1.3. Denetim Türleri

Hizmetlerin yürütülmesinden birinci derecede sorumlu olan yönetimin denetleme yolları, politik, yargı, kamuoyu ve yönetsel olmak üzere dört kısımda incelenebilir (Taymaz, 2005:27).

Politik Denetim: Siyasi denetim ve Meclis denetimi adı verilen bu denetim en büyük yürütme organı olan hükümetlerin yetkileri gereği gibi kullanıp görevlerini yerine getirmede kusurlu davranıp

davranmadığını veya aksayan yönleri olup olmadığını belirlemek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yapılır. Meclis bu yetkisini soru, meclis araştırması, genel görüşme, gensoru ve meclis soruşturması yollarından biri veya birkaçı ile yerine getirmektedir. Bu denetlemeler sonucunda siyasi, idari ve adli yaptırımlar uygulanabilmektedir. Ayrıca genel ve katma bütçeli dairelerin bütün gelir ve giderleri ile mal varlıklarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Sayıştay denetler (Tortop, 1974, Akt: Çelik,2007: 50).

Yargı Denetimi: Yönetim sisteminin işleyişinden doğan uyuşmazlık ve sorunları bir çözüme bağlamak üzere Danıştay'a, idari mahkemelerine, vergi mahkemelerine ve bazı hallerde adliye mahkemelerine başvurularak dava açılabilir. Böylece herhangi bir yönetimsel işlem veya eylem yargı denetiminden geçirilmiş olur (Taymaz, 2005:27).

Kamuoyu Denetimi: Yönetimin çalışmaları hakkında görüş ve düşünceleri ortaya koymak üzere kamuoyu tarafından yapılan denetimdir. Bu denetimin etkili olmasında, radyo ve televizyon ve basın gibi kitle araçları ile baro, sendika, oda ve dernek gibi baskı gruplarının gelişmiş olması, bireylerin eğitim ve kültür düzeylerinin yüksek olmasının büyük payı vardır (Taymaz, 2005: 27).

Yönetimsel Denetim: İdari denetim adı verilen bu denetim, denetlemeye yetkili olan üst kademe yöneticileri veya onlara denetimde yardım etmek üzere görevlendirilen uzmanlar veya Denetmenler tarafından yapılır (Erdem, 1978, Akt: Çelik, 2007: 51).

Denetim, Denetmenlerin görevlendirme şekline göre özel ve genel olarak adlandırılır. Genel denetim, denetim programına göre kurumların her türlü etkinliklerinin ve personelin hazırlanan plana göre Denetmen grubu tarafından denetlenmesidir. Özel denetim ise durumu özellik gösteren kurum veya personelin, makam onayına dayalı olarak denetlenmesidir. Taymaz'a (2005: 27-31) göre ise denetim türleri şunlardır:

Bireysel Denetim: Bir Denetmen tarafından yapılan denetimdir. Denetmen kendi denetim planına uygun olarak bir veya daha fazla konuda gözlem, görüşme, inceleme, denetleme ve soruşturma yapar.

Grupla Denetim: İki veya daha fazla Denetmen tarafından yapılan denetimdir. Her Denetmen kendi uzmanlık alanındaki hizmetlerle ilgili gözlem, görüşme, inceleme, denetleme ve soruşturma yapar. Branş, daha fazla önem ve ağırlık kazanır, değerlendirme daha objektif olur.

Yakından Denetim: Denetmenlerin kurum içinde görevli bulunmaları halinde yapılan denetimdir. Denetmenlerin kurum içinde veya yanında olması halinde yapılabilir. En belirgin özelliği denetimi yapan ile denetlenen arasında kişisel ve iş ilişkilerinin sağlanmasıdır.

Uzaktan Denetim: Denetimi yapan ile denetlenen aynı yerde bulunmamaları halinde yapılan denetimdir. Bu denetimde, denetlenen hakkında veriler gözlem yolu dışında sağlanabilen kaynaklar-

dan elde edilir. Denetimi yapan ile denetlenen arasında kişisel veya iş ilişkileri sağlanamaz (Bursalıoğlu, 1976, Akt:Ateş, 2008).

Sürekli Denetim: Sürekli denetim de bir Denetmen veya yetkili bir kişi ya da kurum devamlı olarak denetlenir. Tüm çalışmalar yerinde ve zamanında izlenir; eksikliklerin giderilmesine çalışılır.

Aralıklı Denetim: Bir kurum veya kişilerin belirsiz zamanlarda denetlenmesidir. Genellikle merkezden görevlendirilen Denetmenlerin yaptıkları denetimdir. Bir Denetmen çoğu kez değişik kurumlarda denetimde bulunduğu, bir kurumun o andaki durumunu değerlendirebilir. Ancak gelişmeleri izleme olanağı bulamaz.

2.2. Eğitim Denetimi

Alan yazında bir denetim türü olarak eğitim denetimi olarak şu tanıma yer verilmektedir: Eğitim ve öğretim hizmetinin kanun, tüzük, yönetmelik ve programlara uygun biçimde yürütülmesini sağlamak ve verimini arttırmak amacı ile yapılan denetleme, değerlendirme, rehberlik ve soruşturma sürecidir (Tekişik, 1997: 6).

Yönetim sürecinin en önemli ögesi olan denetim, eğitim kurumları arasında ilişkilerin geliştirilmesi, birlik ve bütünlüğün sağlanması ve bu alandaki yeniliklerin kurumlara aktarılması için zorunludur. Denetim, kurumların yenileşmesi ve gelişmesinde en önemli etkidir. Uzun süre denetlenmeyen eğitim örgütlerinde, yönetim etkililiğini yitirir, iş görenlerde gevşeklik ve ilgisizlik baş gösterir, amaçlarında sapmalar görülür ve ürünün nitelik ve niceliği düşer (Altıntaş,1980: 10). Denetim sonuçlarıyla beslenemeyen eğitim örgütleri; yanlışlarını bulup düzeltmede eksikliklerini bilip tamamlamada problemlerinin farkına varıp çözmeye gereksinimlerini öğrenip gidermede rastlantılara bağlı kalır. Denetim, bunları rastlantı olmaktan çıkarır, sistemli ve planlı hale getirir (Çakıcı, 1985: 10).

Eğitimde denetim, eğitim ve öğretimin amaçlarına en uygun yöntemleri bulmak ve ürünün nitelik ve nicelik bakımından geliştirilmesini sağlamak amacını güder. Üründe görülen hata ve eksiklerin giderilmesi için karar sürecini etkiler. Gerekirse kararlarda değişiklik yapılmasını sağlar. Bu değişiklik diğer süreçlere yeni bir nitelik kazandırır ve tümüyle yönetimi yönlendirir (Atay, 1987: 2).

Çağdaş eğitim denetimi, eğitim sürecindeki "anahtar" rolü nedeniyle öğretmenin geliştirilmesine de özel önem vermektedir; çünkü sistemin başarısı temelde, sistemi işletecek öğretmenlerin niteliklerine bağlıdır. Hiçbir eğitim modeli, modeli işletecek personelin kalitesinin üzerinde hizmet üretemez. Dolayısıyla eğitim sürecinin geliştirilmesinde, öğretmenin geliştirilmesinin ve daha yeterli kılınmasının en etkili yol olduğu kabul edilmektedir. Bu nedenle öğretmenin çok yönlü gelişimini sağlayıcı bir ortamın yaratılması, denetimin temelini oluşturmaktadır (Atay, 1987: 3).

Çağdaş eğitim denetimi anlayışına göre, öğretmenlerin kendilerini yenilemeleri, karşılaştıkları eğitim-öğretim sorunlarının çözümü için gerekli yardım ve rehberliğin denetim uygulamaları yoluyla

Denetmenler tarafından sağlanması temel ilke olarak kabul edilmektedir. Öğretmenlerin istenilen yeterlik seviyesine gelmelerinin sağlanmasında esas görev Denetmenlere düşmektedir. Denetim sistemini işleten denetmenlerin, sistem içindeki fonksiyonu, millî eğitim sisteminin amaçlarını gerçekleştirme noktasında nasıl daha etkili kılınabileceği, nelerin yapılabileceği, okul örgütlerinin amaçlara ulaşma derecesinin saptanarak gerekli öneri ve çalışmaların yapılması, süreçte etkin rol oynayan yönetici, öğretmen, öğrenci, yöntem, teknik, program, araç-gereç vb. öğelerin amaçlara dönük etkililiklerinin meslekî yardım yoluyla nasıl artırılabilirliği ve amaçlara dönük olmayan ferdi sapmaların tespit edilerek giderilmesiyle ilgili faaliyetleri yerine getirmektir (Atay, 1987: 4).

2.2.1. Eğitim Denetiminin Amacı

Eğitim denetiminin en önemli amacı öğrencileri ve toplumu geliştirmektir. İkinci amaç eğitim sisteminin her seviye ve alanında uygun eğitim programının uygulanması için liderlik davranışı sağlanmasıdır. Üçüncüsü ise öğrenme ve öğretmeyi destekleyecek bir ortam geliştirilmesidir. Kalite kontrolü açısından bakıldığında Denetmen öğretme, öğrenme ve yönetmekten sorumludur. Sınıfları ziyaret ederek, okulu dolaşarak, örgüt bireyleriyle konuşarak bu sorumluluğunu yerine getirmelidir. Denetimin üçüncü amacı olan öğretmen güdülenmesinin sağlanmasının sıklıkla önemsiz görüldüğü; ancak öğretmen güdülenmesinin artırılmasının okuldaki öğretim seviyesine ve okulun amaçlarına katkıda bulunacağı belirtilmiştir (Sarı, 2006: 32).

Denetimin hedefi eğitim ve öğretimin amaçlarına en uygun değer ve faaliyetleri bulmaktır. Bu hedefe göre denetim, her değerlendirme çalışması gibi amaçlar bakımından yapılacaktır. Denetimin esas iki metodu mantık ve pratik zekâdır. Mantık metodu, eğitim ve öğretimin gerçekleştirilmesi gereken amaçların tayinini öngörür. Pratik zekâ metodu ise, eğitim ve öğretim teşebbüsüne katılan herkesin, bu amaçlar hakkında fikir yürütülmesini normal karşılar (Öz, 2003: 37).

Tekışık'a (1985: 21) göre eğitim denetiminin amacı, Milli Eğitim Sistemini oluşturan her düzeydeki kurum ve kuruluşun amaçlarını gerçekleştirme doğrultusunda planlanan ve yürütülen çalışmalarını kontrol etmek, değerlendirmektir. Denetimin bir diğer amacı ise devletin eğitim hizmetinin gerçekleşmesi için gerekli önlemlerin alınmasını ve düzenlemelerin yapılmasını sağlayıcı etkinliklerde bulunmaktadır. Başaran, Karabıyık ve Bozkurt'a (2003: 28) göre denetimin amacı örgütün amaçlarının gerçekleştirilme derecesini saptamak, daha iyi sonuç alabilmek için gerekli önlemleri almak ve süreci geliştirmektir.

Gökçe (1994) eğitim denetiminin amaçlarını şu şekilde açıklamıştır; (1) Derslerin, okulun ve eğitimin amaçlarına ulaşma derecesini belirlemek, değerlendirmek ve gerekli düzeltme ve geliştirme çalışmalarına katkıda bulunmak, (2) Derslerin amaçlarının gerçekleştirilmesinde okul etkinliklerinin fiziksel durumunun eğitim ortamına uygunluğunu belirlemek, (3) Kullanılan yöntem ve tekniklerin amaç ve konulara uygun olma durumunu belirlemek, uygulamaları değerlendirmek, geliştirilmesi için

çaba göstermek, (4) Öğretmenin yeterlik, yetenek, çaba, başarı düzeyi ve zümre öğretmenleriyle olan işbirliğini belirlemek, değerlendirmek, geliştirilmesi için rehberlikte bulunmak, 10- Eğitim alanındaki gelişmelerin ve bilimsel çalışmaların eğitim etkinliklerine yansıma durumunu belirlemek ve değerlendirmek,

2.2.2. Eğitim Denetiminin İlkeleri

Her etkinlikte olduğu gibi denetim de bir takım ilkelere bağlı olarak gerçekleştirilmelidir. Yani denetimin amaçlarına ulaşabilmesi, denetimin bağlı olduğu ilkelere uyulması ile olanaklıdır. Cengiz'e (1992: 15) göre, herhangi bir hizmet türünün yerine getirilmesi için, o hizmetin var olan özelliklerine göre önceden belirlenmiş, tecrübe ve bilimsel araştırmalarla geçerliliği ortaya konulmuş bir takım ilkeler vardır. Bu ilkeler sürekli olarak değişir, gelişir ve beslenir.

Denetim ile ilgili ilkeler literatürde bazen farklı terimlerle ifade edilmektedir. Bazı kaynaklarda ilkelerin sınıflandırılmasında da farklılıklar görülmektedir. Burada denetimle ilgili ortak ilkeler dikkate alınarak farklı bir sınıflandırma yapılmaya çalışılmıştır. Cengiz (1992: 15), Başar (2000: 11-12), Aydın (2008:23-27) ve Taymaz (2002: 38-39)' a göre denetim ilkelerini şu şekildedir:

1. Denetim amaçlı bir etkinliktir: Amaçsız olan her girişimin dayanaktan ve gerekçeden yoksun olduğu, sadece kayba neden olduğu bilinmektedir. Amaçsız olan denetimin de sadece kayba neden olacağı açıktır (Aydın, 2008: 23). Amaç boyutu tespit edilmemiş olan hiçbir etkinliğin nesnel ölçütlere göre değerlendirilmesi düşünülemez. O halde denetimin genelde ve özelde her faaliyetini belirleyecek olan amaçlılıktan fedakarlık edilemez. Cengiz (1992: 16) ve Başar'a (2000: 10) göre, amaçlılık denetimin hem gerekçesini hem de hedefini belirler.

2. Denetim planlı bir etkinliktir: Planlılık her eylem gibi denetimin de ilkesidir. Cengiz'e (1992, 16-17) göre, özellikle çeşitliliği, yoğunluğu, genelde yaygınlığı dikkate alınırsa eğitim denetiminde planlılık, hayati bir ilkedir. Planlılıkta işin düşünme, amacın gerçekleştirilmesinde ara ve ana hedefleri saptama, prosedürleri iyileştirme, programlama; zaman, imkân ve mekân içerisinde atılabilecek adımların detaylı bir şekilde ortaya konulması esastır. Taymaz (2002: 39), planlılığın denetimi ve denetime bağlı değerlendirmeye rastgelelikten kurtaracağını ifade etmektedir.

3. Denetimde süreklilik esastır: Eğitim etkinliği sürekli bir etkinlik olduğuna göre eğitim denetiminin de sürecin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için sürekli yapılması kaçınılmaz olacaktır. Başar (1999: 11) denetim sürekliliğini bilimsel ve teknolojik gelişmelerin de zorunlu kıldığını ifade etmektedir. Eğitimin denetiminde süreklilik; öğretme-öğrenme süreci ile eğitim öğretim ortamını geliştirme, personeli yetiştirme, verimi ölçme ve değerlendirme, gelişen ve değişen yeni durumlar karşısında uygun alternatifleri seçme ve önermede bulunmak gibi görevlerin de esastır (Cengiz, 1992: 17).

4. Denetim, denetime muhatap olan bütün ilgililerin ortak katkı ve katılımını gerektiren demokratik bir süreçtir: Eğitim girişiminde bulunan bütün kurum ve kuruluşların amaçları doğrultusunda uyguladıkları metot ve tekniklerin bilimsel ortamın icap ettirdiği demokratik tutum ve davranışlar, gelişmeyi kolaylaştıran, ilgilileri güdüleyip etkileyen; ilgi, istek ve iştiraki artıran temel faktörlerdir (Cengiz,1992: 18). Denetim, Denetmenlerin dışında ilgili personel tarafından benimsendiği oranda başarılı olur. Denetim sürecine katılan personel istekli ve denetime hazır olur, kendilerine yardım edileceğine inanır ve benimserlerse işbirliği ve iletişim kolaylıkla sağlanır (Taymaz, 2002:39). Çağdaş denetimde demokratik liderlik vardır. Denetmenin okul programlarının çeşitli yönlerinde liderlik rolü oynamaları için özendirilmesi, ancak karşılıklı güven ve saygının olduğu bir ortamda olanaklıdır (Aydın, 2008: 24).

5. Nesnellik, denetimin vazgeçilemez ilkelerinden biridir: Denetim sürecinde bilimsel bulgulardan yararlanmak, nesnel ölçütler kullanmak, olay ve kişiler hakkında tarafsız olabilmek, yargıları sayısallaştırmak ve duygusal davranmamak gerekir (Başar, 1998: 11).

6. Eğitim denetiminde içinde bulunulan koşullara ve karşılaşılan durumlara göre hareket etmek esastır: Durumsallık ve görelilik olarak adlandırılabilir olan denetim ilkesi mutlaklık karşıtıdır. Durumsal farklılıklar, edimin nitelik ve nicel düzeyini etkileyerek aynı bireylerin, farklı yer ve durumlarda farklı görülmelerine yol açabilir. Bu görülme değerlendirmeye aynen yansır, değerlendirme sonuçları yol gösterici olacak yerde yanıltıcı olabilir (Başar, 1999: 11-12). Çağdaş eğitim denetiminde, her durum ve koşulda geçerli en etkili tek bir denetim modeli ve tekniğinin olabileceği kabul edilmemektedir. Belli bir durum ve koşulda etkili ve başarılı olan bir model ve tekniğin, başka bir ortamda başarılı olmaması muhtemeldir (Aydın,2008:25-26). Denetimin toplumsal bir faaliyet olduğu nazara alındığında, amaç, metot, kişi ve kurumsal özellikler; kurum ve çevresinin imkân ve şartları; karşılaşılan sorunlar ve sorunların nitelikleri birbirinden farklı olacağından esnek yaklaşım denetim için akılcı ve doğru bir ilke olacaktır.

7. Açıklık, önemli denetim ilkesidir: Bu ilke, amaçlarda ve süreçlerde görevlilerden neler beklendiğine ilişkin olduğu kadar Denetmen eylemlerinin yöntem süreç ve sonuçlarındaki açıklığa da ilişkindir (Başar,1999: 12). Modern yönetim ilkelerine göre, görevlilerden neler beklendiği açık seçik ortaya konulmalıdır. Durumun tespiti, ölçülüp değerlendirilmesi ve gelişiminin planlanması birlikte yapılır (Cengiz, 1992: 19). Açıklık denetleyenlerle denetime maruz kalanlar arasında kuşkuları, önyargıları ve dedikoduları da ortadan kaldırarak ortaya çıkması muhtemel gerilim moralsizliği de engelleyebilir. Açıklık tarafsızlığı, taraflar arasında güveni ve işbirliğini de olumlu yönde etkileyebilir.

8. Eğitim denetiminin önemli ilkelerinden biri de işbirliğidir: Denetimin etkinliği, oluşturulan ve devam ettirilen etkileşim ile doğrudan ilgilidir. Denetimin etkili olması, denetmen ile personelin karşılıklı olarak anlaşabilmelerine, aralarında etkili bir iletişim sağlanmasına, denetim konusu ile ilgili hususlarda devamlı etkileşimin bulunmasına dayanır (Taymaz, 2002: 39). Çağdaş eğitim denetimi

işbirliğine dayanır. Çağdaş denetim yaklaşımlarında “biz” ve “bizim” yaklaşımı izlenir. İstendik sonuçların elde edilmesinin, çabaya katılan bireylerin tümünün istekle ve etkili bir şekilde çalışmalarına bağlı olduğu görüşü benimsenmektedir (Aydın, 2008: 25).

Aydın (2008: 24-27), yukarıda belirtilen eğitim denetimi ilkelerine ek olarak denetimin çağdaş bir etkinlik olarak ele alınması gerektiğini ifade ederek, çağdaş eğitim denetiminin bir takım ilkelere bağlı olduğunu belirtmektedir: Çağdaş denetim; (1) öğrenme ve öğretme ortamını bir bütün olarak ele alır. (2) Hareket noktası, eğitim ortamının ivedilik taşıyan sorunlarıdır. (3) Grup yaklaşımını öngörür. (4) Öğretmenlere kendilerini kanıtlayabilme olanağı tanınır.

Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Denetmenleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi'nin (Tebliğler Dergisi, 2001: 66) altıncı maddesinde kurumların rehberlik ve denetiminde göz önünde bulundurulacak ilkeler şu şekilde sıralanmaktadır: (1) Rehberlik ve denetim; kontrol, düzeltme ve geliştirme amaçlı yapılıdır. (2) Yetkiden çok, etkiyi, özendirme, ödülü, işbirliğini ve katılımı içerir. (3) Eğitim-öğretim ve yönetim etkinliklerinin bütünü ile ilgilidir. (4) Yönetici, öğretmen ve diğer personelin meslekteki yeterliliğini geliştirmesine yardım eder. (5) Bireysel farklılıkları ve çevre koşullarını dikkate alır. (6) Bilimsel ve objektif esaslara dayanır. (7) Sistemi amaçlarına uygun olarak yaşatmayı, madde ve insan kaynaklarının en verimli bir biçimde kullanılmasını esas alır.

2.3. Eğitim Denetiminin Türleri

2508 Sayılı Tebliğler Dergisinde eğitimde denetim türleri üç kısma ayrılmıştır:

a) Kurum Denetimi: Kurum denetimi, kurumların sistemindeki yeniliklerin ilgili kurumlara iletilmesi, kurumun çalışmalarını güçleştiren veya zayıflatan nedenlerin tespit edilerek gerekli önlemlerin yerinde ve zamanında alınması, kurumun amaçlarını gerçekleştirmede insan ve madde kaynakları ile bunlardan yararlanılma durumunun gözlenerek yerinde ve etkili bir şekilde kullanılmasının sağlanması, eğitim-öğretim ve yönetim etkinliklerinin geliştirilmesi, öğretme-öğrenme ve yönetim sürecinin etkili hâle getirilmesi için objektif verilere kanun, tüzük, yönetmelik, genelge, emir ve kararlara dayalı olarak gözlenmesi kontrol edilmesi ve ölçütlere göre değerlendirilerek geliştirilmesidir.

b) Seminer ve Kurs Denetimi: Öğretmenlerin, öğretim yılı sonunda ve öğretim yılı başında belli bir plân ve programa bağlı olarak yaptıkları çalışmalar ile örgenci başarısını artırmak amacıyla yapılan ders dışı kurslar denetlenir. Denetim sonunda yapılan çalışmalarda ilgili rapor düzenlenir.

c) Öğretmen Denetimi: Kurumlarda görevli öğretmenlerin başarı durumları sınıf veya ders denetimi yapılmak suretiyle değerlendirilir. Sınıf veya ders denetimleri ilköğretim amaçlarını gerçekleştirmek için eğitim ve öğretim faaliyetlerinin meydana gelişini gözlemek üzere dersane ve laboratuvarlarda yapılır (T.D.Sayı: 2508).

Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Denetmenleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesine göre ise denetim kurum ve ders denetimi olarak ikiye ayrılmaktadır.

Eğitim etkinliklerinin güçlendirilmesi için, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin kurumlara iletilmesinde, kurum çalışmalarının güçlendiren veya zayıflatan nedenlerin belirlenerek gerekli önlemlerin alınmasında kurumun madde ve insan kaynaklarının etkili ve verimli kullanılmasında kurum denetimi önemli bir yere sahiptir (Taymaz, 1997:129).

Denetmen kurum denetimi ile kurumda çalışan bireyler arasındaki iletişimi sağlar. Ayrıca kurumdaki iş bölümünü, kurumun çevre ile olan ilişkilerini, kurumun karşılaştığı sorunlar ve bu sorunların çözümlerini değerlendirir.

Eğitim yöneticilerinin tasarladıkları planlar okullarda uygulanmakta, izlenmekte, sınanmaktadır. Okul, eğitim sisteminin en işlevsel parçasıdır. Tasarlanan planların amaçlara ulaşmasının sağlanması ve gerekli düzeltme geliştirmelerin yapılabilmesi için okullarda gerçekleştirilen etkinliklerin denetlenmesinin gerektiği söylenebilir. Bu etkinliklerin büyük bir kısmı sınıfta öğretmenlerce gerçekleştirildiği için öğretmen denetiminin önemli olduğu düşünülebilir (Açıkalin, 1997: 1-2).

2.4. Eğitim Denetmeni

Eğitim her toplumun hayatında öyle önem kazanmıştır ki, onu denetlemek ve işletmek üzere bir yönetim mekanizmasının kurulması şart olmuştur (Ateş, 2007: 18). Denetmenlerin eğitim sistemi içerisindeki yerlerini sorgulayıcı bir bakış açısı geliştirebiliriz. Ancak, öğretmenin her zaman bir rehber gereksinim duyabileceği unutulmamalıdır. Öğretmen ne kadar iyi yetişirse yetişsin onun da eğitimsel gücünün bir sınırı vardır. Bu sınır içinde öğretmenin etkili çalışabilmesi, ona yardım edebilecek nitelikte yetişmiş yönetmen, denetmen ve uzmanlara bağlıdır (Ataünel,2003: 114). Değerlendirme değişik kişiler tarafından değişik yöntemlerle yapılabilmektedir. Eğitim sisteminde denetleme, Denetmen adı verilen değerlendirme yapmak amacıyla özel olarak görevlendirilmiş kişiler tarafından yapılır (Ilgar, 1996: 49).

Bir okulu okul yapan içindeki çalışanlardır. Bunlar nitelikli, yeterli olmadıklarında okulun binasının eğitim araçlarının nitelikli olması okulun iyi olmasını sağlayamaz. Ayrıca okulun içinde çalışan öğretmenin nitelikli olması da yetmemektedir. Çünkü çağımızın eğitim sorunları karşısında öğretmene bu zor işinde yardım edecek yönetmene, denetmene, uzmana gereklilik vardır (Başaran, 1982: 136). Denetmenler, öğretmenlere mevcut sınırlamalar içinde (yasal, mevzuat) kavramları anlamaları ve kendi öğretim yöntemlerini bulmaları için yardım eden kişilerdir (Gökalp, 2010: 51). Denetmenlerin rolleri eğitimsel konularda danışman, öğüt vermek için yardımcı ve destekleyici bir şekilde meslektaşlarıyla çalışmaktır.

Denetmen, öğretmenleri sınıfta ziyaret eden, öğretimlerini gözlemleyen, öğretimleri konusunda yargılarda bulunan ve tavsiye öneren kişidir. Denetmen, okullardaki öğretim programı ve öğretimle ilgili etkinlikleri denetleme sorumluluğu olan kişidir.

Olivia ve Pawlas (2001) iki çeşit Denetmen türünden bahsetmiştir. Bu Denetmen türlerinden ilki birçok konuda bilgi sahibi olan genelci Denetmenlerdir. Genelci Denetmenler birçok konuda veya birçok sınıf seviyesinde öğretmenleri denetleme sorumluluğuna sahip olan denetmenlerdir. Genelci Denetmenler en az bir öğretim alanında deneyim ve uzmanlığa sahiptir. Genellikle özel bir eğitim almadıkları alanları da denetlerler. Genelci Denetmenler öğretim alanında uzmandırlar. Etkili öğretim metodlarının neler olduğunu bilirler. Ayrıca bir öğretmenin dersi ne zaman iyi sunduğunun farkındadır ve planlamanın verimliliğini yargırlar. Bunun dışında genelci denetmenler (Gökalp, 2010: 50): (1) Öğrenme teorilerini bilir. (2) Ölçme değerlendirme prensiplerine aşinadır. (3) Görsel materyallerin kullanımını anlar (4) Öğretim programını iyi bilir (5) Disiplin problemine sahip olan öğretmenlere yardım eder.

Bir diğer Denetmen türü ise bir alanda uzman olan uzman denetmandır. Uzman Denetmen (Gökalp, 2010: 51): (1) Belirli bir seviyede ya da konuda derin bilgi ve deneyime sahiptir. (2) Öğretimdeki modern teknikleri ve en son akımları bilir. (3) Uzman Denetmenin asıl hüneri prensipleri ve teknikleri belirli bir alanla ilişkilendirebilmesidir. (4) Öğretmenin değerlendirme tekniklerini belirli bir alana uygulamasına yardım eder. (5) Sadece belirli bir alana ilişkin öğretim programı ve öğretim bilgisine sahiptir.

Eğitim Denetmenleri, görevlerini yerine getirebilmesi için bir takım yeterliklere sahip olması gerekir. Bu yeterlikler üç grupta toplanabilir. Uzman olarak teknik, insan ögesi ağırlıkta olan bir sistemde insancıl, sorunlara çözüm bulan ve değerlendiren birey olarak karar yeterlikleridir (Taymaz, 2002: 41). **a) Teknik Yeterlikler:** Göreve ilişkin etkinlik alanlarındaki teknik bilgi, beceri ve tutumları kapsar. Teknik yeterlik içinde göreve yönelik kullanılacak yöntem, teknik ve süreçler vardır. **b) İnsancıl Yeterlikler:** Birey veya grupları anlama, moral yükseltme, güdüleme becerileri olarak kabul edilebilir. Birlikte çaba oluşturma, inanç ve tutumları, bunların kullanılış yöntemlerini belirleme, bireysel farklılıkları dikkate alma, insan ilişkilerine yönelik özellikler olarak sayılabilir.

c) Karar Yeterlikleri: Yapılacak olan çalışmalarını planlara sorunlara çözüm bulma, amaçlara ulaşma derecesini saptamak üzere yargıya varma sürecidir. Karar yeterliği yalnız karar verilmesine kadar olan aşamayı değil, kararın uygulanması ve değerlendirilmesini de kapsar.

2.5. Eğitim Denetmenlerinin Rollerini

Denetmenlerin görevlerini yerine getirirken üstlenmesi gerektiği bazı roller vardır. Bunlar; yöneticilik, liderlik, öğreticilik, rehberlik, araştırma ve soruşturmadır (Taymaz, 2002: 47).

2.5.1. Yöneticilik

Yönetim, amaçların etkili ve verimli bir biçimde gerçekleştirilmesi maksadıyla bir insan grubunda işbirliği ve koordinasyon sağlamaya yönelik faaliyetlerin tümünü ifade eder. Eğitim politikalarının uygulanmasından sorumlu olan eğitim yöneticileri, eğitim sürecinin ülke çıkarları doğrultusunda ve çağdaş eğitim anlayışına uygun olarak yürütülmesine gerekli katkılarda bulunabilmek için başarılı yönetsel eylemlerde bulunmak zorundadırlar. Başarılı yönetsel eylemlerde bulunabilmek, örgütteki insan ve madde kaynaklarının etkili bir biçimde kullanılmasını gerektirir. Bu da eğitim yöneticisinin her şeyden önce, bazı yeteneklere, niteliklere ve yönetim kuram ve süreçleri konusunda, en azından, temel bilgilere, kısaca yöneticilik yeterliliklerine sahip olmasına dayanır (Kaya, 1996: 132).

Yöneticinin görevi, örgütü amaçları yönünde yaşatmaktır. Bu amaçla yönetici, kararlar verir, bu kararların uygulanışını planlar, planların yürütülmesi için gerekli örgütsel düzenlemeleri yapar, çalışmaların yürümesi için yetki ve etkisini kullanır, çalışanlar arasında iletişim kurar, çalışmalarını eşgüdüm ve yapılanları değerlendirir. Bu yönetsel eylemler, yönetim süreçleri olarak adlandırılmışlardır (Başar,2000:52). Eğitim Denetmenlerinin, öğretmen, yönetici ve üst kademeler arasında bütüleştirici ve uzlaştırıcı rol oynaması, milli eğitimin amaçlarının ne derece gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi, değerlendirilen kişi ve grupları değerlendirme sürecine katan ortak bir model uygulanması, yetki yerine etki gücünün kullanılması, öğrencilerin disiplin ve devam durumlarında karşılaşılan sorunların incelenmesi ve çözümünde ilgililere yardım edilmesi, kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelelerin doğru anlaşılmasının sağlanması ve bakanlığın eğitim politikasının yöneticiler, öğretmenler ve çevre tarafından anlaşılmasının sağlanması konuları üzerine yoğunlaşmaktadır (Atay, 1995: 98).

2.5.2. Liderlik

Kavramsal bakımdan lider, önde giden, yol gösteren, öğreten, aydınlatan bir kimse olduğu kadar, aynı zamanda birlikte olduğu kişilerin istek ve ihtiyaçlarını zamanında sezinleyip bunları örgütleyen, yöneten yaratıcı bir kişi olarak tanımlanabilir (Gümüseli, 1996: 1). Lider başkalarını belirli bir amaç doğrultusunda davranmaya sevk eden, etkileyen kişilerdir (Koçel, 1999: 423). Aydın'a (1998: 239) göre liderler, grupta bulunan bireylerden daha çok, grubun tutum ve düşüncelerini etkileme eğilimindedirler.

Denetmen görevini yaparken bir statü ve grup lideri durumundadır. Atanma ve görevlendirme, örgütteki yeri ve sorumluluğu açılarından bakıldığında bir statü lideridir.

Görevini yerine getirmede çalıştığı ortam, kişiler ve şekli dikkate alındığında bir grup lideridir. Denetim hizmetlerinde her iki kaynaktan aldığı yetkiyi kullanır. Kurumlarda Denetmenlerin rolü ve nitelikleri konusunda yapılan araştırmalar, denetimin yararlı ve etkili olabilmesi için, Denetmenlerin bazı liderlik özelliklerine de sahip olmaları gerektiğini ortaya koymaktadır (Taymaz, 2002: 49).

Eğitim Denetmeni örgütteki görev yapısını, kurumun ve çevrenin özelliklerini çok iyi bilmeli, kurumdaki özel ve genel amaçların, bunlara ulaşma yollarının neler olduğunu açıkça ortaya koymalıdır. Grubun gereksinimleriyle okulun amaçları arasında ilgi kurabilmelidir. Bunların binişimi artırıldıkça oluşan amaç birliği, çabaların daha etkili ve verimli olması sonucunu doğurabilir. Türk eğitim örgütü merkezden yönetimli olduğundan Türkiye’de eğitim Denetmenlerinin, liderliğin yapıyı kurma boyutunda eylemde bulunabilme olanakları çok sınırlıdır. Merkezden yönetilen örgütlerde yapıyı kurma kararları da daha çok merkezden verilir. Eğitim Denetmeni, merkezce belirlenen kanunlara, yönetmenliklere, genelgelere ve prosedürlere uymak zorundadır. Bu boyutta bir eylem olarak Denetmene yalnız takdir hakkını kullanabilmek kalır. Ama liderlik davranışının ikinci boyutu olan anlayış göstermede Denetmenin çok geniş bir eylem alanı vardır. İnsan ilişkilerini içeren bu boyutta öncelik insana değer vermektir (Başar, 2000:50-51).

2.5.3. Rehberlik

Çağdaş denetim anlayışında, Denetmenin en önemli rolü rehberlik rolüdür. Denetmenin en önemli görevi okuldaki öğretim faaliyetlerinin verimliliğini arttırmak için öğretmene yardım ve rehberlik etmektir. Öğretim sürecinin gerçekleştirildiği her faaliyette öğretmenin yanında olmak denetmenin temel sorumluluklarından birisidir (Karagözoğlu, 1997: 27).

Denetmenin yardımcı rehberlikten öne alması, öğüt vermek yerine sorunların çözümünde yardımcı olması daha etkili bir görünüm yaratır. Rehberlik ve yardımın koşullarından biri bireyi, sorunu ve çözüm çevresini tanımaktır. Sorunun kaynağı nerde olursa olsun rehberlik ve yardım Denetmenin görevidir. Eğitimle ilgili olmayan sorunlarda da Denetmen bu görevini yerine getirmelidir. Çünkü bu tür sorunların eğitsel çabaları etkilemesi kaçınılmazdır. Görevlerle ilgili olmayan sorunlarda da Denetmenin yanında bulması, öğretmenlerin sorunlara dayanma, onları çözme güçlerini, örgüte bağlılıklarını arttırır (Başar, 1993: 43).

Eğitim sürecinin bir öğesi olan rehberlik, karara giden yoldaki danışım hizmetleri olarak tanımlanabilir (Başar, 2000: 70). Rehberlik hizmetleri, bireylerin yeteneklerini, ilgilerini, gereksinimlerini, var olan çevresel olanaklarını anlamalarını sağlayarak, öz gerçeklerini, her türlü sorunu dengeli, doyurucu düzeyde ve sağlıklı yollarla çözebilmelerini, kapasitelerini geliştirerek kendilerini yöneten bir kişi durumuna gelmeleri için onlara yapılan düzenli, sürekli ve üst düzeydeki bireysel yardımları kapsar (Ecevit, 1996: 3).

Rehberlik rolüne ilişkin olarak Denetmenlerden beklenen davranışlar, okulun amaçlarının öğretmenler tarafından gerektiği şekilde anlaşılmasını sağlamaları, uygulanan yöntem ve tekniklerin geliştirilmesinde öğretmene yardımcı olmaları, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkıda bulunmaları, öğretmenlere kendilerini gerçekleştirme ve daha iyi öğretim araç ve yöntemlerini kendi kendilerine bulmaları için yardımcı olmaları ve onlara kendilerini değerlendirme alışkanlıkları kazandırmaları olarak sıralanabilir (Atay, 1995:93).

Denetimin ilk hedefi, öğretmeni, kendine mesleksi yön verecek bir duruma getirmektir (Bursalıoğlu, 1999: 128). O halde rehberlik, denetimin en önemli unsurudur. Denetmenin en önemli görevi okuldaki öğretim faaliyetlerinin verimliliğini artırmak için öğretmene yardım ve rehberlik etmektir. Öğretim sürecinin gerçekleştirildiği her faaliyette öğretmenin yanında olmak Denetmenin temel sorumluluklarından birisidir (Akış, 1999: 31).

Denetim, mesleki rehberlik ve yardım sağlama yoluyla okulların başarısında ve ürünün niteliğinin artırılmasında anahtar rol oynar. Eğitimde yapılacak denetimin kontrolden çok yönlendirme ve geliştirme etkinliklerine dayalı olması, eğitim sisteminin amaçlarının gerçekleştirilmesine olan katkısını artıracak ve öğretmenlerde temel öğrenme ve öğretme becerilerinin gelişmesine katkı sağlayacaktır (Tülü, 1998:10). Bu da çağdaş eğitim denetimin temel amacıdır.

Eğitim Denetmeni, sorunları çözümlenerek etkenlerini ve kaynaklarını ortaya koyabilmeli, gerektiğinde uzlaştırıcı yöntem ve olanak bulucu olabilmelidir. Olanak, çoğu kez kurum sınırları veya çevresi dışına çıkmadan bulunabilir. Denetmen, bireysel sorunların çözümü için de gerektiğinde il veya merkez örgütü üzerinde etkisini kullanabilmelidir. Bu kullanım Denetmenin yeterliklerine bağlıdır (Başar, 2000: 71).

Denetmenin meslekî yardım ve rehberlikle ilgili başlıca rol davranışları çeşitli yazarlarında görüşleri dikkate alındığında aşağıdaki şekilde sıralanabilir (Karagözoğlu, 1997:169): (1) Eğitim-öğretim çalışmalarının plânlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde öğretmene yardımcı olma, (2) Öğretim amaçlarına uygun yöntem ve tekniklerin seçilmesinde yardımcı olma, (3) Öğrencilerin gelişmelerinin sağlanmasında bireysel ayrılıkları dikkate alma ve gerekli önlemleri almada yardımcı olma, (4) Mesleki yayınlarını tanıtmaya ve bunları okumaya teşvik etme, (5) Öğrenci başarılarını uygun tekniklerle ölçme ve değerlendirmede öğretmenlere yardımcı olma, (6) Karşılaşılan her türlü eğitim ve öğretim problemlerinin çözümlenmesinde başvurulacak bir eğitim danışmanı olma.

Denetmenin rehberlik ve yardım rollerini, şüphesiz ki yukarıdakilerle sınırlamak imkânsızdır. Yukarıda sadece bir genelleme yapılmıştır. Denetmenin öğretmene, eğitim- öğretim konusunda yapacağı yardımın çok geniş bir alanı kapsadığı ortadadır. Rehberlik, bireyin içinde bulunduğu ortama uyum sağlaması, sorunlarını çözmesi ve olgunlaşması için yapılan yardımdır. Rehberlik, her bireyin yeteneklerinin ve kapasitesinin en üst düzeye ulaşacak biçimde geliştirilmesini demokratik bir anlayış içerisinde sağlamaya yönelik olarak eğitim program ve uygulamalarını, bireysel olanakları ve uzmanların hizmetlerini kapsayan husustur (Balcı, 2007: 37) .

Denetimde yapılan rehberlik, bireyin kendisini ve çevreyi tanıması, bireysel sorunlarını çözmesi, karar vermesi, bulunduğu ortama uyum sağlaması, kendisini geliştirmesi ve mutlu olması için yapılan çalışmadır. Denetmen, rehberlik ve yardım sürecinde davranışlarına ayrı bir özen gösterme durumundadır. Denetlenen ya da sorun yaşayan kişinin moral ihtiyacı vardır ve kişi becerikli olduğu konularda bile beceriksiz davranmaya, derse ve ders dışı çalışmalara karşı isteksiz olmaya, işe geç

gelmeye, devamsızlık yapmaya başlar. Bazı insanlar, yardım gereksinimlerini belli etmekten kaçınırlar. Denetmenin bunları bulabilmesi, ilgi ve duyarlılığı gerektirir. Birey, konuşma gizliliğinin sağlanacağı konusunda güven duymalıdır. Denetmen, karşısındakine saygı göstermeli, öğrendiklerini kötüye kullanmamalı, onlardan, başka amaç için yararlanmamalıdır. Rehberlik ve yardım görüşmelerinde rahat bir ortam yaratılmalı, sorgulama havası verilmemeli, görüşme aceleye getirilmemelidir. Denetmenin amacı danışanın gücünü artırmak, onu özgür ve sorumlu yapmak olmalıdır. Nesnelliğin sağlanması için sorunların, kişisel görüşlerden ayrı tutulması da gerekir (Başar, 2000: 71-72).

2.5.4. Öğreticilik

Öğreticilik rolünün rehberlik rolünden farkı bireysel değil, daha çok gruba yönelik olmasıdır. Toplum ve meslekteki değişme ve gelişmeler, hizmet öncesi eğitimin yetersizliği, bireysel gelişme ve yükselme gereksinimleri, görevlerdeki tekdüzelik hizmet içi eğitimi gerekli kılan nedenlerin başlıcalarıdır (Başar, 2000: 73).

Eğitim Denetmeninin, hizmet içi eğitim çabalarında kullanabileceği yöntemler olarak seminer, konferans, örnek ders, toplantı, gezi, film izleme, kaynak kitap çalışmaları sayılabilir. Denetmen görev süresince karşılaştığı her öğretebilme durumunu bir hizmet içi eğitim fırsatı olarak görmeli, hizmet içi eğitimi, örgün yöntemler dışında gerçekleştirebilmelidir. Denetmenini hizmet içi eğitime önce kendinden başlaması görüşü de onun bu konudaki rollerinin önemli bir boyutunu ortaya koyar (Başar, 2000:75).

Öğreticilik rolüne ilişkin olarak Denetmenlerden beklenen davranışlar, öğretmen ve diğer personelin yetişme eksikliklerini belirlemeleri ve bu konuda önlemler almaları, öğretmenlerin işbaşında yetişmelerini sağlamak için mesleki toplantılar düzenlemeleri, örnek dersler vermeleri ve olanaklar ölçüsünde öğretim personeli için hizmet içi eğitim sağlamalarıdır (Atay, 1995: 56). Bu da Denetmenlerin eğitim alanındaki yeni gelişmeleri, ilerlemeleri, yeni yöntem ve teknikleri sürekli olarak takip edip öğrendiklerini eğitim iş görenlerine aktarmalarını ve böylelikle eğitim sürecinin yenileşmesine katkıda bulunmalarını gerektirir.

2.5.5. Araştırma

Eğitim Denetmenlerinin görevlerinden birisi de eğitimle ilgili konularda bilimsel araştırmalar yapmaktır (Başar, 2000: 75). Okul yöneticilerine ve öğretmenlere kaynaklık yapabilmeleri için, Denetmenler eğitim alanındaki gelişmeleri sürekli olarak takip etmek durumundadırlar.

Araştırma rolü kapsamında denetmenlerden beklenen en önemli davranışlar, öğrencinin eğitim gereksinmesi ile mevcut programın karşılaştırılmasına dayalı olarak geliştirilmesi gereken alanları saptamak, eğitim ve öğretimde verimliliğin artırılması, sürekli olarak geliştirme sağlanması için gerekli araştırmalar yapmak ve sonuçlarından yararlanmak, kişi ve grupların istek, gereksinme ve dileklerini saptamak, değerlendirmek ve üst makamlara sunmak, okuldaki eğitime ilişkin olarak çevrede yapılan eleştirilerin nedenlerini araştırmak ve değerlendirmek, yönetici, öğretmen, öğrenci ve diğer personelin

gelişimlerini değerlendirerek mesleki rehberliğe olan gereksinmeyi saptamak ve amaçlardan sapmalar varsa nedenlerini inceleyerek düzeltme yollarını aramaktır (Atay, 1995: 84).

2.5.6. Soruşturma

Denetimin soruşturma fonksiyonunu modern eğitim denetimi ile uyuşturamayan bilim adamları çoğunluğu teşkil etmektedir. Asıl olan, rehberlik fonksiyonunun gereği kendisine duyulması gereken güveni ortadan kaldırmayacak ve bu hüviyeti ile çatışmayacak bir tutum, davranış ve görevlendirme düzeni sergilemektir. Diğer bir deyişle, rehberlik sırasında değerlendirmeciliği ve soruşturmacılığı gündeme gelmeyecek bir üslup geliştirmek durumundadır. Bu olmadığı takdirde, hizmet sunmak durumunda bulunduğu alan çalışanlarının güvenini yitireceğinden çalışmalarında, araştırmalarında ve görüşmelerinde samimi, sıcak ve doğru sonuçlar elde etmesi mümkün olmayacaktır (Taymaz, 2002: 44).

2.6. Eğitim ve Okul Yönetimi

Eğitim yönetimini öteki yönetimlerden ayıran özellikler eğitimin özelliğinden doğmaktadır. Eğitimin olduğu gibi, eğitim yönetiminin de en önemli konusu insandır. Eğitim yönetimi, insan ve insanların oluşturduğu toplumu her yönden geliştirip, zenginleştirmeyi amaçlar (Bursalıoğlu, 1999:3).

Eğitim yönetiminin özellikleri, eğitimin amaç ve işlevlerinden kaynaklanmaktadır. Buna göre, eğitim yönetimini diğer sistemlerden ayıran özellikler kısaca şöyle belirtilebilir (Gürsel, 2008: 67):

- a) Eğitim sistemi amaçlarına uygun olarak insan davranışlarını değiştirmek ister.
- b) Yönetim, düşünen insanın düşündüklerini ortaya koymasını sağlar.
- c) Eğitim sistemi ve okullar toplumda bir çok kişi tarafından formal veya informal olarak denetlenir.
- d) Eğitim sistemindeki yöneticilerin büyük bir kısmının asıl mesleği öğretmenliktir. Bu durum teknik yetkiyi kullanmayı zorlaştırır.
- e) Eğitim yönetimi okul öncesi kurumlardan yüksek öğretime kadar çeşitli kademe ve alanlarda şehirlerden en küçük yerleşim birimlerine kadar her yerde bulunur.
- f) Eğitim sisteminin ve yetiştirdiği insanların başarılarını objektif olarak değerlendirmek güçtür.

Okul yönetiminin görevi, okuldaki tüm insan ve madde kaynaklarını en verimli bir biçimde kullanarak, okulu amaçlarına uygun olarak yaşatmaktır (Bursalıoğlu, 1999, s. 6). Bir okulda yönetim, amaçlarına uygun olarak yapıldığına göre, değerlendirmede de yine amaçlar esas alınır. Böylece amaçlara göre yönetim ve yine amaçlara göre değerlendirme yöntemi uygulanır (Gürsel, 2008: 67).

Okul bilindiği üzere açık bir sistemdir. Okulun toplumsal açık bir sistem olarak özellikleri şunlardır: (Başaran, 1982: 84-88)

a) Okulun bağımlı olduğu bir çevresi vardır. Bu çevre okula girdi veren ve onun çıktılarını alan diğer sistemlerdir.

b) Okul girdiler olarak hayatını sürdürür. Bu girdiler, işlediği hammadde olan öğrenci, eğitim hizmetini verecek öğretmen, uzman ve işgörenler, eğitim hizmetini üretmek için gerekli araç-gereç, fiziksel ortam için aydınlatma, ısınma, temizlik, işletme ve eğitim teknolojisidir.

c) Okul, milli eğitimin amaçlarına uygun olarak öğrencileri eğitim sürecinden geçirir.

d) Okulun çıktısı, yetiştirdiği öğrencilerde oluşturduğu davranışlardır.

e) Çıktılar toplumca beğenildiğinde, elde edilen değer yeniden okulun girdisi olur.

f) Zamanla okul daha çok girdi almak zorundadır. Çünkü okulun gelişip yenileşmesi için girdilerin yeterli düzeye çıkarılması gereklidir.

g) Okul kusurlarını tanıyıp, yetiştirdiği öğrencilerin yeterli düzeyde olduğunu anlamak için bilgi toplamalıdır.

h) Okul, çevresi ile sürekli etkileşim içindedir. Bundan dolayı okulun yönetimi, sürekli bir sorun çözme sürecidir.

i) Her sistemde olduğu gibi okulun da alt sistemleri vardır. Alt sistemler de sistem özelliği gösterirler. Bunlar, üretim, alışveriş, uyarılma, yaşatma ve yönetim alt sistemleridir.

2.7. Okul Yöneticisi

Bir okulda, amaçların yerine getirilebilmesi için işgörenleri örgütleyen, emirler veren, çalışmalarını yönlendirip, koordine eden ve denetleyen kişilere okul yöneticisi denir. Her okul yöneticisinin amacı, bakanlığımızın eğitim politikası ve amaçları doğrultusunda eğitim kurumlarını yaşatmak ve onu etkili bir biçimde işler durumda tutmaktır. Bunun için de, her okul yöneticisinin belli yeterliklere sahip olması; görev, yetki ve sorumluluklarının neler olduğunu bilmesi gerekir (Gürsel, 2008: 103).

2.7.1. Görevleri

Görev, bir işin gerçekleştirilmesi için bir kişiye iş yükü kapsamı içinde verilen işlem ve eylemlerdir (Başaran, 1985: 55).

Her eğitim yöneticisi, aşağıdaki görevleri yerine getirmelidir: (MEB, 1987)

a) Kurum ihtiyaçlarını tam olarak karşılamak,

b) Öğretmen, personel ve öğrenci uyum problemlerini çözmek,

- c) Personel ve öğretmenlerin mesleki gelişmelerine ve ilerlemelerine yardımcı olmak,
- d) Kurumu ve çevresini geliştirmek,
- e) Eğitim ihtiyaçlarını tam ve doğru olarak belirlemek,
- f) Çevresindeki diğer yöneticilerle işbirliği yapmak,
- g) Diğer eğitim kurumlarının çalışmalarını izleyip değerlendirmek,
- h) Eğitim programlarının hazırlanmasına katkıda bulunmak, uygulanmasını sağlamak,
- i) Kurum ile çevre arasında sağlıklı iletişim, ilişki ve etkileşimi sağlamak,
- j) Okulun amaçlarını belirtmek ve açıklamak,
- k) Eğitim-öğretim programlarını sürekli değerlendirmek,
- l) Program ve amaçlara uygun görevlendirme ve iş bölümü yapmak,
- m) Milli Eğitim politikamıza uygun çalışmalara girmek,
- n) Eğitim kurullarında yürütücü olduğu kadar, danışman olarak da hizmet etmektir.

Bir kuruluştaki yöneticilikle ilgili görevler, temel, yardımcı ve kurmay görevleri olarak üçe ayrılabilir: (Tortop, 1990: 124)

Temel görevler, işin yürütülmesi için zorunlu olan görevlerdir. Temel görevler yapılmadan işlerin yürütülmesi imkânsızdır.

Yardımcı görevler, işin sonuçlanması ve yürütülmesi için zorunlu olan, ikinci derecede, yardım etmekle yükümlü görevlerdir.

Kurmay görevleri, yöneticilere ve şeflere yardım etmekle yükümlü, onlara öğütlerde bulunan ve uzmanlar sağlayan görevlerdir.

2.7.2. Yeterlikleri

Yeterlik çeşitli biçimlerde tanımlanmaktadır. Genel olarak, bir hizmet dalında ya da belirli bir konuda gerekli bilgilere ve becerilere sahip olmaya yeterlik denir (Kaya, 1979, s. 239). Böylece; yeterlik kişinin belirli bir işi, belli bir yerde, gerekli olduğu zamanda yapabilmesini sağlar. Yeterlik, “bir kişiye belirli bir rolü oynayabilme gücü kazandıran özelliklerin varlığı” olarak da tanımlanmaktadır. Buna göre, yeterli kimse belli bir görevin gereklerini karşılayabilen kimsedir. Kuşkusuz, yönetici yeterliği yöneticilik eğitimi ile kazanılır. Bursalıoğlu'na (1999:5) göre “yeterli olmanın iki koşulu, gösterilen davranışın olumlu ve sürekli olmasıdır.”

Burada, yeterliğe dayalı yönetici yetiştirme yaklaşımından bahsetmek yararlı olacaktır. Yeterliğe dayalı yöneticilik eğitimi, yönetici adaylarına, ileride alacakları yönetim görevlerinin gerektirdiği yönetsel yeterlikleri kazandırmayı amaçlayan programlarla gerçekleştirilebilir. Bu yaklaşıma göre,

farklı yönetim görevleri için hazırlanan adaylara farklı programlar uygulamak gerekecektir. Bu nedenle, Bursalıoğlu'nun (1975) belirttiği gibi, “yeterliğe dayalı her yetiştirme programının hareket noktası, istenen yeterliklerin belirlenmesidir.” Bu konuyla ilgili olarak, “Endüstri Meslek Lisesi müdürlerinin yeterlikleri” üzerine yapılan (Gürsel, 2008: 109) bir araştırmada, okul yöneticiliği için gerekli yeterlik alanları, önem derecelerine göre şöyle sıralanmaktadır:

- Okulun bina, tesis ve demirbaşlarının kullanılma, koruma ve bakımı,
- Liderlik davranışları,
- Okulun işletmecilik ilkelerine göre yönetilmesi
- Yetki ve sorumluluğa ilişkin sorunlar,
- Okulda olumlu bir hava yaratılması,
- Okul içi ve dışı haberleşme etkinlikleri
- Okul personelinin yönetilmesi.

Öte yandan üst yönetim görevlerine çıktıkça teknik yeterliklerin öneminin azaldığı ve yönetimsel yeterliklerin önem kazandığı; buna karşılık alt yönetim düzeylerinde yönetimsel yeterliklerden çok, teknik yeterliklere ihtiyaç duyulduğu bilinmektedir (Gürsel, 2008: 110). Değişik yönetici görevlerine yönetici yetiştirmeyi amaçlayan programlar hazırlanırken yönetici yeterlikleri üzerine yapılan araştırma sonuçlarından yararlanılabilir.

Yöneticide bulunması gereken nitelikler: (Tortop, 1982: 177)

- a) Planlama, örgütleme, kumanda, koordinasyon ve denetleme adı verilen süreçleri en iyi biçimde uygulayabilmeli,
- b) Personeli dinlemeli,
- c) Geleceği ait düşüncelerini personele açıklamalı,
- d) İşyeri ile ilişkisini kesmemeli,
- e) Alt kademe personele girişim ruhu aşılmalı,
- f) Alt kademelere yetki devretmede cömert olmalıdır.

Eğitim yöneticisi güvenilir, bilgili ve becerikli, akıllı bir denetleyici, aktif, yürütücü ve takipçi olmak zorundadır. Uygarca bir söz, tutum ve davranış alışkanlığı kazanmış olmalıdır.

2.8. İlgili Araştırmalar

2.8.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar

Taşar (2000) “İlköğretim Denetmenlerinin Rehberlik Görevlerine İlişkin Sorunları” konulu yüksek lisans çalışmasında; ilköğretim Denetmenlerinin elverişsiz koşullarda çalıştıklarını, yetki ve sorumlulukları arasında eşitsizlik bulunduğunu ve iş yüklerinin çok fazla olduğunu tespit etmiştir.

Atay (2001) “İlköğretim Okulu Müdürlerinin Genel ve İş Tutum ve Davranışları” konul çalışmasında şu bulguları saptamıştır. Öğretmen ve denetmenlerin, ilköğretim okulu müdürlerinin çeşitli boyutlardaki genel ve iş tutum ve davranışlarının büyük bir kısmını “Oldukça Önemli”, kararlara katılma boyutundaki tutum ve davranışlarını ise “Çok Önemli” bulduklarını, buna karşın söz konusu tutum ve davranışların bir kısmının okul müdürlerince “Alt”, bir kısmının ise “Orta” düzeyde gösterildiğini ortaya koymuştur. Okuldaki yönetici ve öğretmenlerin sorunları beraber tanımlamadıkları, analiz etmedikleri, çözümler üretmedikleri, seçenekler ortaya koymadıkları ve oy birliği ile karar verdikleri durumlarda gerçek katılımlı yönetimden söz etmek mümkün olmayacaktır.

Bakioğlu ve Özcan (2001) “İlköğretim Okulu Müdürlerinin Kariyer Gelişimleri” konulu araştırmalarında; okul müdürlerinin, okulun rutin işlerinin (bürokratik işler, okul binası tamiri, bahçe düzenlemesi, bütçe yönetimi vb.) yoğunluğunun, devlet okullarında çalışanların kariyer gelişimlerini olumsuz yönde etkilediğini saptamışlardır.

Ceylan (2003) “Okul Yöneticilerinin Öğretmenleri Etkileme Tutumları” konulu araştırmasında; yönetici ve öğretmenlerin, ilköğretim okul müdürlerinin okuldaki eğitim-öğretim ve yönetim görevlerinin yürütülmesinde “Genellikle” eğitim lideri oldukları görüşünde birleştiklerini tespit etmiştir. İlköğretim okulu yöneticilerinin yeni yönetim anlayışları ve örgütlerin yenileşme hızının gerisinde kalmamaları için hizmet içi eğitime alınmalarını önermiştir.

Aksu ve Baysal (2005) “İlköğretim Okulu Müdürlerinde Tükenmişlik” adlı çalışmalarında; ilköğretim okul müdürlerinin duygusal tükenme ve duyarsızlaşmada düşük tükenmişlik yaşarken, kişisel başarıda yüksek tükenme yaşadıkları bulgusunu elde ederek sosyo-kültürel, ekonomik anlamda geri olan ilçelerde, okul müdürleri gerekirse daha fazla desteklenmesi gerektiği önerisinde bulunmuşlardır.

Söbü (2005)’nün “İlköğretim Denetmenlerinin Sorunları” konulu IV hizmet bölgesindeki görevli ilköğretim Denetmenlerini kapsayan araştırmasında elde ettiği sonuçlar şunlardır:

- İlköğretim Denetmenlerinin çok sayıda ve önemli sorunları vardır.
- İlköğretim Denetmenleri; görev, yapısal-yönetimsel ve tüm boyutlardaki sorunları, “Katılıyorum” düzeyindedir.

- Kendini geliştirme-mesleki haklar boyutundaki sorunları “Tamamen Katılıyorum” düzeyinde algılamışlardır.

- Bu boyutlardaki sorunlara bakış; denetmenlik kıdemine, branşa ve doğdukları ilde görev yapıp yapmama durumlarına göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Ancak ilköğretim Denetmenlerinin görev, yapısal-yönetsel, kendini geliştirme ve mesleki haklar ile tüm boyutlardaki sorunları görev yapılan illere göre anlamlı farklılık göstermektedir.

- İlköğretim Denetmenleri, atamalar nedeniyle sınıflarda yaşanan öğretmen değişikliklerini denetim ve değerlendirmeyi zorlaştırdığı, yönetici ve öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimlerinin yetersiz olduğunu, bu durumun rehberlik ve işbaşında yetiştirme çalışmalarını olumsuz etkilediği görüşündedirler.

- İlköğretim Denetmenleri, okulların imkânlarını ve öğretmenler arasındaki farklılıkları dikkate alınmadan yapılan denetim ve rehberlik çalışmalarının, ortak anlayış birlikteliğini bozduğu görüşündedirler.

- İlköğretim Denetmenleri, yönetici ve öğretmenlerin rehberlik ve işbaşında yetiştirme çalışmalarını gereksiz bulmalarını ve işbirliği yapmaktan kaçınmalarını “Kısmen Katılıyorum” düzeyinde sorun olarak görmektedirler.

- İlköğretim Denetmenleri, teftiş sisteminin bakanlık ve ilköğretim denetmenliği olmak üzere aynı bakanlıkta ayrı birimler halinde örgütlenmesini sistem bütünlüğüne ve işleyişine ters düştüğü görüşündedirler.

- İlköğretim Denetmenleri aynı ilde uzun süre çalışmasını, denetleyenle denetlenen arasındaki ilişkilerin informal ilişkilere dönüşmesine sebep olduğu görüşündedirler.

- İlköğretim Denetmenleri, kurum teftişi sonunda hazırlayıp, Milli Eğitim Müdürlüğüne sundukları raporların gereğinin yeterince yapılmadığı görüşündedirler.

Söylemez ve Fidan (2013), "Çağdaş Eğitim Denetimi Anlayışına Göre Okul Yöneticisi ve Denetmen Yetiştirilmesine Yönelik Bir Model Önerisi" adlı araştırma bulgularında denetimler, rehberlik değil, kontrol, resmi dokümanları inceleme ağırlıklıdır, katılımcılar yönetici ve denetmenlerin seçimi ve yetiştirilmesine yönelik farklı yollar kullanılmasını tercih etmektedirler. Ayrıca şu sonuçlara ulaşmışlardır:

1) Katılımcıların mevcut denetim sistemini yeterli bulmadıkları, eğitim kurumlarında insan kaynaklarının geliştirilmesine yönelik çalışmaların sınırlı olduğu, kurum içi çalışanların birbirini etkileşimli bir grup olarak görmede eksiklikler olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

2) Denetimlerde öğretmen dışındaki diğer çalışanların fikirlerine sıklıkla başvurulmadığı, denetimlerde çalışanlara başarıları arttıracak öneriler verildiği, ancak çalışanların güçlü yönlerini vurgulamada eksiklikler yaşandığı sonuçlarına ulaşmıştır.

3) Denetimlerin öğretmenlerin mesleki gelişime yardımcı olmada, öğretmeni motive etmede yetersiz kaldığı, yöneticilerin toplantı yapmadan önce çalışanların fikirlerini almada eksiklikler olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

4) Yapılan denetimlerde "Öğrenci başarıları, evrak işleri, prosedürler, eğitim programına uygun hareket edilip edilmediği konularında" yoğunlaşıldığı, katılımcılara eğitimin amacı sorulduğunda rehberlik hizmeti faktörünün sık yer almadığı, rehberlik hizmetinde eksiklik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5) Öğretmen ve yöneticilerin denetimin rehberlik yönünün baskın olmasını tercih ettikleri, katılımcıların yöneticilik ve denetmenlik sınavını, iyi bir denetmen ve yöneticide taşıması gereken özellikleri ölçmede yeterli bulmadıkları, denetmen ve yöneticilerin denetim alanında en az lisansüstü almaları gerektiği, denetim görevini yapan eğitim çalışanlarının yeterli teknik bilgi ve beceriye sahip olmalarında eksiklikler bulunduğu sonuçlarına ulaşıldı.

6) Katılımcıların kendilerini soruşturma yetkisine sahip kişilerden etkili rehberlik hizmeti alamadıkları, denetmenlerin yöneticilere oranla, denetim alanında daha fazla hizmet öncesi ve hizmet içi kurs aldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

7) Yönetici seçimlerinde "Hizmet öncesi eğitim yönetimi ve denetimi üzerine kurs sertifikası alma+ lisansüstü eğitim yapma+sınava girme+sınav sonrası mentorun (kılavuz-rol model) yanında stajyerlik yapma+göreve başlama" yolunun alternatif bir çözüm olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

8) Denetmen seçimlerinde "Öğretmenlik deneyimi olma+eğitim denetimi üzerine hizmet öncesi kurslara katılmış olma+alanda doktora yapma+sınava girme+sınav sonrası yeterliği geçenlerden isteğe bağlı mentor (kılavuz-rol model) yani sadece rehberlik edecek olanlar ve soruşturma yetkisine sahip olanlar olarak ikiye ayrılma" yolunun alternatif bir çözüm olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

9) Denetim sorunlarının ağırlıklı olarak, denetim sıklığının az olduğu, evrak inceleme ve kontrol ağırlıklı olduğu, denetleme kriterlerinin okul ve öğretmen şartlarına göre değiştirilmemesi, denetmenlerin denetimlerde kendisiyle farklı branştan olmayan öğretmenleri denetlemede yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadığı, ücretli öğretmen çalıştırılması, çevresel şartları gelişmemiş bir okulda uzun süre çalışan öğretmenlerin tükenmişlik hissetmeleri gibi sorunlar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

2.8.2. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Patricia Mc Carth (1993)'ın araştırması, Denetmen rollerine ilişkin olup, araştırma sonucunda Denetmen rolleri olarak şunları ortaya çıkarmıştır:

- Mesleki Yardım ve Rehberlik (%44),

- Öğretmenlik (%20),
- Değerlendiricilik (%17),
- Yöneticilik (%12),
- Psikolojik danışmanlık (%5).

Bu oranlar, Denetmenlerin gösterdikleri rollerin yüzdelerini ifade etmektedirler.

Kurpirus (1991) 'de yaptığı araştırmada da Denetmen nitelikleri ile ilgili sorunların ortaya çıktığı (Stovholt 1993). Buna göre, a) Denetmenlerin dörtte biri alanında uzman değildi, b) Denetmenler, öğretmenlerin durumlarını ricaya dayalı bir feedback ile düzenli bir şekilde gözden geçirmemektedirler.

Borders'ın (1994), "İyi Denetçi" adlı çalışmasında; iyi bir denetçide iyi bir öğretmende olan özelliklerin bulunması gerektiğini belirtmektedir. Empatik yaklaşım, gerçeklik, açıklık ve esneklik. "Onlar rehberlikten zevk alırlar, öğretmenlerin yetiştirilmesine kendilerini adanmışlardır. Profesyonel karakterleri bakımından (Rolleri ve becerileri), iyi denetçi, danışmanlıkta ve denetimde bilgili ve beceriklidir" demektedir.

Verdis, Kriermadis ve Pashiardis (2003), "Okul Etkinliğini Araştırmada (SER-School Effectiveness Research) Tarihsel, Karşılaştırmalı ve İstatistiksel Perspektifler: Yunanistan'da Eğitim Değerlendirmesini Yeniden Düşünmek" isimli çalışmada, okul etkinliği araştırmasının tarihi ve bugünkü durumunu göstererek Yunanistan'da eğitim değerlendirmesi için yeni bir bakış açısı sunmaktadırlar. Bu bağlamda dünyanın bir çok yerindeki gelişmeleri inceleyip Fransa, İngiltere ve Yunanistan SER politikasının etkilerine odaklanmışlar, SER'in geleceği ile ilgili düşünceleri ve bunun eğitim değerlendirmesine katkılarını ifade etmişlerdir.

Korilaki (2006), "Yunanistan İçin Eğitim Gözleminin Entellektüel Kullanımı" isimli çalışmasında, Yunanistan'daki durumu incelemiş eğitim sistemindeki yetersizlikleri, okullar, sınıflar arasındaki eşitsizlikleri tespit ederek farklılıkları azaltmak için ilk ve orta dereceli devlet okullarında yeni bir gözlem sisteminin geliştirilmesi yönünde tavsiyeler sunmuştur.

Minnear-Peplinski'nin (2009) "Öğretmen ve Müdürlerin Öğretmen Denetimine İlişkin Algıları" adlı tezinde, ülke çapında okullarda kullanılan ve öğretim denetimde profesyonelliğin mi bürokrasinin mi etkin olduğu ve öğretmenleri denetlemek için mesleki gelişim ve değerlendirme unsurlarının ne ölçüde kullanıldığını tanımlamak amacıyla; öğretmen ve müdür görüşleri üzerinden betimsel bir çalışma yapılmış; denetime profesyonelliğin hakim olduğu fakat son dönemde bürokrasinin etkisi altında kaldığı, denetimlerin yılda bir veya iki kez klinik denetime uygun olarak yapıldığı, bunun yanında öğretmenlerin tecrübe ve ihtiyaçlarına göre farklılaştırılmış denetimin uygulandığı, ortaöğretim kurumlarında, öğretmen ve konu ihtiyaçları açısından farklılıklar olması sebebiyle, ilköğretim okullarından farklı olarak mesleki gelişim ve değerlendirme stratejisi olarak öğretimsel denetimin

kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmış; denetlemede kullanılan işlemlere odaklanılan bu çalışmanın sonucunda araştırmacılar için denetim süreçlerine ilişkin öğretmen algılarına daha derinlemesine bakmaları bu şekilde denetimlerin profesyonellik, bürokrasi, eğitim denetimi, mesleki gelişim ve değerlendirme işlevlerini yerine getirme açısından daha detaylı incelemeleri önerileri getirilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, veri toplama aracının geliştirilmesi, uygulanması, verilerin toplanması ve analizinden söz edilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın amacı çok sayıda obje ya da insana ilişkin bazı betimlemelerde bulunmak ise tarama modeli uygundur (Balcı 1995: 246). Tarama modelleri geçmişte veya var olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar 1994: 77).

Bu yönetime dayanan araştırmalarda, durum nedir? Neredeyiz? Ne yapmak istiyoruz? Nereye hangi yöne gitmeliyiz? Oraya nasıl gideriz? Gibi sorulara, mevcut zaman kesiti içinde olduğu düşünülen verilere dayanılarak yanıt bulunmak istenir (Kaptan 1993: 59).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni; Diyarbakır İl merkezinde 2012-2013 öğretim yılında görev yapan ilköğretim okulu müdür, müdür vekili ve eğitim denetmenleri kapsamaktadır.

Bu araştırmanın evrenini, Diyarbakır İl Merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan yönetici ve denetmenlerden oluşmaktadır. Diyarbakır İl merkezinde toplam 234 okul müdürü ve 65 denetmen görev yapmakta olup, örneklem olarak rastgele 64 okul ve 30 denetmen seçilmiştir. Seçilen okullardan 4 tanesine uygulanan anketler geri dönmediğinden 60 okuldan sonuç alınmıştır. Alınan sonuçlarından 2 tanesi de hatalı olduğu düşünülen cevaplar nedeniyle elenmiştir. 30 denetmenden 27 sonuç alınmıştır Tablo 1 ve 2’de, çalışma evreninde yer alan yöneticilerin ve denetmenlerin özelliklerine ilişkin istatistik bilgiler verilmektedir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Okul ve Okul Yöneticilerine Ait Genel Bilgiler

1. Okulun Bulunduğu Merkez	<i>f</i>	%
İl merkezi	8	13,8
İlçe/Köy	50	86,2
Toplam	58	100,0
2. Okulun Türü	<i>f</i>	%
İlkokul	27	46,6
Ortaokul	6	10,3
İlköğretim	25	43,1
Toplam	58	100,0
3. Görev Unvan	<i>f</i>	%

Müdür	35	60,3
Müdür Vekili	23	39,7
Toplam	58	100,0
Kıdem	<i>f</i>	%
0-10 Yıl	53	91,4
11 - Yıl Üzeri	5	8,6
Toplam	58	100,0
Eğitim Durumu	<i>f</i>	%
Ön Lisans	1	1,7
Lisans ve üstü	57	98,3
Toplam	58	100,0
Teftiş Durumu	<i>f</i>	%
Evet	46	79,3
Hayır	12	20,7
Toplam	58	100,0

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Eğitim Denetmenlerine Ait Genel Bilgiler

1. Unvan	<i>f</i>	%
Denetmen	19	73,1
Denetmen Yardımcısı	7	26,9
Toplam	26	100,0
Kıdem	<i>f</i>	%
0-10 Yıl	23	88,5
11 - Yıl Üzeri	3	11,5
Toplam	26	100,0
Eğitim Durumu	<i>f</i>	%
Lisans	16	61,5
Yüksek Lisans	10	38,5
Toplam	26	100,0

3.3. Veri Toplama Aracı

Ölçek hazırlanırken Milli Eğitim Bakanlığı yönetici denetimlerinde kullanılan “Yönetici Teftiş Formu” incelenmiş ve kaynak olarak alınmıştır.

Bu araştırmada gerekli bilgileri toplamak amacıyla okul müdürlerine ve ilköğretim Denetmenlerine uygulanan “yüklemleri farklı” bir araç kullanılmıştır. Buna göre, ilköğretim Denetmenlerine “... eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?” biçiminde sorulurken (Ek: 1), okul müdürlerine “... eksiklikleri ne derece giderdiğinizizi düşünüyorsunuz?” biçiminde sorulmuştur (Ek: 2). Kullanılan araç iki bölümlüdür. Bu bölümler; bilgi formu ve ilköğretim Denetmenlerinin denetim sonunda getirdikleri önerilerin okul müdürlerince hangi düzeyde giderildiğine ilişkin maddeler ile maddelere bağlı giderilmeme engelleri formundan oluşmaktadır. Bilgi formu, ilköğretim Denetmenlerince belirtilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin okulun bulunduğu merkeze, okulun türüne, müdürlük ve Denet-

menlikteki kıdeme, görev unvanına, eğitim durumuna ve müdürlerin teftiş geçirip geçirmediğine göre değişip değişmediğine bakmak amacıyla kullanılmıştır.

Anketteki maddeler kendi içinde ilköğretim Denetmenlerince denetimin esas ve ilkeleri ile yasal metinlerdeki belirleyici kurallar ölçütünde kurum denetimlerinde getirilen öneriler dört boyutta incelenmiştir. Buna göre fiziki durum boyutundaki öneriler (eksiklikler); 1., 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. madde olmak üzere toplam 7 maddedir. Eğitim ve öğretim boyutundaki öneriler (eksiklikler); 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26. ve 27. madde olmak üzere toplam 20 maddedir. Büro ve öğrenci boyutundaki öneriler (eksiklikler); 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39 madde olmak üzere toplam 12 maddedir. Son olarak hesap, ayniyat, demirbaş ve döner sermaye işleri boyutundaki öneriler (eksiklikler); 39., 40., 41.,42., 43., 44., 45. madde olmak üzere toplam 6 maddedir.

Denetmenlere uygulanan ölçeğin hesaplanan Cronbach Alfa Güvenirlilik Katsayısı 0,95'tir. Alt öğelere ilişkin Cronbach Alfa Güvenirlilik Katsayısı ise sırasıyla; 1. Öğ: .95, 7 2. Öğ: .95,7 3. Öğ: .95,6 5. Öğ: .95,7' dir.

Yöneticilere uygulanan ölçeğin hesaplanan Cronbach Alfa Güvenirlilik Katsayısı 0,97'dir. Alt öğelere ilişkin Cronbach Alfa Güvenirlilik Katsayısı ise sırasıyla; 1. Öğ: .976, 2. Öğ: .976 3. Öğ: 977 4. Öğ: .977' dir.

ÖLÇEK GÜVENİLİRLİK ANALİZİ	(Denetmen ölçeği-Yönetici ölçeği)	
1. ÖĞE	95.7	97.6
2. ÖĞE	95.7	97.6
3. ÖĞE	95.6	97.7
4. ÖĞE	95.7	97.7

Tablo 3. Denetmenlere Uygulanan Ölçeğe Yönelik Faktör Analizi Sonuçları

Öğeler	Maddeler	Faktör yükü	Toplam varyansı açıklama oranı
Fiziki Durum	1	,694	41,34
	2	,281	
	3	,453	
	4	,626	
	5	,774	
	6	,403	
	7	,863	
Eğitim-Öğretim	8	,465	46,97
	9	,669	
	10	,309	
	11	,496	
	12	,598	
	13	,571	
	14	,549	
	15	,455	
	16	,582	
	17	,743	
	18	,723	
	19	,619	
	20	,602	
	21	,716	
	22	,710	
	23	,685	
	24	,666	
25	,764		
26	,685		
27	,744		
Büro ve Öğrenci İşleri	28	,607	56,01
	29	,621	
	30	,694	
	31	,802	
	32	,612	
	33	,595	
	34	,798	
	35	,630	
	36	,534	
	37	,619	
	38	,504	
	39	,541	
Hesap, Ayniyat Demirbaş	40	,726	62,57
	41	,609	
	42	,727	
	43	,703	
	44	,650	
	45	,743	

Tablo 4. Denetmenlere Uygulanan Ölçeğin Toplam Varyans Açıklama Oranları

Öğeler	Açıklanan Varyans Katkısı	Açıklanan Toplam Varyans
1	20,802	20,802
2	16,374	37,176
3	14,153	51,329
4	11,246	62,575

Tablo 5. Yöneticilere Uygulanan Ölçeğe Yönelik Faktör Analizi Sonuçları

Öğeler	Maddeler	Faktör yükü	Toplam varyansı açıklama oranı
Fiziki Durum	1	,609	40,54
	2	,594	
	3	,289	
	4	,696	
	5	,652	
	6	,651	
	7	,696	
Eğitim-Öğretim	8	,777	51,54
	9	,620	
	10	,694	
	11	,658	
	12	,672	
	13	,661	
	14	,601	
	15	,664	
	16	,701	
	17	,598	
	18	,514	
	19	,589	
	20	,505	
	21	,689	
	22	,654	
	23	,787	
	24	,451	
25	,647		
26	,645		
27	,621		
Büro ve Öğrenci İşleri	28	,605	54,12
	29	,808	
	30	,666	
	31	,799	
	32	,630	
	33	,633	
	34	,460	
	35	,750	
	36	,802	
	37	,768	
	38	,755	
	39	,662	
Hesap, Ayniyat Demirbaş	40	,563	42,57
	41	,855	
	42	,609	
	43	,594	
	44	,289	
	45	,696	

Tablo 6. Yöneticilere Uygulanan Ölçeğin Toplam Varyans Açıklama Oranları

Öğeler	Açıklanan Varyans Katkısı	Açıklanan Toplam Varyans
1	22,195	22,195
2	17,640	39,835
3	14,441	54,275
4	12,270	66,545

3.4. Verilerin Toplanması

Hazırlanan ölçek, 2012-2013 öğretim yılında Diyarbakır İl Merkezindeki 30 ilköğretim okuluna dağıtılıp toplanmıştır. Hatalar düzeltilip anket son halini almıştır. Düzeltilen ölçek 64 yönetici gönderilmiş, 4 tanesinin de dönüt alınmamış olup, hatalı olduğu düşünülen 2 cevap kâğıdı araştırma kapsamından çıkartılmıştır.

3.5. Verilerin Çözümlemesi Ve Yorumlanması

Ölçme araçları ile toplanan verilerin çözümlemesinde; bilgisayardan yararlanılmıştır. Araştırmanın genel amacı çerçevesinde cevapları aranan alt amaçlara yönelik olarak toplanan veriler, önce veri kodlama formlarına işlenmiştir. Daha sonra bilgisayara aktarılan veriler üzerinde gerekli istatistiksel çözümler için SPSS (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır.

Anılan paket programdan yararlanarak;

1. Yöneticilerin ve Denetmenlerin görüşlerinin belirlenmesinde; frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x) ve standart sapma (Ss) kullanılmıştır.

2. Görüşler (mesleki ve kişisel özellikler) arasında farklılık olup olmadığının belirlenmesinde aritmetik ortalama (x), standart sapma (Ss), t-testi uygulanmıştır.

Araştırmada kullanılan ölçek, 5'li Likert Tipi bir ölçektir. Her bir maddeye verilecek cevap kodları 1.00 ile 5.00 arasında değişmektedir. Cevaplayıcılar görüşlerini, ankette "hiç", "az", "kısmen", "çoğunlukla" ve "tamamen" kategorilerinden birisini işaretleyerek belirtmişlerdir.

ÖLÇEK KATILMA DÜZEYİ	PUAN	PUAN SINIRLARI
Hiç Katılmıyorum	1	1.00-1.79
Az Katılıyorum	2	1.80-2.59
Orta düzeyde katılıyorum	3	2.60-3.39
Çok katılıyorum	4	3.40-4.19
Tamamen katılıyorum	5	4.20-5.00

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. EĞİTİM YÖNETİCİLERİNE GÖRE; EĞİTİM DENETMENLERİNİN KURUM DENETİMİ SONUCUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI ÖNERİLERİN İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİ TARAFINDAN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM

4.1.1. Eğitim Yöneticilerine Göre Fiziki Durum Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

Tablo 7. Eğitim Yöneticilerine Göre Fiziki Durum Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)		N	\bar{x}	Ss
S.1	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	58	2,56	,143
	11	19,0	18	31,0	15	25,9	13	22,4	1	1,7			
S.2	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	58	3,53	,172
	4	6,9	12	20,7	9	15,5	15	25,9	18	31,0			
S.3	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	58	2,70	,166
	14	24,1	12	20,7	13	22,4	15	25,9	4	6,9			
S.4	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	58	2,24	,154
	19	32,8	18	31,0	12	20,7	6	10,3	3	5,2			
S.5	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	58	3,22	,145
	3	5,2	14	24,1	15	25,9	19	32,8	7	12,1			
S.6	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	58	3,08	,170
	8	13,8	12	20,7	15	25,9	13	22,4	10	17,2			
S.7	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	58	2,36	,153
	17	29,3	15	25,9	17	29,3	6	10,3	3	5,2			

Tablo 7 incelendiğinde ilköğretim okullarında görev yapan yöneticilerinin; % 31'i, Okulun fiziki koşullarının yetersizliği ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az" yanıtını, %31'i Okul, derslik ve diğer bölümlerin isimlerinin levhalara yazılarak uygun yerlere asılması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine " Tamamen" yanıtını, %25,9'u Okulun elektrik tesisatının teknik kontrolü ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla" yanıtını, %32,8'i Okul güvenliğinin sağlanması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "hiç" yanıtını, %32,8'i Okulun derslik ve diğer bölümleri ile demirbaş eşyanın genel tertip, temizlik ve bakımı ile

ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "çoğunlukla" yanıtını, % 25,9'u Yangından korunma önlemleri konusunda belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen" yanıtını verirken, Okul bahçesinin sportif etkinliklere uygun düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine %29,3'ü hiç yanıtını verirken %29,3'ü "kısmen yanıtını vermişlerdir.

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ise genel olarak ilköğretim okullarında görev yapan idarecilerin, eğitim denetmenlerinin fiziki durumla ilgili denetim önerilerinin "kısmen" düzeyinde yerine getirildiğini belirttikleri anlaşılmaktadır ($x = 2,81$). Görüşler aritmetik ortalamaları ayrı ayrı incelendiğinde, fiziki duruma yönelik denetim etkinliklerinden; "Okulun fiziki koşullarının yetersizliği ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyi" ($x = 2,56$) "Kısmen" ,-"Okul, derslik ve diğer bölümlerin isimlerinin levhalara yazılarak uygun yerlere asılması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyi" ($x = 3,53$) "Çoğunlukla", "Okulun elektrik tesisatının teknik kontrolü ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyi" ($x = 2,70$) "Kısmen",-"Okul güvenliğinin sağlanması ile ilgili belirtilen eksikliklerin" ($x = 2,24$) "Az",-"Okulun derslik ve diğer bölümleri ile demirbaş eşyanın genel tertip, temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyi" ($x = 3,22$) "Çoğunlukla",-"Yangından korunma önlemleri konusunda belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyi" ($x = 3,08$) "Çoğunlukla",-"Okul bahçesinin sportif etkinliklere uygun düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyi" ($x = 2,36$) "Az",

olarak nitelendirilmektedir.

Buna göre yöneticilerin fiziksel denetime getirilen önerilerin "Kısmen" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

4.1.2. Eğitim Yöneticilerine Göre Eğitim-Öğretim Durumu Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

Tablo 8. Eğitim Yöneticilerine Göre Eğitim-Öğretim Durumu Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)		N	\bar{x}	Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
S.8	10	17,2	17	29,3	16	27,6	13	22,4	2	3,4	58	2,65	,146
S.9	3	5,2	10	17,2	13	22,4	22	37,9	10	17,2	58	3,44	,147
S.10	4	6,9	5	8,6	17	29,3	19	32,8	13	22,4	58	3,55	,149
S.11	6	10,3	10	17,2	19	32,8	21	36,2	2	3,4	58	3,05	,137
S. 12	4	6,9	14	24,1	18	31,0	16	27,6	6	10,3	58	3,10	,144

S. 13	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,98	,176
	12	20,7	9	15,5	12	20,7	18	31,0	7	12,1			
S.14	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,79	,124
	5	8,6	16	27,6	25	43,1	10	17,2	2	3,4			
S.15	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,89	,140
	4	6,9	21	36,2	13	22,4	17	29,3	3	5,2			
S.16	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	3,10	,151
	7	12,1	8	13,8	21	36,2	16	27,6	6	10,3			
S.17	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,82	,149
	7	12,1	18	31,0	15	25,9	14	24,1	4	6,9			
S.18	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,56	,141
	11	19,0	16	27,6	20	34,5	9	15,5	2	3,4			
S.19	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,63	,156
	12	20,7	16	27,6	14	24,1	13	22,4	3	5,2			
S.20	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	3,15	,151
	6	10,3	10	17,2	17	29,3	19	32,8	6	10,3			
S.21	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,96	,141
	7	12,1	11	19,0	19	32,8	19	32,8	2	3,4			
S.22	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,60	,130
	10	17,2	14	24,1	23	39,7	11	19,0	0	0			
S.23	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	3,00	,149
	8	13,8	8	13,8	23	39,7	14	24,1	5	8,6			
S.24	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,84	,190
	14	24,1	12	20,7	12	20,7	9	15,5	11	19,0			
S.25	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,55	,159
	13	22,4	16	27,6	19	32,8	4	6,9	6	10,3			
S.26	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,94	,163
	10	17,2	8	13,8	23	39,7	9	15,5	8	13,8			
S.27	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	2,75	,170
	12	20,7	14	24,1	15	25,9	10	17,2	7	12,1			

Tablo 8 incelendiğinde ilköğretim okullarında görev yapan yöneticilerinin; %29,3'ü Okulda sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin düzenlenmesi ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az" yanıtını, %37,9'u Okulun tören, anma ve kutlama etkinlikleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla" yanıtını, %32,8'i Şube, zümre öğretmenler ve öğretmenler kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla", % 36,2'si Sosyal etkinlikler ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla", % 31'i Okul-çevre ilişkilerini geliştirici okul ve sınıf veli toplantıları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 31'i Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla", % 43,1'i Okul ve sınıf seviyelerinin gerisinde kalan öğrenci-

lerin yetiştirilmeleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 36,2'si Eğitim-öğretim etkinliklerinde, eğitim teknolojilerinden verimli olarak faydalanma ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az", % 36,2'si Öğrenci kurullarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 31'i Aşamalı Devamsızlık Yönetimi(ADEY) çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az", % 34,5'i, MEB Toplam Kalite Yönetimi(TKY) ve ödül süreci çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 27,6'sı Okul Aile Birliği çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az", %32,8'si, Okul ve sınıf kitaplıklarının kitap yönünden zenginleştirilmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla", %32,8'si Öğrenci Davranışları Değerlendirme Kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen ve Çoğunlukla", % 39,7'si, Toplum hizmetleri çalışma esasları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 39,7'si, Demokrasi eğitimi ve Okul Meclisi çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 24,1'i Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı(YSÖP) çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Hiç", %32,8'i, Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında yapılan çalışmalar ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 39,7'si, Okul Stratejik Plan Çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyi "Kısmen", % 25,9, MEB Uzaktan Eğitim Merkezi(UZEM) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen" yanıtlarını vermişlerdir.

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ise genel olarak ilköğretim okullarında görev yapan idarecilerin, eğitim denetmenlerinin eğitim-öğretim durumuyla ilgili denetim önerilerinin "kısmen" düzeyinde yerine getirildiğini belirttikleri anlaşılmaktadır (x =2,91).

Genel sonuçlara göre yöneticilerin eğitim-öğretime getirilen önerilerin "Kısmen" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

4.1.3. Eğitim Yöneticilerine Göre Büro ve Öğrenci İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

Tablo 9. Eğitim Yöneticilerine Göre Büro-Öğrenci İşleri Durumu Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)		N	\bar{x}	Ss
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%			
S.28	6	10,3	7	12,1	9	15,5	18	31,0	18	31,0	58	3,60	,173
S.29	2	3,4	5	8,6	8	13,8	15	25,9	28	48,3	58	4,06	,149
S.30	2	3,4	4	6,9	4	6,9	16	27,6	32	55,2	58	4,24	,141
S.31	3	5,2	4	6,9	7	12,1	13	22,4	31	53,4	58	4,12	,155
S. 32	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	3,68	,154

	4	6,9	4	6,9	15	25,9	18	31,0	17	29,3			
S.33	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	4,03	,155
	3	5,2	5	8,6	6	10,3	17	29,3	27	46,6			
S.34	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	3,74	,142
	3	5,2	5	8,6	10	17,2	26	44,8	14	24,1			
S.35	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	3,96	,151
	3	5,2	4	6,9	9	15,5	18	31,0	24	41,4			
S.36	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	3,87	,165
	4	6,9	6	10,3	7	12,1	17	29,3	24	41,4			
S.37	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	4,01	,148
	2	3,4	5	8,6	9	15,5	16	27,6	26	44,8			
S.38	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	3,63	,158
	4	6,9	6	10,3	14	24,1	17	29,3	17	29,3			
S.39	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	58	3,65	,162
	3	5,2	9	15,5	12	20,7	15	25,9	19	32,8			

Tablo 9 incelendiğinde ilköğretim okullarında görev yapan yöneticilerinin; %31'i, Resmi evrakta yapılan kazıntı ve silinti ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine çoğunlukla, %48'3'ü, Gelen-giden evrakların kayıtları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine tamamen, %55,2'si, E-Okuldaki öğrenci kayıt işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine tamamen, %53,4'ü, Sınıf geçme defterlerinin düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine tamamen, %29,3'ü, E-Okulda öğrenci dosya bilgilerinin işlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine tamamen, %46,6'sı, Öğrenci nakil iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine tamamen, %44,8'i, Öğrenci devam ve devamsızlık iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine çoğunlukla, %41,4'ü, Okul personelinin kişisel dosyalarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine tamamen, %41,4'ü, Kuruma gelen tebliğler dergiler, genelge ve yazıların personele zamanında duyurulması ile ilgili belirtilen eksiklikleri giderilme düzeyine tamamen, %44,8'ü, Personel Devam-Devamsızlık defteri tutulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine tamamen, Aday öğretmen ve memurların yetiştirilmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin %29,3'ü çoğunlukla ve %29,3'ü tamamen yanıtını, %32,8'i, Gizli yazılar dosyası, sivil savunma dosyası ve zimmet defteri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine tamamen,

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ise genel olarak ilköğretim okullarında görev yapan idarecilerin, eğitim denetmenlerinin büro ve öğrenci işleri durumuyla ilgili denetim önerilerinin "çoğunlukla" düzeyinde yerine getirildiğini belirttikleri anlaşılmaktadır ($x=3,88$).

Genel sonuçlara göre yöneticilerin büro ve öğrenci işlerine getirilen önerilerin "Çoğunlukla" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

4.1.4. Eğitim Yöneticilerine Göre Hesap Ayniyat İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

Tablo 10. Eğitim Yöneticilerine Göre Hesap Ayniyat İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)		N	\bar{x}	Ss
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%			
S.40	7	12,1	11	19,0	18	31,0	17	29,3	5	8,6	58	3,03	,151
S.41	4	6,9	13	22,4	11	19,0	18	31,0	12	20,7	58	3,36	,162
S.42	8	13,8	5	8,6	10	17,2	18	31,0	17	29,3	58	3,53	,179
S.43	7	12,1	6	10,3	9	15,5	15	25,9	21	36,2	58	3,63	,181
S.44	6	10,3	9	15,5	13	22,4	10	17,2	20	34,5	58	3,50	,181
S.45	6	10,3	10	17,2	15	25,9	9	15,5	18	31,0	58	3,39	,178

Tablo 10 incelendiğinde ilköğretim okullarında görev yapan yöneticilerinin; %31'i, Türkiye Eğitim Finansmanı ve Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Hesabı(TEFBİS) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine kısmen, %31'i, Taşınır Malların sicil numaralandırması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine çoğunlukla, %31'i, Taşınır Malların sayım ve dö-küm(Yıl Sonu İşlemleri) iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine çoğunlukla, %36,2'si, Taşınır Malların kayıttan düşümü ve çıkışı iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine tamamen, %34,5'i, Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi(TKYS) sistemine envanter girişleri işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine tamamen, %31'i, Muayene ve Kabul, Sayım komisyonlarının çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine tamamen yanıtını vermiştir.

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ise genel olarak ilköğretim okullarında görev yapan idarecilerin, eğitim denetmenlerinin büro ve öğrenci işleri durumuyla ilgili denetim önerilerinin "çoğunlukla" düzeyinde yerine getirildiğini belirttikleri anlaşılmaktadır ($x = 3,40$).

Genel sonuçlara göre yöneticilerin hesap-aynıyat işlerine getirilen önerilerin "Çoğunlukla" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

4.2. EĞİTİM DENETMENLERİNE GÖRE KURUM DENETİMİ SONUCUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI ÖNERİLERİN İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİ TARAFINDAN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİ İLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM

4.2.1. Eğitim Denetmenlerine Göre Fiziki Durum Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

Tablo 11. Eğitim Denetmenlerine Göre Fiziki Durum Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)		N	\bar{x}	Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
S.1	2	7,7	5	19,2	15	57,7	4	15,4	0	0	26	2,80	,157
S.2	1	3,8	2	7,7	5	19,2	18	69,2	0	0	26	3,53	,159
S.3	2	7,7	9	34,6	12	46,2	3	11,5	0	0	26	2,61	,157
S.4	2	7,7	8	30,8	7	26,9	8	30,8	1	3,8	26	2,92	,206
S.5	1	3,8	4	15,4	11	42,3	10	38,5	0	0	26	3,15	,163
S.6	0	0	5	19,2	11	42,3	10	38,5	0	0	26	3,19	,146
S.7	3	11,5	9	34,6	9	34,6	5	19,2	0	0	26	2,61	,184

Tablo 11. incelendiğinde eğitim denetmenlerinin; % 57,7'si, Okulun fiziki koşullarının yetersizliği ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen" yanıtını, %69,2'si Okul, derslik ve diğer bölümlerin isimlerinin levhalara yazılarak uygun yerlere asılması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla" yanıtını, %46,2'si Okulun elektrik tesisatının teknik kontrolü ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen" yanıtını, %30,8'i Okul güvenliğinin sağlanması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "az ve çoğunlukla" yanıtını, %42,3'ü Okulun derslik ve diğer bölümleri ile demirbaş eşyanın genel tertip, temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "kısmen" yanıtını, % 42,3'ü Yangından korunma önlemleri konusunda belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen" yanıtını verirken, Okul bahçesinin sportif etkinliklere uygun düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine %34,6'sı az yanıtını verirken %34,6'sı "kısmen yanıtını vermişlerdir.

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ise genel denetmenlerin fiziki durumla ilgili denetim önerilerinin "kısmen" düzeyinde yerine getirildiğini belirttikleri anlaşılmaktadır ($x = 3,00$).

Buna göre yöneticilerin fiziksel denetime getirilen önerilerin "Kısmen" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

4.2.2. Eğitim Denetmenlerine Göre Eğitim-Öğretim Durumu Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

Tablo 12. Eğitim Denetmenlerine Göre Eğitim-Öğretim Durumu Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)		N	\bar{x}	Ss
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%			
S.8	1	3,8	8	30,8	13	50,0	4	15,4	0	0	26	2,76	,149
S.9	1	3,8	4	15,4	14	53,8	6	23,1	1	3,8	26	3,07	,165
S.10	0	0	5	19,2	10	38,5	11	42,3	0	0	26	3,23	,149
S.11	0	0	10	38,5	10	38,5	6	23,1	0	0	26	2,84	,153
S. 12	1	3,8	6	23,1	16	61,5	2	7,7	1	3,8	26	2,84	,153
S. 13	0	0	9	34,6	12	46,2	5	19,2	0	0	26	2,84	,143
S.14	0	0	14	53,8	9	34,6	3	11,5	0	0	26	2,57	,137
S.15	1	3,8	13	50,0	10	38,5	2	7,7	0	0	26	2,50	,138
S.16	4	15,4	7	26,9	10	38,5	5	19,2	0	0	26	2,61	,192
S.17	3	11,5	10	38,5	11	42,3	1	3,8	1	3,8	26	2,50	,177
S.18	9	34,6	10	38,5	6	23,1	0	0	1	3,8	26	2,00	,192
S.19	1	3,8	11	42,3	9	34,6	5	19,2	0	0	26	2,69	,164
S.20	0	0	12	46,2	7	26,9	7	26,9	0	0	26	2,80	,166
S.21	2	7,7	12	46,2	8	30,8	4	15,4	0	0	26	2,53	,168
S.22	9	34,6	12	46,2	3	11,5	2	7,7	0	0	26	1,92	,174
S.23	5	19,2	7	26,9	12	46,2	2	7,7	0	0	26	2,42	,176

S.24	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	26	2,38	,157
	2	7,7	14	53,8	9	34,6	0	0	1	3,8			
S.25	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	26	2,19	,175
	7	26,9	8	30,8	10	38,5	1	3,8	0	0			
S.26	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	26	2,26	,196
	7	26,9	7	26,9	11	42,3	0	0	1	3,8			
S.27	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	26	2,30	,173
	5	19,2	10	38,5	9	34,6	2	7,7	0	0			

Tablo 12. incelendiğinde eğitim denetmenlerinin; %50'si Okulda sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin düzenlenmesi ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen" yanıtını, %53,8'i Okulun tören, anma ve kutlama etkinlikleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen" yanıtını, %42,3'ü Şube, zümre öğretmenler ve öğretmenler kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla", % 38,5'i Sosyal etkinlikler ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az ve Kısmen", % 61,5'i Okul-çevre ilişkilerini geliştirici okul ve sınıf veli toplantıları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 46,2'si Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 53,8'i Okul ve sınıf seviyelerinin gerisinde kalan öğrencilerin yetiştirilmeleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az", % 50'si Eğitim-öğretim etkinliklerinde, eğitim teknolojilerinden verimli olarak faydalanma ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az", % 38,5'i Öğrenci kurullarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 38,5'i Aşamalı Devamsızlık Yönetimi(ADEY) çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 38,5'i, MEB Toplam Kalite Yönetimi(TKY) ve ödül süreci çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az, %46,2'si Öğrenci Davranışları Değerlendirme Kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az", % 46,2'si, Toplum hizmetleri çalışma esasları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az", % 46,2'si, Demokrasi eğitimi ve Okul Meclisi çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 53,8'i Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı(YSÖP) çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Hiç", %38,5'i, Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında yapılan çalışmalar ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", % 42,3'ü, Okul Stratejik Plan Çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyi "Kısmen", % 38,5'i, MEB Uzaktan Eğitim Merkezi(UZEM) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az" yanıtlarını vermişlerdir.

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ise genel olarak denetmenlerin, eğitim-öğretim durumuyla ilgili denetim önerilerinin "kısmen" düzeyinde yerine getirildiğini belirttikleri anlaşılmaktadır ($x = 2,93$).

Genel sonuçlara göre denetmenlerin eğitim-öğretime getirilen önerilerin "Kısmen" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

4.2.3. Eğitim Denetmenlerine Büro ve Öğrenci İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

Tablo 13. Eğitim Denetmenlerine Büro ve Öğrenci İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)		N	\bar{x}	Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
S.28	0	0	1	3,8	8	30,8	15	57,7	2	7,7	26	3,60	,173
S.29	0	0	2	7,7	2	7,7	21	80,8	1	3,8	26	4,06	,149
S.30	1	3,8	3	11,5	4	15,4	18	69,2	0	0	26	4,24	,141
S.31	0	0	2	7,7	3	11,5	17	65,4	4	15,4	26	4,12	,155
S. 32	0	0	3	11,5	8	30,8	14	53,8	1	3,8	26	3,68	,154
S. 33	1	3,8	0	0	11	42,3	10	38,5	4	15,4	26	4,03	,155
S.34	1	3,8	6	23,1	9	34,6	9	34,6	1	3,8	26	3,74	,142
S.35	0	0	1	3,8	8	30,8	17	65,4	0	0	26	3,96	,151
S.36	1	3,8	4	15,4	10	38,5	11	42,3	0	0	26	3,87	,165
S.37	0	0	2	7,7	10	38,5	14	53,8	0	0	26	4,01	,148
S.38	1	3,8	5	19,2	12	46,2	8	30,8	0	0	26	3,63	,158
S.39	1	3,8	1	3,8	16	61,5	6	23,1	2	7,7	26	3,65	,162

Tablo 13. incelendiğinde eğitim denetmenlerinin; %57,7'i, Resmi evrakta yapılan kazıntı ve siltinti ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla", %80,8'i, Gelen-giden evrakların kayıtları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla",

% 69,2'si, E-Okuldaki öğrenci kayıt işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla", % 65,4'ü, Sınıf geçme defterlerinin düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla",

%53,8'i, E-Okulda öğrenci dosya bilgilerinin işlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla",

%42,3'ü, Öğrenci nakil iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", %34,6'sı, Öğrenci devam ve devamsızlık iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen ve Çoğunlukla

, %65,4'ü, Okul personelinin kişisel dosyalarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla",

%42,3'ü, Kuruma gelen tebliğler dergiler, genelge ve yazıların personele zamanında duyurulması ile ilgili belirtilen eksiklikleri giderilme düzeyine "Çoğunlukla"

, %53,8'i, Personel Devam-Devamsızlık defteri tutulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Çoğunlukla, Aday öğretmen ve memurların yetiştirilmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin % 46,2'si "Kısmen"

, %61,5'i, Gizli yazılar dosyası, sivil savunma dosyası ve zimmet defteri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", yanıtını vermişlerdir.

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ise genel denetmenlerin büro ve öğrenci işleri durumuyla ilgili denetim önerilerinin "çoğunlukla" düzeyinde yerine getirildiğini belirttikleri anlaşılmaktadır ($x = 3,95$).

Genel sonuçlara göre denetmenlerin büro ve öğrenci işlerine getirilen önerilerin "Çoğunlukla" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

4.2.4. Eğitim Denetmenlerine Göre Hesap Ayniyat İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

Tablo 14. Eğitim Denetmenlerine Göre Hesap Ayniyat İşleri Hakkındaki Önerilerin Yerine Getirilme Düzeyine İlişkin Görüşleri

	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)		N	\bar{x}	Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
S.40	2	7,7	5	19,2	14	53,8	4	15,4	1	3,8	26	2,88	,178
S.41	0	0	11	42,3	9	34,6	6	23,1	0	0	26	2,80	,157
S.42	0	0	12	46,2	7	26,9	7	26,9	0	0	26	2,80	,166

S.43	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	26	2,69	,173
	3	11,5	6	23,1	13	50,0	4	15,4	0	0			
S.44	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	26	2,73	,162
	1	3,8	10	38,5	10	38,5	5	19,2	0	0			
S.45	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	26	2,69	,154
	1	3,8	10	38,5	11	42,3	4	15,4	0	0			

Tablo 14. incelendiğinde ilköğretim okullarında görev yapan yöneticilerinin; %53'ü, Türkiye Eğitim Finansmanı ve Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Hesabı(TEFBİS) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", %42,3'ü, Taşınır Malların sicil numaralandırması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az", %46,2'si, Taşınır Malların sayım ve dö-küm(Yıl Sonu İşlemleri) iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az", %50'si, Taşınır Malların kayıttan düşümü ve çıkışı iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen", %38,5'i, Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi(TKYS) sistemine envanter giriş-leri işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Az ve Kısmen", %42,3'ü, Muayene ve Kabul, Sayım komisyonlarının çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyine "Kısmen" yanıtını vermiştir.

Görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde ise genel olarak eğitim denetmenlerinin hesap-aynıyat işleri durumuyla ilgili denetim önerilerinin "Kısmen" düzeyinde yerine getirildiğini belirttikleri anlaşılmaktadır ($x = 2,76$).

Genel sonuçlara göre denetmenlerin hesap-aynıyat işlerine getirilen önerilerin "Kısmen" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

4.3. OKUL YÖNETİCİLERİNİN DENETMENLERİNİN KURUM DENETİMİ SONUCUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI ÖNERİLERİN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİNİN KİŞİSEL VE MESLEKSEL ÖZELLİKLERİNDEN ETKİLENME DURUMU

4.3.1. Okul Yöneticilerinin Denetmenler Tarafından Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Görev Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

Tablo 15. Okul Yöneticilerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Görev Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Görev	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.1	Müdür	35	2,91	1,14	56	3,19	,002*
	Müdür Vekili	23	2,04	,767			
S.2	Müdür	35	4,11	1,05	56	4,91	,000*
	Müdür Vekili	23	2,65	1,19			
S.3	Müdür	35	2,88	1,30	56	1,31	,193
	Müdür Vekili	23	2,43	1,23			
S.4	Müdür	35	2,11	1,23	56	-1,01	,314

	Müdür Vekili	23	2,43	1,07			
S.5	Müdür	35	3,42	1,09	56	1,76	,083
	Müdür Vekili	23	2,91	1,08			
S.6	Müdür	35	3,54	1,26	56	3,631	,001*
	Müdür Vekili	23	2,39	1,03			
S.7	Müdür	35	2,71	1,15	56	3,038	,004*
	Müdür Vekili	23	1,82	,984			

Tablo 15.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, fiziki durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine okul yöneticilerinin görev değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından görev değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p<0.05$). Buna göre, okulda görev durumları farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Fiziki" duruma yönelik önerilerinin yerine getirilmesine ilişkin görüşlerine baktığımızda; "Okulun fiziki koşullarının yetersizliği ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=2,91$, $x=2,04$); Okul, derslik ve diğer bölümlerin isimlerinin levhalara yazılarak uygun yerlere asılması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,11$, $x=2,65$); Yangından korunma önlemleri konusunda belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,54$, $x=2,39$); Okul bahçesinin sportif etkinliklere uygun düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=2,71$, $x=1,82$)."

Tablo 16. Okul Yöneticilerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Görev Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Görev	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.8	Müdür	35	3,11	1,14	56	4,45	,000*
	Müdür Vekili	23	1,95	,767			
S.9	Müdür	35	3,82	1,05	56	3,44	,001*
	Müdür Vekili	23	2,86	1,19			
S.10	Müdür	35	3,91	1,30	56	3,21	,002*
	Müdür Vekili	23	3,00	1,23			
S.11	Müdür	35	3,20	1,23	56	1,33	,187
	Müdür Vekili	23	2,82	1,07			
S.12	Müdür	35	3,20	1,09	56	,820	,416
	Müdür Vekili	23	2,95	1,08			
S.13	Müdür	35	3,37	1,26	56	2,88	,006*

	Müdür Vekili	23	2,39	1,03			
S.14	Müdür	35	2,88	1,15	56	,914	,365
	Müdür Vekili	23	2,65	,984			
S.15	Müdür	35	3,08	1,02	56	1,66	,097
	Müdür Vekili	23	2,60	,877			
S.16	Müdür	35	3,40	,890	56	2,53	,014*
	Müdür Vekili	23	2,65	1,21			
S.17	Müdür	35	3,02	,919	56	1,68	,098
	Müdür Vekili	23	2,52	1,24			
S.18	Müdür	35	2,82	,994	56	2,35	,022*
	Müdür Vekili	23	2,17	1,11			
S.19	Müdür	35	2,91	,994	56	2,24	,028*
	Müdür Vekili	23	2,21	1,26			
S.20	Müdür	35	3,40	1,19	56	2,05	,045*
	Müdür Vekili	23	2,78	1,37			
S.21	Müdür	35	3,28	,758	56	2,98	,004*
	Müdür Vekili	23	2,47	1,19			
S.22	Müdür	35	2,80	1,01	56	1,90	,062
	Müdür Vekili	23	2,30	1,11			
S.23	Müdür	35	3,40	1,03	56	3,63	,001*
	Müdür Vekili	23	2,39	1,19			
S.24	Müdür	35	3,22	1,15	56	2,61	,012*
	Müdür Vekili	23	2,26	1,08			
S.25	Müdür	35	2,80	1,04	56	1,96	,054
	Müdür Vekili	23	2,17	1,02			
S.26	Müdür	35	3,40	1,19	56	3,77	,000*
	Müdür Vekili	23	2,26	1,08			
S.27	Müdür	35	3,14	1,06	56	2,95	,005*
	Müdür Vekili	23	2,17	1,20			

Tablo 16.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, eğitim-öğretim durumu denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine okul yöneticilerinin görev değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından görev değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p<0.05). Buna göre, okulda görev durumları farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Eğitim-Öğretim" durumuna yönelik önerilerinin yerine getirilmesine ilişkin görüşlerine baktığımızda; "Okulda sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin düzenlenmesi ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,11, x=1,95); Okulun tören, anma ve kutlama etkinlikleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,82, x=2,86); Şube, zümre öğretmenler ve öğretmenler kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,91, x=3,00); Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekil-

leri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,37$, $x=2,39$); Öğrenci kurullarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,40$, $x=2,65$); MEB Toplam Kalite Yönetimi(TKY) ve ödül süreci çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=2,82$, $x=2,17$); Okul Aile Birliği çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=2,91$, $x=2,21$); Okul ve sınıf kitaplıklarının kitap yönünden zenginleştirilmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,40$, $x=2,78$); Öğrenci Davranışları Değerlendirme Kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,28$, $x=2,47$); Demokrasi eğitimi ve Okul Meclisi çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,40$, $x=2,39$); Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı(YSÖP) çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,22$, $x=2,26$); Okul Stratejik Plan Çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,40$, $x=2,26$); MEB Uzaktan Eğitim Merkezi(UZEM) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,14$, $x=2,17$) yanıtlarını vermişlerdir.

Tablo 17. Okul Yöneticilerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Görev Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Görev	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.28	Müdür	35	4,08	1,17	56	3,80	,000*
	Müdür Vekili	23	2,86	1,21			
S.29	Müdür	35	4,51	,781	56	4,17	,000*
	Müdür Vekili	23	3,39	1,26			
S.30	Müdür	35	4,60	,774	56	3,39	,001*
	Müdür Vekili	23	3,69	1,25			
S.31	Müdür	35	4,48	,950	56	3,10	,003*
	Müdür Vekili	23	3,56	1,30			
S.32	Müdür	35	3,97	1,07	56	2,34	,023*
	Müdür Vekili	23	3,26	1,21			
S.33	Müdür	35	4,37	,972	56	2,83	,006*
	Müdür Vekili	23	3,52	1,30			
S.34	Müdür	35	3,88	1,10	56	1,25	,214
	Müdür Vekili	23	3,52	1,03			
S.35	Müdür	35	4,34	,968	56	3,33	,002*
	Müdür Vekili	23	3,39	1,19			
S.36	Müdür	35	4,37	1,00	56	4,17	,000*
	Müdür Vekili	23	3,13	1,25			

S.37	Müdür	35	4,57	,698	56	5,75	,000*
	Müdür Vekili	23	3,17	1,15			
S.38	Müdür	35	4,02	1,12	56	3,28	,002*
	Müdür Vekili	23	3,04	1,10			
S.39	Müdür	35	4,08	1,12	56	3,59	,001*
	Müdür Vekili	23	3,00	1,12			

Tablo 17.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, büro ve öğrenci işleri durumu denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine okul yöneticilerinin görev değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından görev değişkeninin yönetici görüşleri arasında $p:0.05$ düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p<0.05$). Buna göre, okulda görev durumları farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Büro-Öğrenci İşleri" durumuna yönelik önerilerinin yerine getirilmesine ilişkin görüşlerine baktığımızda; "Resmi evrakta yapılan kazıntı ve silinti ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,08$, $x=2,86$); Gelen-giden evrakların kayıtları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,51$, $x=3,39$); E-Okuldaki öğrenci kayıt işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,60$, $x=3,69$); Sınıf geçme defterlerinin düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,48$, $x=3,56$); E-Okulda öğrenci dosya bilgilerinin işlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,97$, $x=3,26$); Öğrenci nakil iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,37$, $x=3,52$); Okul personelinin kişisel dosyalarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,34$, $x=3,39$); Kuruma gelen tebliğler dergiler, genelge ve yazıların personele zamanında duyurulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,37$, $x=3,13$); Personel Devam-Devamsızlık defteri tutulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,57$, $x=3,17$); Aday öğretmen ve memurların yetiştirilmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,02$, $x=3,04$); Gizli yazılar dosyası, sivil savunma dosyası ve zimmet defteri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,08$, $x=3,00$).

Tablo 18. Okul Yöneticilerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Görev Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Görev	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.40	Müdür	35	3,31	1,13	56	2,36	,021*
	Müdür Vekili	23	2,60	1,07			
S.41	Müdür	35	3,82	1,20	56	3,97	,000*
	Müdür Vekili	23	2,65	,934			
S.42	Müdür	35	4,00	1,26	56	3,50	,001*
	Müdür Vekili	23	2,82	1,23			
S.43	Müdür	35	4,17	1,22	56	4,08	,000*
	Müdür Vekili	23	2,82	1,23			
S.44	Müdür	35	4,11	1,25	56	4,98	,000*
	Müdür Vekili	23	2,56	,992			
S.45	Müdür	35	3,97	1,24	56	4,61	,000*
	Müdür Vekili	23	2,52	1,03			

Tablo 18.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, hesap-aynıyat durumu denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine okul yöneticilerinin görev değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından görev değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p<0.05$). Buna göre, okulda görev durumları farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Hesap-Ayniyat" durumuna yönelik önerilerinin yerine getirilmesine ilişkin görüşlerine baktığımızda; Türkiye Eğitim Finansmanı ve Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Hesabı(TEFBİS) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,31$, $x=2,60$); Taşınır Malların sicil numaralandırması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,82$, $x=2,65$); Taşınır Malların sayım ve döküm(Yıl Sonu İşlemleri) iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,00$, $x=2,82$); Taşınır Malların kayıttan düşümü ve çıkışı iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,17$, $x=2,82$); Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi(TKYS) sistemine envanter girişleri işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=4,11$, $x=2,56$); Muayene ve Kabul, Sayım komisyonlarının çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde müdür ve müdür vekilleri arasından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,97$, $x=2,52$).

4.3.2. Okul Yöneticilerinin Denetmenler Tarafından Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

Tablo 19. Okul Yöneticilerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Kıdem	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.1	1-10 Yıl	52	2,59	1,07	56	,554	,582
	11 Yıl Üzeri	6	2,33	1,36			
S.2	1-10 Yıl	52	3,59	1,28	56	1,05	,297
	11 Yıl Üzeri	6	3,00	1,54			
S.3	1-10 Yıl	52	2,65	1,28	56	-,925	,359
	11 Yıl Üzeri	6	3,16	1,32			
S.4	1-10 Yıl	52	2,26	1,20	56	,528	,599
	11 Yıl Üzeri	6	2,00	,894			
S.5	1-10 Yıl	52	3,30	1,07	56	1,71	,091
	11 Yıl Üzeri	6	2,50	1,22			
S.6	1-10 Yıl	52	3,03	1,31	56	-,820	,416
	11 Yıl Üzeri	6	3,50	1,22			
S.7	1-10 Yıl	52	2,40	1,19	56	,801	,426
	11 Yıl Üzeri	6	2,00	,894			

Tablo 19.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, fiziki durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeylerine kıdem değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından branş değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p>0.05). Buna göre, okulda kıdem dereceleri farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Fiziki" duruma yönelik denetleme önerilerinin yerine getirilme düzeyine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 20. Okul Yöneticilerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Kıdem	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.8	1-10 Yıl	52	2,65	1,13	56	-,026	,979
	11 Yıl Üzeri	6	2,66	1,03			
S.9	1-10 Yıl	52	3,48	1,12	56	,643	,523
	11 Yıl Üzeri	6	3,16	1,16			
S.10	1-10 Yıl	52	3,55	1,12	56	,116	,908
	11 Yıl Üzeri	6	3,50	1,37			
S.11	1-10 Yıl	52	3,05	1,05	56	,126	,900
	11 Yıl Üzeri	6	3,00	1,09			

S.12	1-10 Yıl	52	3,17	1,09	56	1,428	,159
	11 Yıl Üzeri	6	2,50	1,04			
S.13	1-10 Yıl	52	2,94	1,34	56	-,671	,505
	11 Yıl Üzeri	6	3,33	1,36			
S.14	1-10 Yıl	52	2,80	,950	56	,341	,734
	11 Yıl Üzeri	6	2,66	1,03			
S.15	1-10 Yıl	52	2,96	1,04	56	1,37	,176
	11 Yıl Üzeri	6	2,33	1,21			
S.16	1-10 Yıl	52	3,09	1,15	56	-,141	,888
	11 Yıl Üzeri	6	3,16	1,16			
S.17	1-10 Yıl	52	2,80	1,10	56	-,388	,700
	11 Yıl Üzeri	6	3,00	1,54			
S.18	1-10 Yıl	52	2,51	1,07	56	-1,03	,305
	11 Yıl Üzeri	6	3,00	1,09			
S.19	1-10 Yıl	52	2,63	1,18	56	-,062	,951
	11 Yıl Üzeri	6	2,66	1,36			
S.20	1-10 Yıl	52	3,15	1,16	56	-,026	,980
	11 Yıl Üzeri	6	3,16	1,16			
S.21	1-10 Yıl	52	2,94	1,07	56	-,481	,633
	11 Yıl Üzeri	6	3,16	1,16			
S.22	1-10 Yıl	52	2,57	,936	56	-,597	,553
	11 Yıl Üzeri	6	2,83	1,47			
S.23	1-10 Yıl	52	3,0192	1,16	56	,376	,709
	11 Yıl Üzeri	6	2,83	,983			
S.24	1-10 Yıl	52	2,75	1,42	56	-1,483	,144
	11 Yıl Üzeri	6	3,66	1,50			
S.25	1-10 Yıl	52	2,53	1,24	56	-,242	,809
	11 Yıl Üzeri	6	2,66	1,03			
S.26	1-10 Yıl	52	2,90	1,24	56	-,795	,430
	11 Yıl Üzeri	6	3,33	1,36			
S.27	1-10 Yıl	52	2,80	1,31	56	,843	,403
	11 Yıl Üzeri	6	2,33	1,21			

Tablo 20.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, eğitim-öğretim durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeylerine kıdem değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından branş değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, okulda kıdem dereceleri farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan " eğitim-öğretim " duruma yönelik denetleme önerilerinin yerine getirilme düzeyine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 21. Okul Yöneticilerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Kıdem	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.28	1-10 Yıl	52	3,61	1,33	56	,200	,842
	11 Yıl Üzeri	6	3,50	1,37			
S.29	1-10 Yıl	52	4,05	1,09	56	-,220	,826
	11 Yıl Üzeri	6	4,16	1,60			
S.30	1-10 Yıl	52	4,25	1,02	56	,177	,860
	11 Yıl Üzeri	6	4,16	1,60			
S.31	1-10 Yıl	52	4,13	1,15	56	,261	,795
	11 Yıl Üzeri	6	4,00	1,54			
S.32	1-10 Yıl	52	3,65	1,13	56	-,681	,499
	11 Yıl Üzeri	6	4,00	1,54			
S.33	1-10 Yıl	52	4,03	1,15	56	,075	,941
	11 Yıl Üzeri	6	4,00	1,54			
S.34	1-10 Yıl	52	3,73	1,05	56	-,217	,829
	11 Yıl Üzeri	6	3,83	1,47			
S.35	1-10 Yıl	52	3,96	1,11	56	-,077	,939
	11 Yıl Üzeri	6	4,00	1,54			
S.36	1-10 Yıl	52	3,86	1,23	56	-,246	,806
	11 Yıl Üzeri	6	4,00	1,54			
S.37	1-10 Yıl	52	4,01	1,09	56	,039	,969
	11 Yıl Üzeri	6	4,00	1,54			
S.38	1-10 Yıl	52	3,59	1,17	56	-,772	,444
	11 Yıl Üzeri	6	4,00	1,54			
S.39	1-10 Yıl	52	3,67	1,23	56	,322	,749
	11 Yıl Üzeri	6	3,50	1,37			

Tablo 21.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, büro-öğrenci işleri durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeylerine kıdem değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından branş değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, okulda kıdem dereceleri farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan "büro-öğrenci işleri" duruma yönelik denetleme önerilerinin yerine getirilme düzeyine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 22. Okul Yöneticilerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Kıdem	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.40	1-10 Yıl	52	3,01	1,12	56	-,294	,770
	11 Yıl Üzeri	6	3,16	1,47			
S.41	1-10 Yıl	52	3,34	1,20	56	-,286	,776
	11 Yıl Üzeri	6	3,50	1,64			
S.42	1-10 Yıl	52	3,51	1,36	56	-,248	,805
	11 Yıl Üzeri	6	3,66	1,50			
S.43	1-10 Yıl	52	3,63	1,35	56	-,053	,958
	11 Yıl Üzeri	6	3,66	1,75			
S.44	1-10 Yıl	52	3,48	1,35	56	-,310	,758
	11 Yıl Üzeri	6	3,66	1,75			
S.45	1-10 Yıl	52	3,36	1,32	56	-,509	,612
	11 Yıl Üzeri	6	3,66	1,75			

Tablo 22'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, hesap-aynıyat işleri durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeylerine kıdem değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından branş değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, okulda kıdem dereceleri farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan " hesap-aynıyat " duruma yönelik denetleme önerilerinin yerine getirilme düzeyine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

4.3.3. Okul Yöneticilerinin Denetmenler Tarafından Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Okulun Yeri Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

Tablo 23. Okul Yöneticilerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Okulun Yeri Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Okulun Yeri	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.1	İl Merkezi	8	2,62	1,18	56	,155	,878
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,56	1,09			
S.2	İl Merkezi	8	3,87	1,35	56	,787	,435
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,48	1,31			
S.3	İl Merkezi	8	3,62	1,30	56	2,25	,028
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,56	1,23			
S.4	İl Merkezi	8	2,12	1,45	56	-,299	,766
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,26	1,13			
S.5	İl Merkezi	8	3,50	1,06	56	,755	,453
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,18	1,11			
S.6	İl Merkezi	8	3,87	1,35	56	1,887	,064
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,96	1,26			
S.7	İl Merkezi	8	2,12	,991	56	-,616	,540
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,40	1,19			

Tablo 23.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, fiziki durum denetimine okulun yeri değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından branş değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p>0.05). Buna göre, okul yerleri farklı olan okulların eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Fiziki" duruma yönelik denetleme etkinliklerinin yeterliliğine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 24. Okul Yöneticilerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Okulun Yeri Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Okulun Yeri	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.8	İl Merkezi	8	3,00	1,19523	56	,940	,351
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,60	1,10657			
S.9	İl Merkezi	8	3,75	,88641	56	,813	,419
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,40	1,16058			
S.10	İl Merkezi	8	4,12	1,12599	56	1,54	,127
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,46	1,12866			
S.11	İl Merkezi	8	3,50	,75593	56	1,30	,196
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,98	1,07836			
S.12	İl Merkezi	8	3,50	1,06904	56	1,09	,277
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,04	1,10583			
S.13	İl Merkezi	8	3,25	1,16496	56	,602	,549
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,94	1,37633			
S.14	İl Merkezi	8	3,00	1,06904	56	,660	,512
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,76	,938			
S.15	İl Merkezi	8	3,37	1,18	56	1,37	,176
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,82	1,04			
S.16	İl Merkezi	8	3,50	1,06	56	1,05	,298
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,04	1,15			
S.17	İl Merkezi	8	2,75	1,03	56	-,205	,838
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,84	1,16			
S.18	İl Merkezi	8	3,12	,991	56	1,59	,117
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,48	1,07			
S.19	İl Merkezi	8	2,87	,640	56	,601	,550
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,60	1,26			
S.20	İl Merkezi	8	3,00	,755	56	-,407	,685
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,18	1,20			
S.21	İl Merkezi	8	3,37	,916	56	1,16	,250
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,90	1,09			
S.22	İl Merkezi	8	2,87	,991	56	,833	,408

	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,56	,993			
S.23	İl Merkezi	8	3,62	,916	56	1,69	,095
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,90	1,14			
S.24	İl Merkezi	8	3,62	1,40	56	1,66	,101
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,72	1,42			
S.25	İl Merkezi	8	3,25	1,58	56	1,78	,080
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,44	1,12			
S.26	İl Merkezi	8	3,62	1,30	56	1,67	,099
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,84	1,21			
S.27	İl Merkezi	8	3,12	1,35	56	,855	,396
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,70	1,29			

Tablo 24.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, eğitim-öğretim durum denetimine okulun yeri değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından branş değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, okul yerleri farklı olan okulların eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Eğitim-Öğretim" duruma yönelik denetleme etkinliklerinin yeterliliğine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 25. Okul Yöneticilerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Okulun Yeri Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Okulun Yeri	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.28	İl Merkezi	8	4,00	1,41	56	,911	,366
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,54	1,31			
S.29	İl Merkezi	8	4,12	1,12	56	,149	,882
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	4,06	1,15			
S.30	İl Merkezi	8	4,12	1,12	56	-,325	,746
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	4,26	1,08			
S.31	İl Merkezi	8	4,12	1,12	56	,011	,991
	İlçe Merkezi	50	4,12	1,20			

	ve Diğer						
S.32	İl Merkezi	8	3,50	,925	56	-,489	,627
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,72	1,21			
S.33	İl Merkezi	8	4,25	1,16	56	,551	,584
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	4,00	1,19			
S.34	İl Merkezi	8	4,12	1,12	56	1,07	,285
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,68	1,07			
S.35	İl Merkezi	8	4,12	1,12	56	,418	,678
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,94	1,16			
S.36	İl Merkezi	8	4,25	1,03	56	,896	,374
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,82	1,28			
S.37	İl Merkezi	8	4,12	1,12	56	,288	,775
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	4,00	1,14			
S.38	İl Merkezi	8	4,25	1,16	56	1,56	,124
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,54	1,19			
S.39	İl Merkezi	8	4,25	1,16	56	1,48	,144
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,56	1,23			

Tablo 25.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, büro-öğrenci işleri durum denetimine okulun yeri değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından branş değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p>0.05). Buna göre, okul yerleri farklı olan okulların eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Büro-Öğrenci İşleri" duruma yönelik denetleme etkinliklerinin yeterliliğine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 26. Okul Yöneticilerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Okulun Yeri Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Okulun Yeri	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.40	İl Merkezi	8	3,62	,916	56	1,57	,120
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	2,94	1,16			
S.41	İl Merkezi	8	3,75	1,16	56	,954	,344
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,30	1,24			
S.42	İl Merkezi	8	3,87	1,24	56	,756	,453

	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,48	1,38			
S.43	İl Merkezi	8	4,00	1,19	56	,794	,431
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,58	1,41			
S.44	İl Merkezi	8	3,87	1,24	56	,826	,412
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,44	1,40			
S.45	İl Merkezi	8	4,00	1,19	56	1,35	,180
	İlçe Merkezi ve Diğer	50	3,30	1,37			

Tablo 26.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, hesap-aynıyat işleri durum denetimine okulun yeri değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından branş değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p>0.05). Buna göre, okul yerleri farklı olan okulların eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Hesap-Aynıyat İşleri" duruma yönelik denetleme etkinliklerinin yeterliliğine ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

4.3.4. Okul Yöneticilerinin Denetmenler Tarafından Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Teftiş Geçirme Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

Tablo 27. Okul Yöneticilerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Teftiş Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Teftiş Durumu	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.1	Evet	46	2,69	1,09	56	1,75	,084
	Hayır	12	2,08	,996			
S.2	Evet	46	3,78	1,26	56	3,00	,004*
	Hayır	12	2,58	1,08			
S.3	Evet	46	2,82	1,27	56	1,39	,168
	Hayır	12	2,25	1,28			
S.4	Evet	46	2,28	1,24	56	,520	,605
	Hayır	12	2,08	,900			
S.5	Evet	46	3,36	1,08	56	2,00	,050
	Hayır	12	2,66	1,07			
S.6	Evet	46	3,30	1,22	56	2,62	,011*
	Hayır	12	2,25	1,28			
S.7	Evet	46	2,60	1,16	56	3,44	,001*
	Hayır	12	1,41	,514			

Tablo 27.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, fiziki durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine teftiş geçirme değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından teftiş geçirme değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p<0.05). Buna göre, teftiş geçirme durumları farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Fiziki" duruma yönelik önerilerinin yerine getirilmesine ilişkin görüşlerine baktığımızda; Okul, derslik ve diğer bölümlerin isimlerinin levhalara yazılarak uygun yerlere asılması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,78, x=2,58); Yangından korunma önlemleri konusunda belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,30, x=2,25); Okul bahçesinin sportif etkinliklere uygun düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=2,60, x=1,41).

Tablo 28. Okul Yöneticilerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Teftiş Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Teftiş Durumu	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.8	Evet	46	2,89	1,05	56	3,43	,001*
	Hayır	12	1,75	,866			
S.9	Evet	46	3,67	1,03	56	3,22	,002*
	Hayır	12	2,58	1,08			
S.10	Evet	46	3,80	1,00	56	3,63	,001*
	Hayır	12	2,58	1,16			
S.11	Evet	46	3,19	1,02	56	2,10	,040*
	Hayır	12	2,50	1,00			
S.12	Evet	46	3,17	1,06	56	,952	,345
	Hayır	12	2,83	1,26			
S.13	Evet	46	3,23	1,21	56	3,04	,004*
	Hayır	12	2,00	1,41			
S.14	Evet	46	2,95	,842	56	2,70	,009*
	Hayır	12	2,16	1,11			
S.15	Evet	46	3,06	1,04	56	2,44	,017*
	Hayır	12	2,25	,965			
S.16	Evet	46	3,28	1,14	56	2,42	,019*
	Hayır	12	2,41	,900			
S.17	Evet	46	2,91	1,20	56	1,11	,268
	Hayır	12	2,50	,797			

S.18	Evet	46	2,76	1,07	56	2,81	,007*
	Hayır	12	1,83	,717			
S.19	Evet	46	2,78	1,22	56	1,84	,071
	Hayır	12	2,08	,900			
S.20	Evet	46	3,43	,980	56	4,08	,000*
	Hayır	12	2,08	1,16			
S.21	Evet	46	3,15	1,01	56	2,730	,008*
	Hayır	12	2,25	1,05			
S.22	Evet	46	2,78	,916	56	2,86	,006*
	Hayır	12	1,91	,996			
S.23	Evet	46	3,21	1,03	56	3,04	,004*
	Hayır	12	2,16	1,19			
S.24	Evet	46	3,02	1,39	56	1,86	,068
	Hayır	12	2,16	1,52			
S.25	Evet	46	2,73	1,21	56	2,39	,020*
	Hayır	12	1,83	,937			
S.26	Evet	46	3,19	1,14	56	3,18	,002*
	Hayır	12	2,00	1,20			
S.27	Evet	46	2,91	1,20	56	2,07	,043*
	Hayır	12	2,01	1,50			

Tablo 28.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, eğitim öğretim durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine teftiş geçirme değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından teftiş geçirme değişkeninin yönetici görüşleri arasında $p:0.05$ düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p<0.05$). Buna göre, teftiş geçirme durumları farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Eğitim-Öğretim" duruma yönelik önerilerinin yerine getirilmesine ilişkin görüşlerine baktığımızda; Okulda sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin düzenlenmesi ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=2,89$, $x=1,75$); Okulun tören, anma ve kutlama etkinlikleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,67$, $x=2,58$); Şube, zümre öğretmenler ve öğretmenler kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,80$, $x=2,58$); Sosyal etkinlikler ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,19$, $x=2,50$); Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,23$, $x=2,00$); Okul ve sınıf seviyelerinin gerisinde kalan öğrencilerin yetiştirilmeleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=2,19$, $x=2,16$); Eğitim-öğretim etkinliklerinde, eğitim teknolojilerinden verimli olarak faydalanma ile ilgili belirtilen eksikliklerin gide-

rilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,06$, $x=2,25$); Öğrenci kurullarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,28$, $x=2,41$); MEB Toplam Kalite Yönetimi(TKY) ve ödül süreci çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=2,76$, $x=1,83$); Okul ve sınıf kitaplıklarının kitap yönünden zenginleştirilmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,43$, $x=2,08$); Öğrenci Davranışları Değerlendirme Kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,15$, $x=2,25$); Toplum hizmetleri çalışma esasları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=2,78$, $x=1,91$); Demokrasi eğitimi ve Okul Meclisi çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,21$, $x=2,16$); Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında yapılan çalışmalar ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=2,73$, $x=1,83$); Okul Stratejik Plan Çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=3,19$, $x=2,00$); MEB Uzaktan Eğitim Merkezi(UZEM) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($x=2,91$, $x=2,01$).

Tablo 29. Okul Yöneticilerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Teftiş durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Teftiş Durumu	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.28	Evet	46	3,89	1,13	56	3,55	,001*
	Hayır	12	2,50	1,44			
S.29	Evet	46	4,28	1,00	56	2,99	,004*
	Hayır	12	3,25	1,28			
S.30	Evet	46	4,41	,908	56	2,47	,017*
	Hayır	12	3,58	1,44			
S.31	Evet	46	4,39	,930	56	3,77	,000*
	Hayır	12	3,08	1,50			
S.32	Evet	46	3,89	1,05	56	2,70	,009*
	Hayır	12	2,91	1,31			
S.33	Evet	46	4,23	1,03	56	2,71	,009*
	Hayır	12	3,25	1,42			
S.34	Evet	46	3,80	1,10	56	,863	,392
	Hayır	12	3,50	1,00			
S.35	Evet	46	4,15	1,01	56	2,52	,015*

	Hayır	12	3,25	1,42			
S.36	Evet	46	4,15	1,07	56	3,54	,001*
	Hayır	12	2,83	1,40			
S.37	Evet	46	4,26	,953	56	3,51	,001*
	Hayır	12	3,08	1,31			
S.38	Evet	46	3,82	1,14	56	2,41	,019*
	Hayır	12	2,91	1,24			
S.39	Evet	46	3,91	1,11	56	3,38	,001*
	Hayır	12	2,66	1,23			

Tablo 29.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, büro-öğrenci işleri durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine teftiş geçirme değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından teftiş geçirme değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p<0.05). Buna göre, teftiş geçirme durumları farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Büro-Öğrenci İşleri" duruma yönelik önerilerinin yerine getirilmesine ilişkin görüşlerine baktığımızda; Resmi evrakta yapılan kazıntı ve silinti ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,89, x=2,50); Gelen-giden evrakların kayıtları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=4,28, x=3,25); E-Okuldaki öğrenci kayıt işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=4,41, x=3,58); Sınıf geçme defterlerinin düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=4,39, x=3,08); E-Okulda öğrenci dosya bilgilerinin işlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,89, x=2,91); Öğrenci nakil iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=4,23, x=3,25); Okul personelinin kişisel dosyalarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=4,15, x=3,25); Kuruma gelen tebliğler dergiler, genelge ve yazıların personele zamanında duyurulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=4,15, x=2,83); Personel Devam-Devamsızlık defteri tutulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=4,26, x=3,08); Aday öğretmen ve memurların yetiştirilmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,82, x=2,91); Gizli yazılar dosyası, sivil savunma dosyası ve zimmet defteri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,91, x=2,66).

Tablo 30. Okul Yöneticilerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Teftiş durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Teftiş Durumu	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.40	Evet	46	3,26	1,10	56	3,14	,003
	Hayır	12	2,16	,937			
S.41	Evet	46	3,56	1,18	56	2,56	,013
	Hayır	12	2,58	1,16			
S.42	Evet	46	3,78	1,24	56	2,87	,006
	Hayır	12	2,58	1,44			
S.43	Evet	46	3,91	1,20	56	3,19	,002
	Hayır	12	2,58	1,56			
S.44	Evet	46	3,78	1,20	56	3,31	,002
	Hayır	12	2,41	1,50			
S.45	Evet	46	3,63	1,30	56	2,69	,009
	Hayır	12	2,50	1,24			

Tablo 30.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, hesap-aynıyat işleri durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine teftiş geçirme değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından teftiş geçirme değişkeninin yönetici görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p<0.05). Buna göre, teftiş geçirme durumları farklı olan yöneticilerin, eğitim denetmenleri tarafından yapılan "Hesap-Ayniyat İşleri" duruma yönelik önerilerinin yerine getirilmesine ilişkin görüşlerine baktığımızda; Türkiye Eğitim Finansmanı ve Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Hesabı(TEFBİS) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,26, x=2,16); Taşınır Malların sicil numaralandırması ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,56, x=2,58); Taşınır Malların sayım ve döküm(Yıl Sonu İşlemleri) iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,78, x=2,58); Taşınır Malların kayıttan düşümü ve çıkışı iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,91, x=2,58); Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi(TKYS) sistemine envanter girişleri işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,78, x=2,41); Muayene ve Kabul, Sayım komisyonlarının çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin giderilme düzeyinde teftiş geçiren ve geçirmeyen okullar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (x=3,63, x=2,50).

4.4. DENETMENLERİN KURUM DENETİMİ SONUCUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI ÖNERİLERİN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİNİN DENETMENLERİN KİŞİSEL VE MESLEKSEL ÖZELLİKLERİNDEN ETKİLENME DURUMU

4.4.1. Denetmenlerin Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

Tablo 31. Eğitim Denetmenlerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Kıdem	N	\bar{x}	Ss	Sd	T-testi	P
S.1	1-10 yıl	23	2,73	,810	24	-1,22	,234
	11 Yıl Üzeri	3	3,33	,577			
S.2	1-10 yıl	23	3,47	,845	24	-1,05	,304
	11 Yıl Üzeri	3	4,00	,000			
S.3	1-10 yıl	23	2,60	,838	24	-,115	,909
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	,577			
S.4	1-10 yıl	23	2,82	,984	24	-1,316	,200
	11 Yıl Üzeri	3	3,66	1,52			
S.5	1-10 yıl	23	3,13	,868	24	-,390	,700
	11 Yıl Üzeri	3	3,33	,577			
S.6	1-10 yıl	23	3,26	,751	24	1,31	,203
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	,577			
S.7	1-10 yıl	23	2,56	,992	24	-7,46	,463
	11 Yıl Üzeri	3	3,00	,000			

Tablo 31.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, fiziki durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin kıdemi değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından kıdem değişkeninin denetmen görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Fiziki" duruma yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 32. Eğitim Denetmenlerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Kıdem	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.8	1-10 yıl	23	2,73	,810	24	-,548	,589
	11 Yıl Üzeri	3	3,00	,000			
S.9	1-10 yıl	23	3,04	,877	24	-,551	,587
	11 Yıl Üzeri	3	3,33	,577			
S.10	1-10 yıl	23	3,17	,777	24	-1,05	,303
	11 Yıl Üzeri	3	3,66	,577			

S.11	1-10 yıl	23	2,78	,795	24	-1,15	,261
	11 Yıl Üzeri	3	3,33	,577			
S.12	1-10 yıl	23	2,86	,814	24	,414	,682
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	,577			
S.13	1-10 yıl	23	2,82	,716	24	-,381	,707
	11 Yıl Üzeri	3	3,00	1,00			
S.14	1-10 yıl	23	2,56	,662	24	-,231	,820
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	1,15			
S.15	1-10 yıl	23	2,52	,730	24	,427	,673
	11 Yıl Üzeri	3	2,33	,577			
S.16	1-10 yıl	23	2,60	,940	24	-,094	,926
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	1,52			
S.17	1-10 yıl	23	2,47	,897	24	-,333	,742
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	1,15			
S.18	1-10 yıl	23	2,00	1,00	24	,000	1,00
	11 Yıl Üzeri	3	2,00	1,00			
S.19	1-10 yıl	23	2,69	,822	24	,055	,956
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	1,15			
S.20	1-10 yıl	23	2,82	,834	24	,300	,767
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	1,15			
S.21	1-10 yıl	23	2,60	,838	24	1,16	,257
	11 Yıl Üzeri	3	2,00	1,00			
S.22	1-10 yıl	23	1,95	,928	24	,522	,606
	11 Yıl Üzeri	3	1,66	,577			
S.23	1-10 yıl	23	2,43	,895	24	,180	,859
	11 Yıl Üzeri	3	2,33	1,15			
S.24	1-10 yıl	23	2,39	,838	24	,115	,909
	11 Yıl Üzeri	3	2,33	,577			
S.25	1-10 yıl	23	2,17	,936	24	-,285	,778
	11 Yıl Üzeri	3	2,33	,577			
S.26	1-10 yıl	23	2,26	1,00	24	-,115	,909
	11 Yıl Üzeri	3	2,33	1,15			
S.27	1-10 yıl	23	2,30	,926	24	-,052	,959
	11 Yıl Üzeri	3	2,33	,577			

Tablo 32.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, eğitim-öğretim durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin kıdemi değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından kıdem değişkeninin denetmen görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Eğitim-Öğretim" duruma yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 33. Eğitim Denetmenlerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Kıdem	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.28	1-10 yıl	23	3,78	,599	24	1,984	,059
	11 Yıl Üzeri	3	3,00	1,00			
S.29	1-10 yıl	23	3,86	,625	24	1,405	,173
	11 Yıl Üzeri	3	3,33	,577			
S.30	1-10 yıl	23	3,60	,782	24	1,871	,074
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	1,15			
S.31	1-10 yıl	23	3,91	,668	24	,516	,610
	11 Yıl Üzeri	3	3,66	1,52			
S.32	1-10 yıl	23	3,52	,730	24	,396	,695
	11 Yıl Üzeri	3	3,33	1,15			
S.33	1-10 yıl	23	3,56	,895	24	-,783	,441
	11 Yıl Üzeri	3	4,00	1,00			
S.34	1-10 yıl	23	3,13	,967	24	,219	,829
	11 Yıl Üzeri	3	3,00	1,00			
S.35	1-10 yıl	23	3,60	,583	24	-,162	,873
	11 Yıl Üzeri	3	3,66	,577			
S.36	1-10 yıl	23	3,17	,834	24	-,300	,767
	11 Yıl Üzeri	3	3,33	1,15			
S.37	1-10 yıl	23	3,52	,593	24	1,33	,195
	11 Yıl Üzeri	3	3,00	1,00			
S.38	1-10 yıl	23	3,00	,852	24	-,652	,521
	11 Yıl Üzeri	3	3,33	,577			
S.39	1-10 yıl	23	3,30	,875	24	,591	,560
	11 Yıl Üzeri	3	3,00	,000			

Tablo 33.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, Büro-Öğrenci işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin kıdemi değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından kıdem değişkeninin denetmen görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Büro-Öğrenci İşleri" duruma yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 34. Eğitim Denetmenlerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Kıdem	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.40	1-10 yıl	23	2,86	,967	24	-,229	,821
	11 Yıl Üzeri	3	3,00	,000			
S.41	1-10 yıl	23	2,78	,795	24	-,435	,668

	11 Yıl Üzeri	3	3,00	1,00			
S.42	1-10 yıl	23	2,82	,834	24	,300	,767
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	1,15			
S.43	1-10 yıl	23	2,69	,926	24	,052	,959
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	,577			
S.44	1-10 yıl	23	2,73	,864	24	,140	,890
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	,577			
S.45	1-10 yıl	23	2,69	,822	24	,059	,954
	11 Yıl Üzeri	3	2,66	,577			

Tablo 34.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, Hesap-Ayniyat işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin kıdemi değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından kıdem değişkeninin denetmen görüşleri arasında $p:0.05$ düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Hesap-Ayniyat İşleri" duruma yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

4.4.2. Denetmenlerin Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

Tablo 35. Eğitim Denetmenlerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Eğitim Durumu	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.1	Lisans	16	3,00	,632	24	1,59	,124
	Yüksek Lisans	10	2,50	,971			
S.2	Lisans	16	3,62	,718	24	,680	,503
	Yüksek Lisans	10	3,40	,966			
S.3	Lisans	16	2,75	,774	24	1,08	,289
	Yüksek Lisans	10	2,40	,843			
S.4	Lisans	16	3,25	1,00	24	2,13	,043
	Yüksek Lisans	10	2,40	,966			
S.5	Lisans	16	3,31	,704	24	1,24	,227
	Yüksek Lisans	10	2,90	,994			
S.6	Lisans	16	3,31	,793	24	1,03	,311
	Yüksek Lisans	10	3,00	,666			
S.7	Lisans	16	2,87	,806	24	1,86	,074
	Yüksek Lisans	10	2,20	1,03			

Tablo 35.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, fiziki durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin eğitim durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunma-

maktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından eğitim durumu değişkeninin denetmen görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p>0.05). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Fiziki" duruma yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 36. Eğitim Denetmenlerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Eğitim Durumu	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.8	Lisans	16	2,81	,834	24	,359	,723
	Yüksek Lisans	10	2,70	,674			
S.9	Lisans	16	3,18	,655	24	,839	,410
	Yüksek Lisans	10	2,90	1,10			
S.10	Lisans	16	3,25	,856	24	,159	,875
	Yüksek Lisans	10	3,20	,632			
S.11	Lisans	16	2,87	,806	24	,233	,818
	Yüksek Lisans	10	2,80	,788			
S.12	Lisans	16	2,75	,577	24	-,784	,440
	Yüksek Lisans	10	3,00	1,05			
S.13	Lisans	16	2,87	,718	24	,249	,805
	Yüksek Lisans	10	2,80	,788			
S.14	Lisans	16	2,62	,718	24	,434	,668
	Yüksek Lisans	10	2,50	,707			
S.15	Lisans	16	2,56	,629	24	,562	,579
	Yüksek Lisans	10	2,40	,843			
S.16	Lisans	16	2,81	,834	24	1,31	,202
	Yüksek Lisans	10	2,30	1,15			
S.17	Lisans	16	2,56	,727	24	,438	,665
	Yüksek Lisans	10	2,40	1,17			
S.18	Lisans	16	2,00	,816	24	,000	1,00
	Yüksek Lisans	10	2,00	1,24			
S.19	Lisans	16	2,75	,774	24	,437	,666
	Yüksek Lisans	10	2,60	,966			
S.20	Lisans	16	2,87	,957	24	,503	,619
	Yüksek Lisans	10	2,70	,674			
S.21	Lisans	16	2,62	,885	24	,642	,527
	Yüksek Lisans	10	2,40	,843			
S.22	Lisans	16	1,93	,928	24	,102	,919
	Yüksek Lisans	10	1,90	,875			
S.23	Lisans	16	2,68	,704	24	2,00	,057

	Yüksek Lisans	10	2,00	1,05			
S.24	Lisans	16	2,31	,602	24	-,571	,573
	Yüksek Lisans	10	2,50	1,08			
S.25	Lisans	16	2,25	,856	24	,409	,686
	Yüksek Lisans	10	2,10	,994			
S.26	Lisans	16	2,31	,873	24	,273	,787
	Yüksek Lisans	10	2,20	1,22			
S.27	Lisans	16	2,37	,885	24	,483	,633
	Yüksek Lisans	10	2,20	,918			

Tablo 36.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, eğitim-öğretim durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin eğitim durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından eğitim durumu değişkeninin denetmen görüşleri arasında $p:0.05$ düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Eğitim-Öğretim" duruma yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 37. Eğitim Denetmenlerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Eğitim Durumu	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.28	Lisans	16	3,43	,629	24	-2,70	,062
	Yüksek Lisans	10	4,10	,567			
S.29	Lisans	16	3,62	,718	24	-1,96	,061
	Yüksek Lisans	10	4,10	,316			
S.30	Lisans	16	3,50	,816	24	,000	1,00
	Yüksek Lisans	10	3,50	,971			
S.31	Lisans	16	3,93	,771	24	,438	,665
	Yüksek Lisans	10	3,80	,788			
S.32	Lisans	16	3,43	,727	24	-,522	,607
	Yüksek Lisans	10	3,60	,843			
S.33	Lisans	16	3,56	,629	24	-,373	,712
	Yüksek Lisans	10	3,70	1,25			
S.34	Lisans	16	3,25	,774	24	,909	,372
	Yüksek Lisans	10	2,90	1,19			
S.35	Lisans	16	3,62	,500	24	,106	,916
	Yüksek Lisans	10	3,60	,699			
S.36	Lisans	16	3,31	,704	24	,909	,372
	Yüksek Lisans	10	3,00	1,05			

S.37	Lisans	16	3,43	,727	24	-,235	,816
	Yüksek Lisans	10	3,50	,527			
S.38	Lisans	16	3,00	,816	24	-,296	,770
	Yüksek Lisans	10	3,10	,875			
S.39	Lisans	16	3,25	,577	24	-,147	,884
	Yüksek Lisans	10	3,30	1,15			

Tablo 37.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, büro-öğrenci işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin eğitim durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından eğitim durumu değişkeninin denetmen görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p>0.05). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Büro-Öğrenci İşleri" duruma yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 38. Eğitim Denetmenlerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumu Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Eğitim Durumu	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.40	Lisans	16	3,06	,573	24	1,27	,213
	Yüksek Lisans	10	2,60	1,26			
S.41	Lisans	16	3,00	,816	24	1,59	,124
	Yüksek Lisans	10	2,50	,707			
S.42	Lisans	16	3,00	,894	24	1,49	,148
	Yüksek Lisans	10	2,50	,707			
S.43	Lisans	16	2,87	,806	24	1,35	,188
	Yüksek Lisans	10	2,40	,966			
S.44	Lisans	16	2,87	,806	24	1,131	,269
	Yüksek Lisans	10	2,50	,849			
S.45	Lisans	16	2,87	,718	24	1,53	,138
	Yüksek Lisans	10	2,40	,843			

Tablo 38.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, hesap-aynıyat işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin eğitim durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından eğitim durumu değişkeninin denetmen görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p>0.05). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Hesap-Ayniyat" duruma

yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

4.4.3. Denetmenlerin Getirilen Önerilerin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Unvan Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

Tablo 39. Eğitim Denetmenlerinin Fiziki Duruma İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Unvan Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Unvan	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.1	Denetmen	19	2,84	,688	24	,355	,726
	Denetmen Yrd.	7	2,71	1,11			
S.2	Denetmen	19	3,52	,904	24	-,123	,903
	Denetmen Yrd.	7	3,57	,534			
S.3	Denetmen	19	2,52	,904	24	-,928	,363
	Denetmen Yrd.	7	2,85	,377			
S.4	Denetmen	19	3,00	1,05	24	,604	,551
	Denetmen Yrd.	7	2,71	1,11			
S.5	Denetmen	19	3,10	,875	24	-,482	,634
	Denetmen Yrd.	7	3,28	,755			
S.6	Denetmen	19	3,15	,764	24	-,379	,708
	Denetmen Yrd.	7	3,28	,755			
S.7	Denetmen	19	2,63	1,01	24	,142	,889
	Denetmen Yrd.	7	2,57	,786			

Tablo 39.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, fiziki durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin unvan durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından unvan durumu değişkeninin denetmen görüşleri arasında p:0.05 düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir (t=0.152; p>0.05). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Fiziki" duruma yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 40. Eğitim Denetmenlerinin Eğitim-Öğretim Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Unvan Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Unvan	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.8	Denetmen	19	2,7368	,80568	24	-,350	,730
	Denetmen Yrd.	7	2,8571	,69007			
S.9	Denetmen	19	3,0000	,88192	24	-,758	,456

	Denetmen Yrd.	7	3,2857	,75593			
S.10	Denetmen	19	3,3158	,74927	24	,932	,361
	Denetmen Yrd.	7	3,0000	,81650			
S.11	Denetmen	19	2,78	,854	24	-,599	,555
	Denetmen Yrd.	7	3,00	,577			
S.12	Denetmen	19	2,84	,898	24	-,042	,966
	Denetmen Yrd.	7	2,85	,377			
S.13	Denetmen	19	2,84	,764	24	-,046	,964
	Denetmen Yrd.	7	2,85	,690			
S.14	Denetmen	19	2,57	,768	24	,024	,981
	Denetmen Yrd.	7	2,57	,534			
S.15	Denetmen	19	2,63	,683	24	1,61	,120
	Denetmen Yrd.	7	2,14	,690			
S.16	Denetmen	19	2,73	,933	24	1,04	,309
	Denetmen Yrd.	7	2,28	1,11			
S.17	Denetmen	19	2,57	,961	24	,725	,475
	Denetmen Yrd.	7	2,28	,755			
S.18	Denetmen	19	2,10	,994	24	,899	,378
	Denetmen Yrd.	7	1,71	,951			
S.19	Denetmen	19	2,57	,837	24	-1,14	,264
	Denetmen Yrd.	7	3,00	,816			
S.20	Denetmen	19	2,63	,830	24	-1,82	,081
	Denetmen Yrd.	7	3,28	,755			
S.21	Denetmen	19	2,42	,901	24	-1,15	,259
	Denetmen Yrd.	7	2,85	,690			
S.22	Denetmen	19	1,89	,875	24	-,262	,795
	Denetmen Yrd.	7	2,00	1,00			
S.23	Denetmen	19	2,42	,837	24	-,018	,985
	Denetmen Yrd.	7	2,42	1,13			
S.24	Denetmen	19	2,42	,837	24	,374	,712
	Denetmen Yrd.	7	2,28	,755			
S.25	Denetmen	19	2,21	,917	24	,168	,868
	Denetmen Yrd.	7	2,14	,899			
S.26	Denetmen	19	2,36	1,06	24	,826	,417
	Denetmen Yrd.	7	2,00	,816			
S.27	Denetmen	19	2,31	,945	24	,075	,941
	Denetmen Yrd.	7	2,28	,755			

Tablo 40.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, eğitim-öğretim durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin unvan durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından unvan durumu değişkeninin denetmen görüşleri arasında $p:0.05$ düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Eğitim-Öğretim" duruma yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 41. Eğitim Denetmenlerinin Büro-Öğrenci Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Unvan Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Unvan	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.28	Denetmen	19	3,63	,760	24	-,744	,464
	Denetmen Yrd.	7	3,85	,377			
S.29	Denetmen	19	3,73	,733	24	-,937	,358
	Denetmen Yrd.	7	4,00	,000			
S.30	Denetmen	19	3,36	,955	24	-1,30	,205
	Denetmen Yrd.	7	3,85	,377			
S.31	Denetmen	19	3,84	,834	24	-,459	,650
	Denetmen Yrd.	7	4,00	,577			
S.32	Denetmen	19	3,42	,837	24	-,866	,395
	Denetmen Yrd.	7	3,71	,487			
S.33	Denetmen	19	3,52	,964	24	-,828	,416
	Denetmen Yrd.	7	3,85	,690			
S.34	Denetmen	19	3,00	1,00	24	-1,01	,318
	Denetmen Yrd.	7	3,42	,786			
S.35	Denetmen	19	3,63	,597	24	,234	,817
	Denetmen Yrd.	7	3,57	,534			
S.36	Denetmen	19	3,26	,933	24	,693	,495
	Denetmen Yrd.	7	3,00	,577			
S.37	Denetmen	19	3,42	,692	24	-,518	,609
	Denetmen Yrd.	7	3,57	,534			
S.38	Denetmen	19	3,05	,848	24	,142	,889
	Denetmen Yrd.	7	3,00	,816			
S.39	Denetmen	19	3,31	,945	24	,465	,646
	Denetmen Yrd.	7	3,14	,377			

Tablo 41.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, büro-öğrenci işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin unvan durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından unvan durumu değişkeninin denetmen görüşleri arasında $p:0.05$ düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Büro-Öğrenci İşleri" duruma yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 42. Eğitim Denetmenlerinin Hesap-Ayniyat Durumuna İlişkin Önerilerinin Yerine Getirilmesi Hakkındaki Görüşlerinin Unvan Değişkeni Açısından İncelenmesi (T-testi sonuçları)

	Unvan	N	\bar{x}	Ss	Sd	t-testi	p
S.40	Denetmen	19	2,94	,911	24	,572	,573
	Denetmen Yrd.	7	2,71	,951			
S.41	Denetmen	19	2,78	,787	24	-,187	,853

	Denetmen Yrd.	7	2,85	,899			
S.42	Denetmen	19	2,68	,820	24	-1,23	,229
	Denetmen Yrd.	7	3,14	,899			
S.43	Denetmen	19	2,63	,830	24	-,569	,574
	Denetmen Yrd.	7	2,85	1,06			
S.44	Denetmen	19	2,63	,683	24	-1,00	,324
	Denetmen Yrd.	7	3,00	1,15			
S.45	Denetmen	19	2,68	,671	24	-,085	,933
	Denetmen Yrd.	7	2,71	1,11			

Tablo 42.'in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, hesap-aynıyat işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin unvan durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır. Bu farklılıkların anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre, hem genel ortalama hem de her bir denetim etkinliği açısından unvan durumu değişkeninin denetmen görüşleri arasında $p:0.05$ düzeyinde anlamlı fark oluşturmadığı görülmektedir ($t=0.152$; $p>0.05$). Buna göre, kıdemleri farklı olan denetmenlerin yapılan "Hesap-Ayniyat" duruma yönelik denetleme sonucu önerilerinin yerine getirilme durumlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1 Sonuçlar

Eğitim denetmenlerinin denetim sonunda getirmiş oldukları önerilerin okul yöneticileri tarafından yerine getirilme düzeyinin incelendiği çalışmada aşağıdaki genel sonuçlara ulaşılmıştır:

- Yöneticilerin fiziksel denetime getirilen önerilerin "Kısmen" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

- Yöneticilerin eğitim-öğretime getirilen önerilerin "Kısmen" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

- Yöneticilerin büro ve öğrenci işlerine getirilen önerilerin "Çoğunlukla" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

- Yöneticilerin hesap-aynıyat getirilen önerilerin "Çoğunlukla" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

- Denetmenlerin fiziksel denetime getirilen önerilerin "Kısmen" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

- Denetmenlerin eğitim-öğretime getirilen önerilerin "Kısmen" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

- Denetmenlerin büro ve öğrenci işlerine getirilen önerilerin "Çoğunlukla" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

- Denetmenlerin hesap-aynıyat işlerine getirilen önerilerin "Kısmen" yapıldığını düşündükleri söylenebilir.

- Fiziki durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine okul yöneticilerinin görev değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır.

- Eğitim-öğretim durumu denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine okul yöneticilerinin görev değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır.

- Büro ve öğrenci işleri durumu denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine okul yöneticilerinin görev değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır.

- Hesap-aynıyat durumu denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine okul yöneticilerinin görev değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır.

- Fiziki durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeylerine kıdem değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Eğitim-öğretim durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeylerine kıdem değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Büro-öğrenci işleri durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeylerine kıdem değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Hesap-aynıyat işleri durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeylerine kıdem değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Fiziki durum denetimine okulun yeri değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Eğitim-öğretim durum denetimine okulun yeri değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Büro-öğrenci işleri durum denetimine okulun yeri değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Hesap-aynıyat işleri durum denetimine okulun yeri değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Fiziki durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine teftiş geçirme değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır.

- Eğitim öğretim durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine teftiş geçirme değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır.

- Büro-öğrenci işleri durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine teftiş geçirme değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır.

- Hesap-aynıyat işleri durum denetimine getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyine teftiş geçirme değişkenine göre bakıldığında, yöneticilerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır.

- Fiziki durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin kıdemi değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Eğitim-öğretim durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin kıdemi değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Büro-Örenci işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin kıdemi değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Hesap-Aynıyat işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin kıdemi değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Fiziki durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin eğitim durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Eğitim-öğretim durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin eğitim durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Büro-öğrenci işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin eğitim durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Hesap-aynıyat işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin eğitim durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Fiziki durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin unvan durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Eğitim-öğretim durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin unvan durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Büro-öğrenci işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin unvan durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

- Hesap-aynıyat işleri durum denetimine denetmenler tarafından getirilen önerilerin yerine getirilme düzeyinin, denetmenin unvan durumu değişkenine göre bakıldığında, denetmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında farklılıklar bulunmamaktadır.

5.2 Öneriler

5.2.1.Uygulayıcılar İçin Öneriler

Eğitim denetmenlerinin denetim sonunda getirmiş oldukları önerilerin okul yöneticileri tarafından yerine getirilme düzeyinin incelendiği çalışmada aşağıdaki önerilere yer verilebilir:

- Okulların vekil müdürlerle yönetilmesi uygulamasına asaleten kadrolarına atamalar yapılarak son verilmelidir.

- İlköğretim Denetmenliğine dinamizm kazandırmak amacıyla belli dönemlerde Denetmen alımları yapılmalıdır.

- MEB-YÖK işbirliği ile ilköğretim Denetmenleri ve okul müdürlerinin lisansüstü eğitim almaları için gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

- Bu araştırma ve benzer diğer araştırma sonuçları da dikkate alınarak, okulların yönetiminde karşılaşılan engellere çözüm üretecek uygulamaya dönük politikalar oluşturulmalıdır.

- Kurumların personel norm kadrolarına uygun, eğitim denetmeni dağılımları yeniden düzenlenerek tüm kurumların denetimi sağlanmalıdır.

- İlköğretim okullarındaki maddi yetersizlikleri giderecek gelir yolları çoğaltılmalı ya da okulların kapasitelerine uygun ödenek ayrılmalıdır. İlköğretim okullarındaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri eksiksiz yürütülmelidir.

- Birleştirmiş sınıflı ilköğretim okullarında çalışan müdür yetkili öğretmenleri için eğitim yönetimi alanında hizmet içi kurslar düzenlenmelidir.

- Okul binalarının yerleşke (kampus) modeline uygun standartlarda yapımları planlanmalı ve gerçekleştirilmelidir.

- Okulların eğitim teknolojisi ve araç-gereç ihtiyaçları tespit edilerek giderilmesi yönünde projeler geliştirilmelidir.

5.2.3 Araştırmacılar İçin Öneriler

- Teftiş geçiren müdürlerle geçirmeyen müdürlerin okul yönetimindeki başarı durumları araştırılmalıdır.
- Okulların vekil müdürler tarafından yönetilmesinin tercih nedenleri araştırılmalıdır.
- Birleştirmiş sınıflı ilköğretim okulu uygulamalarının sorunları araştırılmalıdır.
- Fiziki yetersizlikleri olan okullarda okuyan öğrencilerle, fiziki yetersizlik sorunu yaşamayan okullarda okuyan öğrencilerin başarı durumları araştırılmalıdır.
- Okullara ilgisiz olan çevrelerin özellikleri ve ilgisizlik nedenleri araştırılmalıdır.
- Değışik okullarda görev yapan okul müdürlerinin eğitim-öğretim ile hesap, ayniyat, demirbaş işlerinde başarı durumları araştırılmalıdır.
- Görev unvanlarına göre okulun fiziki durumu ile ilgili algıları arasındaki farkın nedeni araştırılmalıdır.
- Görev unvanlarına göre okulun eğitim-öğretim durumu ile ilgili algılar arasındaki farkın nedeni araştırılmalıdır.
- Görev unvanlarına göre büro ve öğrenci işleri ile ilgili algılar arasındaki farkın nedeni araştırılmalıdır.
- Görev unvanlarına göre personel işleri ile ilgili algılar arasındaki farkın nedeni araştırılmalıdır.
- Okulun alt boyutları (Fiziki ve eğitim-öğretim durumu, büro ve öğrenci işleri, personel işleri ile hesap, ayniyat, demirbaş ve döner sermaye işleri) ile ilgili algıların kişisel ve mesleksel özelliklere göre farklı çıkmasının nedenleri araştırılmalıdır.
- Okul müdürleri arasında eğitim-öğretim alt boyutu ile ilgili algılarında fark çıkmasının nedenleri araştırılmalıdır.
- Denetim geçiren okul müdürlerinin denetim geçirmeyen okul mdrlarına göre belirtilen eksikleri giderdiklerine ilişkin farklı algılarının nedeni araştırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Açıkalm, A. (1997). *Milli Eğitim Müdürlüğünün Teftiş Görevleri*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları
- Akış, M. (1999) *İlkokul Öğretmenlerinin Çağdaş Denetmen Rollerine İlişkin Algı ve Beklentileri (İzmir İli Örneği)*, (Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Altıntaş, R. (1980) İlköğretim Teftişi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, s-8.
- Aslantaş, H.İ. (2007) *İlköğretim Denetmenlerinin Mesleki yardım Ve Rehberlik Rollerinin Öğretmen Algularına Göre Değerlendirilmesi (Bir Model Önerisi)* (Doktora Tezi), Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.
- Ataunal, A. (2003). *Eğitimde Sorunlar, Niçin ve Nasıl bir Öğretmen*, Milli Eğitim Vakfı Yayınları, Ankara.
- Atay, K. (1995) *İlköğretim Denetmenlerinin Yeterlikleri* (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Ateş, F. (2008) *Okul Yöneticilerinin İlköğretim Denetmenlerinin Yeterliliklerine İlişkin Görüş ve Beklentileri (Yüksek Lisans Tezi)*, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Aydın, A. (1998). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Aydın, S. K. (2008). *İlköğretim Denetmenlerince ve İngilizce Öğretmenlerine Göre İlköğretim Okullarında İngilizce Derslerinin Teftişinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Yüksek Lisans Tezi)*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Balcı, B. (2007) *İlköğretim Denetmenleri Ve İlköğretim Okulu Müdürlerinin; İlköğretim Denetmenlerinin Rehberlik Rollerini Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin algıları (Yüksek Lisans Tezi)*, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Başar, H. (1993). *Eğitim Denetçisi, Roller, Yeterlilikleri, Seçilmesi*. Ankara: Pegem Yayıncılık
- Başar, H. (1999). *Sınıf Yönetimi*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları
- Başar, H. (2000). *Eğitim denetçisi*. Ankara: Pegem Yayıncılık
- Başaran, İ. E. (1982). *Örgütsel Davranış*. Ankara: Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Bozkurt, E. ve Karabyık, İ. (1999). *Türk Milli Eğitiminde Denetim Sistemi Sorunları ve Çözüm Önerileri*, H. Hüsnü Tekişik Eğitim Araştırma ve Geliştirme Merkezi, Ankara.
- Burgaz, B. (1995). *Türk Eğitim Sisteminde Denetmenlerin Başarılarını Etkileyen Nedenler (Doktora Tezi)*, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Bursalioğlu, Z. (1999). *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*. Ankara: Pegem Yayıncılık

- Cengiz, C. (1992). *MEB Bakanlık Denetmenlerinin Yetiştirilmesi Ve Teftişin Geliştirilmesi*. İstanbul: MEB Basımevi
- Çakıcı, L. (1985). *Eğitim Yönetiminde Denetleme ve Değerlendirme Sempozyumu*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Çelik, M. (2007) *İlköğretim Okulları Öğretmenlerinin Performanslarının Değerlendirilmesinde, Çoklu Kaynaklarla Performans Değerlendirme Yönteminin Kullanılması İle İlgili Öğretmen ve Yönetici Görüşleri (Yüksek Lisans Tezi)*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.
- Ecevit, H. (1996). *İlköğretim Denetmenlerinin, İlköğretim Okullarında Rehberlik ve İşbaşında Yetiştirme Etkinliklerini Gerçekleştirme Düzeyleri (Yüksek Lisans Tezi)*, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Gökalp, S. (2010) *İlköğretim Denetmenlerinin Denetim Görevlerini Yerine Getirme Derecelerine İlişkin İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Algılarının İncelenmesi (Mersin Merkez Örneği) (Yüksek Lisans Tezi)*, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Gökçe, F. (1994). Eğitimde Denetimin Amaç ve İlkeleri, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 10*, 73-78.
- Göktaş, A. (2008) *İlköğretim Okulu Müdürlerinin ve İlköğretim Denetmenlerinin Ders Denetimine İlişkin Yeterliliklerinin Sınıf Öğretmenlerince Değerlendirilmesi (Yüksek Lisans Tezi)*, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.
- Gümüşeli, A.İ. (1996) *İstanbul İlindeki İlköğretim Okulu Müdürlerinin Öğretim Liderliği Davranışları (Yayınlanmamış Doktora Tezi)*, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Gürsel, M. (2008), *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Konya: Eğitim Kitabevi Yayınları.
- İlgar, L. (1996). *Eğitim Yönetimi, Okul Yönetimi, Sınıf Yönetimi*. İstanbul: Milli Eğitim Yayınları.
- İnal, A. (2008) *İlköğretim Okullarında Yapılan Denetimlerde Denetmenlerin Tutum ve Davranışlarının Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi (Yüksek Lisans Tezi)*, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Karagözoğlu, G. (1997) *Teftiş*. Ankara: Bilim Yayıncılık.
- Kaya, Y.K. (1996). *Eğitim Yönetimi-Kuram ve Yöntemleri Türkiye 'deki Uygulama*. Ankara: Bilim Yayıncılık.
- Koçel, T. (1999). *İşletme Yöneticiliği*. İstanbul: Beta Yayınevi.

- Korkmaz, J. (2008) *Alan Dışından Sınıf Öğretmeni Olarak Atanan Öğretmenlerin Durumu ve Sınıf Öğretmenliği Mezunlarıyla Karşılaştırılması (Yüksek Lisans Tezi)*, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kuran, K. (2002). *Öğretmenlik Mesleği (Niteliği ve Özellikleri). Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Mikro Yayın.
- MEB, (2001). *Tebliğler Dergisi Sayı:2508*, İstanbul.
- Öz, F. (2003). *Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitiminde Teftiş*. Eskişehir: Osmangazi Üniversitesi Basımevi.
- Sarı, D. (2006) *İlköğretim Denetmenlerinin İlköğretim Öğretmenlerince Değerlendirilmesi (Pendik İlçesi Örneği) (Yüksek Lisans Tezi)*, TODAİE, Ankara.
- Taymaz, H. (1993). *Teftiş*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Taymaz, H. (1997). *Hizmet İçi Kavramlar İlkeler Yöntemler*. Ankara: Tapu ve Kadastro Vakfı Matbaası.
- Taymaz, H. (2002). *Eğitim Sisteminde Teftiş: Kavramlar, İlkeler ve Yöntemler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Taymaz, H. (2005). *Eğitim Sisteminde Teftiş: Kavramlar, İlkeler ve Yöntemler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Tekışık, H. H. (1997). *Öğretmenlik Üniversite Mezunu Herkesin Yapabileceği Bir İş Değildir*. Ankara: Çağdaş Eğitim Dergisi.
- Tülü, H. (1998) *Okulöncesi Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Denetmenlerinin Yeterlik Alanlarını Algılama Düzeyleri (Yüksek Lisans Tezi)*, Gazi Üniversitesi, Ankara.

EKLER

EK-I. OKUL YÖNETİCİLERİNE UYGULANAN ANKET FORMU

EĞİTİM DENETMENLERİNİN DENETİM SONUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI ÖNERİLERİN OKUL YÖNETİCİLERİ TARAFINDAN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİ

Sayın meslektaşım,

Bu anket formu, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalında çalışılmakta olan “*Eğitim Denetmenlerinin Denetim Sonunda Getirmiş Oldukları Önerilerin Okul Yöneticileri Tarafından Yerine Getirilme Düzeyi*” konulu Yüksek Lisans Teziyle ilgilidir. Anketin amacı, Eğitim denetmenlerince yapılan denetimler sonunda, Denetim Tebliğlerinde sıklıkla tekrarlanan sorunları ortaya çıkararak, çözümü temelinde daha etkili bir denetim anlayışının gelişmesine katkı sağlamaktır. Vereceğiniz bilgiler sadece bu araştırma için kullanılacaktır. Bu nedenle anketi doldurmanın adını belirtmesine gerek yoktur. Yapacağınız katkıya şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Bayram SEZGİN
Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I

1. Okulunuzun Bulunduğu Merkez: () İl Merkezi () İlçe Merkezi () Belde () Köy
2. Okulunuzun Türü: () İlkokul () Ortaokul () İlköğretim Okulu
3. Görev Unvanınız: () Müdür () Müdür Vekili () Müdür Yetkili Öğretmen
4. Müdürlükteki Kıdeminiz: () 0-5 Yıl () 6-10 Yıl () 11-15 Yıl () 16 Yıl ve üstü
5. Eğitim Durumunuz: () Ön Lisans () Lisans () Yüksek Lisans () Doktora
6. Bu Okulda Teftiş Geçirdiniz mi?: () Evet () Hayır

BÖLÜM II

Bu bölümde yer alan sorular; Eğitim denetmenlerince denetim sonunda yapılan önerilerin, okul müdürlerince hangi düzeyde giderildiği ile ilgilidir. Her soruya katılma derecenizi Hiç (), Az (), Kısmen (), Çoğunlukla (), Tamamen (), seçeneklerinden birisine (X) işareti koyarak belirtiniz.

A-FİZİKİ DURUM		Hiç	Az	Kismen	Çoğunlukla	Tamamen
1	Okulun fiziki koşullarının yetersizliği ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
2	Okul, derslik ve diğer bölümlerin isimlerinin levhalara yazılarak uygun yerlere asılması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
3	Okulun elektrik tesisatının teknik kontrolü ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
4	Okul güvenliğinin sağlanması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
5	Okulun derslik ve diğer bölümleri ile demirbaş eşyanın genel tertip, temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
6	Yangından korunma önlemleri konusunda belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
7	Okul bahçesinin sportif etkinliklere uygun düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
B - EĞİTİM VE ÖĞRETİM DURUMU		Hiç	Az	Kismen	Çoğunlukla	Tamamen

8	Okulda sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin düzenlenmesi ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
9	Okulun tören, anma ve kutlama etkinlikleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
10	Şube, zümre öğretmenler ve öğretmenler kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
11	Sosyal etkinlikler ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz? «						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
12	Okul-çevre ilişkilerini geliştirici okul ve sınıf veli toplantıları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
13	Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
14	Okul ve sınıf seviyelerinin gerisinde kalan öğrencilerin yetiştirilmeleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
15	Eğitim-öğretim etkinliklerinde, eğitim teknolojilerinden verimli olarak faydalanma ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						

<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
16	Öğrenci kurullarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
17	Aşamalı Devamsızlık Yönetimi(ADEY) çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
18	MEB Toplam Kalite Yönetimi(TKY) ve ödül süreci çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
19	Okul Aile Birliği çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
20	Okul ve sınıf kitaplıklarının kitap yönünden zenginleştirilmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
21	Öğrenci Davranışları Değerlendirme Kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
22	Toplum hizmetleri çalışma esasları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
23	Demokrasi eğitimi ve Okul Meclisi çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					

<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
24	Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı(YSÖP) çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
25	Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında yapılan çalışmalar ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
26	Okul Stratejik Plan Çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
27	MEB Uzaktan Eğitim Merkezi(UZEM) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
C - BÜRO VE ÖĞRENCİ İŞLERİ		Hiç	Az	Kis- men	Co- gün- fukla	Tama- ma- men
28	Resmi evrakta yapılan kazıntı ve silinti ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki En önemli engel nedir?</i>						
29	Gelen-giden evrakların kayıtları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
30	E-Okuldaki öğrenci kayıt işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						

31	Sınıf geçme defterlerinin düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksiklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
32	E-Okulda ğrenci dosya bilgilerinin işlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
33	ğrenci nakil iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
34	ğrenci devam ve devamsızlık iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
35	Okul personelinin kişisel dosyalarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
36	Kuruma gelen tebliğler dergiler, genelge ve yazıların personele zamanında duyurulması ile ilgili belirtilen eksiklikleri ne derece giderdiğinizi düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
37	Personel Devam-Devamsızlık defteri tutulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
38	Aday ğretmen ve memurların yetiştirilmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							

39	Gizli yazılar dosyası, sivil savunma dosyası ve zimmet defteri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
D.-HESAP AYNİYAT, DEMİRBAŞ VE DÖNER SERMAYE İŞLERİ		Hiç	Az	Kısmen	Çoğunlukla	Tamamen
40	Türkiye Eğitim Finansmanı ve Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Hesabı(TEFBİS) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
41	Taşınır Malların sicil numaralandırması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
42	Taşınır Malların sayım ve döküm(Yıl Sonu İşlemleri) iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece gidebildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
43	Taşınır Malların kayıttan düşümü ve çıkışı iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
44	Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi(TKYS) sistemine envanter girişleri işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
45	Muayene ve Kabul, Sayım komisyonlarının çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						

EK - II. EĞİTİM DENETMENLERİNE UYGULANAN ANKET FORMU

EĞİTİM DENETMENLERİNİN DENETİM SONUNDA GETİRMİŞ OLDUKLARI ÖNERİLERİN OKUL YÖNETİCİLERİ TARAFINDAN YERİNE GETİRİLME DÜZEYİ

Sayın Eğitim Denetmeni,

Bu anket formu, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalında çalışılmakta olan “Eğitim Denetmenlerinin Denetim Sonunda Getirmiş Oldukları Önerilerin Okul Yöneticileri Tarafından Yerine Getirilme Düzeyi” konulu Yüksek Lisans Teziyle ilgilidir. Anketin amacı, Eğitim denetmenlerince yapılan denetimler sonunda, Denetim Tebliğlerinde sıklıkla tekrarlanan sorunları ortaya çıkararak, çözümünü temelinde daha etkili bir denetim anlayışının gelişmesine katkı sağlamaktadır. Vereceğiniz bilgiler sadece bu araştırma için kullanılacaktır. Bu nedenle anketi doldurmanın adını belirtmesine gerek yoktur. Yapacağınız katkıya şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Bayram SEZGİN
Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I

- 1.Görev Unvanınız:** () Eğitim Denetmeni () Eğitim Denetmen Yardımcısı
- 2.Denetmenlikteki Kıdeminiz:** ()0-5 Yıl ()6-10 Yıl ()11-15 Yıl ()16 Yıl ve üstü
- 3.Eğitim Durumunuz:** ()Ön Lisans ()Lisans ()Yüksek Lisans ()Doktora

BÖLÜM II

Bu bölümde yer alan sorular; Eğitim denetmenlerince denetim sonunda yapılan önerilerin, okul müdürlerince hangi düzeyde giderildiği ile ilgilidir. Her soruya katılma derecenizi Hiç (), Az (), Kısmen (),Çoğunlukla (),Tamamen (), seçeneklerinden birisine (X) işareti koyarak belirtiniz.

A-FİZİKİ DURUM		Hiç	Az	Kismen	Uygunlukla	Tamamen
1	Okulun fiziki koşullarının yetersizliği ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
2	Okul, derslik ve diğer bölümlerin isimlerinin levhalara yazılarak uygun yerlere asılması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
3	Okulun elektrik tesisatının teknik kontrolü ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
4	Okul güvenliğinin sağlanması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
5	Okulun derslik ve diğer bölümleri ile demirbaş eşyanın genel tertip, temizlik ve bakımı ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
6	Yangından korunma önlemleri konusunda belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
7	Okul bahçesinin sportif etkinliklere uygun düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						

B - EĞİTİM VE ÖĞRETİM DURUMU		Hiç	Az	Kısmen	Çoğunlukla	Tamamen
8	Okulda sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin düzenlenmesi ile ilgili olarak belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
9	Okulun tören, anma ve kutlama etkinlikleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
10	Şube, zümre öğretmenler ve öğretmenler kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
11	Sosyal etkinlikler ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz? «					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
12	Okul-çevre ilişkilerini geliştirici okul ve sınıf veli toplantıları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
13	Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
14	Okul ve sınıf seviyelerinin gerisinde kalan öğrencilerin yetiştirilmeleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						

15	Eğitim-öğretim etkinliklerinde, eğitim teknolojisinden verimli olarak faydalanma ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyörsünüz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
16	Öğrenci kurullarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyörsünüz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
17	Aşamalı Devamsızlık Yönetimi(ADEY) çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyörsünüz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
18	MEB Toplam Kalite Yönetimi(TKY) ve ödöl süreci çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyörsünüz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
19	Okul Aile Birliği çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyörsünüz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
20	Okul ve sınıf kitaplıklarının kitap yönünden zenginleştirilmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyörsünüz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
21	Öğrenci Davranışları Değerlendirme Kurulu çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyörsünüz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
22	Toplum hizmetleri çalışma esasları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyörsünüz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							

23	Demokrasi eğitimi ve Okul Meclisi çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
24	Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı(YSÖP) çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
25	Okullar Hayat Olsun Projesi kapsamında yapılan çalışmalar ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
26	Okul Stratejik Plan Çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
27	MEB Uzaktan Eğitim Merkezi(UZEM) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
C - BÜRO VE ÖĞRENCİ İŞLERİ		Hiç	Az	Kis- men	Co- şun- fukla	Tama- ma- men
28	Resmi evrakta yapılan kazıntı ve silinti ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki En önemli engel nedir?</i>						
29	Gelen-giden evrakların kayıtları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
30	E-Okuldaki öğrenci kayıt işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					

<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
31	Sınıf geçme defterlerinin düzenlenmesi ile ilgili belirtilen eksiklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
32	E-Okulda öğrenci dosya bilgilerinin işlenmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
33	Öğrenci nakil iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
34	Öğrenci devam ve devamsızlık iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
35	Okul personelinin kişisel dosyalarının oluşturulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
36	Kuruma gelen tebliğler dergiler, genelge ve yazıların personele zamanında duyurulması ile ilgili belirtilen eksiklikleri ne derece giderdiğinizizi düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
37	Personel Devam-Devamsızlık defteri tutulması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>							
38	Aday öğretmen ve memurların yetiştirilmesi ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?						

<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
39	Gizli yazılar dosyası, sivil savunma dosyası ve zimmet defteri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
D -HESAP AYNİYAT, DEMİRBAŞ VE DÖNER SERMAYE İŞLERİ		Hiç	Az	Kısmen	Çoğunlukla	Tamamen
40	Türkiye Eğitim Finansmanı ve Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Hesabı(TEFBİS) uygulamaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
41	Taşınır Malların sicil numaralandırması ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
42	Taşınır Malların sayım ve döküm(Yıl Sonu İşlemleri) iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece gidebildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
43	Taşınır Malların kayıttan düşümü ve çıkışı iş ve işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
44	Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi(TKYS) sistemine envanter girişleri işlemleri ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						
45	Muayene ve Kabul, Sayım komisyonlarının çalışmaları ile ilgili belirtilen eksikliklerin ne derece giderildiğini düşünüyorsunuz?					
<i>Sizce, giderilememesindeki en önemli engel nedir?</i>						

EK-III. YÖNETİCİ TEFTİŞ FORMU

RESMÎ VE ÖZEL OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ, İLKÖĞRETİM VE ÖZEL EĞİTİM OKULLARI YÖNETİCİ TEFTİŞ FORMU

1-İli/İlçesi: 2-Okulu: 3. Adı ve Soyadı: 4. Mebsis No: 5. Yöneticiliğe Başladığı Tarih: 6-Mesleki Kıdemi ve Kadrosu : 7. Branşı /Ek Branşı : 8. Görevi : 9. Teftiş Tarihi:
GÖZLENEN DAVRANIŞLAR
A- KURUMUN FİZİKİ DURUMU <ul style="list-style-type: none">• Okul bahçesi, bina ve bölümleri, oyun-spor alanları ve tesislerini düzenleme, bakım onarım ve kullanımını . sağlama,• Bina ve tesisleri yerleşim plânına uygun adlandırma ve kullanımını sağlama,• Yangından korunma ve sivil savunma önlemlerini alma, elektrik tesisat ve panosunun bakımını yapma, kullanım şeması ve açıklamaları ilgili bölümlere asma.• Türk Bayrağı mevzuatını uygulama. Atatürk ve şeref köşesini hazırlama, koridorları mevzuata ve hizmetin niteliğine uygun düzenleme,• Dershane ve diğer bölümlerde mevzuatına uygun donanım ve düzenlemeleri yapma,• Ders, spor ve sosyal etkinliklerde kullanılacak araç gereçleri ve demirbaş eşyaları edinme, koruma ve kullanımını sağlama.• Sınıf ve okul kitaplıkları/kütüphane, öğretmen çalışma odası, ana sınıfı, rehberlik servisi, laboratuvar. Atölye, teknoloji derslikleri gibi bölümleri oluşturma.
B- EĞİTİM ÖĞRETİM VE DEĞERLENDİRME <ul style="list-style-type: none">• İş takvimi, yıllık çalışma programı ve okuttuğu dersin plânlarını hazırlama ve uygulama.• Haftalık ders dağıtım çizelgesini, okulun ve çevrenin koşullarına uygun, öğrencilerin gelişim düzeyleri ve verimlilik esaslarını gözетerek hazırlama,• Öğrencilere, okuttuğu dersin öngördüğü hedef ve hedef davranışları kazandırma, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme.• Eğitim VB öğretimle ilgili sorunları belirleme. öğretmenler kurulunda görüşme ve alınan kararları uygulama.• Öğretmenlerin; plânlama, uygulama ve öğrenci başarısını ölçme-değerlendirme etkinliklerinde birliği sağlama.• Törenler, belirli günler ve haftalar, eğitici kol çalışmaları, sosyal, kültürel, sportif etkinlikler ile ders dışı etkinliklerini plânlama ve yürütme,• Rehberlik hizmetlerinin amaca uygun yürütülmesini sağlama.• Öğrenci başarısızlığının nedenlerini araştırma, çözüm yolları önerme, gerekli önlemleri alma, özel eğitim ve kaynaştırma eğitimine• İhtiyaç duyan öğrencilerle ilgili iş ve etkinlikleri yürütme.• Okul öncesi eğitimini özendirme ve gelişmesini sağlama.• Yönetici ve öğretmenlerin yararlanacağı mevzuat, ders programları, kaynak kitapları, görsel, işitsel ve hareketli sunu araçlarını edinme ve kullanılmasını sağlama.• Derslerin/etütlerin zamanında ve verimli olarak yapılmasını sağlama.

C. BURO İŞLERİ

- Kurumlarda tutulması gereken defter ve dosyalar ile desimal dosya sistemini ve kayıtları usulüne uygun düzenleme, işletme ve arşivleme.
- Öğrenci kayıt, nakil, sağlık, izin, rapor, belge, devam-devamsızlık, not çizelgeleri, karne, sınıf geçme, diploma vb. işleri yürütme,
- Personelin göreve başlama-ayrılma, görevlendirme, sağlık, izin, rapor, özlük hakları, devam-devamsızlık, sicil, disiplin vb. işlemlerini yürütme,
- Yeterli ve dengeli beslenme ilkelerine uygun aylık-haftalık yemek listelerini hazırlama ve uygulama,
- Öğrenci ve öğretmenlerin nöbet çizelgelerini ve görev talimatını hazırlama ve uygulama,
- Demirbaş alımı, kayıt, sayım, düşüm, devir-teslim işlerini mevzuatına uygun yürütme.
- Aylık, ücret, özel gider indirimi, anasınıfı ücretleri, MEV payları, kantin ve okul kooperatifleri ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun yürütme,
- Bütçe, ödenek, ihale, döner sermaye ve ambara ait iş ve işlemleri mevzuatına uygun yürütme,

D. YÖNETİM VE ÇEVRE İLİŞKİLERİ

- Eğitim öğretim ve yönetim görevlerini yasa, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge, emir ve çalışma plân ve programlarına uygun olarak yürütme,
- Eğitim öğretim ve yönetim verimliliğini/kalitesini artırmak üzere araştırmalar yapma, okul geliştirme programı, plân, projeler hazırlama ve uygulama.
- Kurumda demokratik kuralların uygulandığı, iş birliği, iş bölümü ve koordinasyonun sağlandığı, sevgi ve saygıya dayalı uyumlu bir çalışma ortamı oluşturma.
- Personelin derslerini ve diğer etkinliklerini denetleme, rehberlik yapma ve motivasyonu sağlama,
- Öğretmenlerin, aday öğretmenlerin ve hizmet içi eğitim ihtiyacı bildirilen personelin iş başında yetiştirilmesini sağlama,
- Rehberlik ve teftiş çalışmaları sonunda bildirilen önerileri ve kurumun ihtiyaçlarını ilgili kurullarda değerlendirme ve yerine getirme.
- Servis araçları ve taşınabilir eğitim kapsamındaki öğrencilerin taşınma, güvenlik ve beslenmesi ile ilgili önlemleri alma ve uygulama,
- Kurum kültürünü geliştirme becerilerini, kurum misyonunu yerine getirme vizyonunu oluşturma.

E. KENDİNİ YETİŞTİRME

- Eğitim ve öğretim etkinliklerini planlarken okulun, öğrencinin, personelin ve çevrenin ihtiyaçlarını gözönünde bulundurma. Okulu çevresini, kültür ve eğitim merkezi yapma, velilerle iş birliği sağlama, çevre olanaklarından yararlanma. okulu için vizyon ve misyon geliştirme.
- Koruma derneği, okul aile birliği ve okul kooperatifini kurma. iş birliği içinde verimli çalışmalarını sağlama.
- Üniversiteler, yerel yönetimler, özel-kamu kurum ve kuruluşları, sicil toplum örgütleri ile ilişki kurma,
- Veli toplantılarının ve ana-baba eğitiminin yapılmasına imkan sağlama.
- Çevreyi tanıma ve koruma, bulaşıcı hastalıklara karşı önlemler alma.
- Kendini yetiştirme, çağdaş öğretim stratejileri ve yönetim yaklaşımlarını izleme, teknolojik gelişmelerden yararlanma ve yararlandırma.
- Mesleğinin ve görevinin gerektirdiği kurallara uyma ve örnek olma.

F. HİZMET İÇİ EĞİTİM GEREK SINIMI	G. DEĞERLENDİRME						
	BÖLÜM	A	B	C	D	E	TOPLAM
	Puan Değeri	15	40	15	15	15	100
	Başarı Puanı						

Eğitim Denetmeni

Eğitim Denetmeni

UYGUNDUR

.../.../200

Grup Başkanı

Resmî Mühür ve İmza